

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୧୫ ଚ
ଶ୍ରୀ ୪୫ ଚ

ଦା ୧୩ ରଜ ମାସେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୦ ଫସିଲ୍ଲା । ମୁ । ଡାକ୍ତର ବି ୩୦ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଗଜବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୦

କଥୁର କୁଅର ଯେ ଦେଖାୟୁ ଦେବୋତ୍ତର ଏବ ସଦାବର୍ତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅପବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ଓ ଦେଶ୍ୟରେ ବଙ୍ଗଳା ମାଲୁକ ଏବ ବମେଇର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାସନାରେ ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି-ମାନ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ ଏବ ସୁବୁଝୋତ୍ତମର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥକ ମନ୍ଦିରର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସଦା-ଶେ ମାଦମାନ୍ୟ ଗହଣିର କେନଲକ ସଭାରୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଇନ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଣାଦେବ । ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ନ ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ବୋଲାମାନ ନ ପାରେ ମହ ଯେବେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ସର ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରବାର ସୁଯୋ-ଗ ନ ରହିବ ତେବେ ଭଲ ନୋହିଲେ ଗଭ ଉପାଦ୍ରାପର କେତେକାଣ୍ଡ ଦେଖା ଯିବ ଆଇ-ନଦ୍ଵାରା କିଛି ଭଲଦେବ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଆ ଗହଣିମେଖ ଗଜେଟ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବାଟରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ରଜ କେତେ ସମ୍ପାଦ ଦେଲ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ଗୋଟିଏ ବସୟ ଭିନଥର ଲେଖିଏ ଶ୍ରେଣୀ ଦେ-ଉଅଛି । କହର ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ ଏହୁପାଇ ଧନ୍ୟବା-ଦ ଦିଅଯିବ କହି ନ ପାରୁ ଫଳତଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗହଣିମେଖକର ଟଣାଟଣି ସମୟରେ ଏପରି ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଖିରେ ଯାଉ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଗଜେଟରେ ଜାଣିବା ଯେ ଗ୍ୟ କିଛି କଥା ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରୟ କେହି ଭାବକୁ ପଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ କଥାକୁ ଭିନଥର

ଉପିଲେ ଯେ ସଧାରଣଙ୍କଠାରେ ଭୟର ଟେକ ଅଧିକ ଦେବ ଆମ୍ଭେମାନେ କୌଣସିମତେ ବିଶ୍ଵାସ କରପାରୁ ନାହିଁ ।

ଏଥର କାର୍ତ୍ତିକ ମସରେ ଯେତେ ଯାତ୍ରୀ ସୁଖକୁ ଯାତାୟୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲ ଏତେ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ଏ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରୀ ଆସିବାର ସାଧାରଣ ନିୟମ ମାତ୍ର ଏ ବର୍ଷ ଭୟ ଉପରେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ପଶ୍ଚିମରୁ ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି । ଗୁଲବାଲି ଓ ଭଣ୍ଡାରୀକୁ ଯାଉଥିବା ସରକାରୀ ବୋଟମାନ ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରିକୁ ଦେଇଯାଇ ପାରୁ ନାହିଁ ଏପରି ସତ୍ତକରେ ଯାତ୍ରିର ଧାର ଲାଗିଅଛି । ବୋଧ-ହୁଅଇ ନଦୀ କାନର କଷ୍ଟ ହେତୁ ଉପଯାତ୍ରା କୁ ଅଧିକ ଯାତ୍ରୀ ନ ଆସି ଏହି କାଳକୁ ମନୋ-ନୀତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ମନ୍ଦିରର ଗଭମାନ ଯଥ ନିୟମରେ ହେଉ-ଥିବାରୁ ଯାତ୍ରିଙ୍କର କିଛିମାତ୍ର କଷ୍ଟ ନାହିଁ । ସମ-ସ୍ତେଷ୍ଠରେ ଦର୍ଶନ ଓ ମହାପ୍ରସାଦ ସେବନକର ଫେର ଆସୁଅଛନ୍ତି ।

—*—

କୃଷିଶିକ୍ଷା ଦେବନାମିତ୍ତ ମାଲୁକରେ ଗୋଟିଏ ସୁଲ ଗବଣିମେଖ ବସାଇ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଗବ-ଣିମେଖ ଆପଣା ଅଧୀନସ୍ଥ କଲେକଟରମାନଙ୍କ-ଦ୍ଵାରା ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଏଲକାରୁ ଶୁଦ୍ଧ ପଠାଇବା ନିମିତ୍ତ ଆନୁରୋଧ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ

କେବଳ ଉତ୍ତର ଆରକଟର ଦୁଇଜଣ ଜମିଦାର ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଅନୁରୋଧ ଗ୍ରହଣକଲେ ନାହିଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । କୃଷି ଏ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଜୀବକା ଓ ଭୟର ଯେତେ ଉଦ୍‌ଭିଦ ଦେବ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଉତ୍ତୟଙ୍କର ତେବେଲର ଦେବ । ଜମିଦାରମାନେ ଜଣେ ଆପଣା ଏଲ-କାରୁ ପଠାଇ ସୁଶିକ୍ଷିତ କର ଆଣିଲେ ତାହାଙ୍କ ପୋଗେ ଯେ କେତେ ଉପକାର ଦେବ ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ । ମନ୍ତ୍ରଜ ଦତ୍ତାର ଧନାତ୍ଵ୍ୟ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଯେଗବଣିମେଖକର ଏ ଅନୁରୋଧଟି ରୋ କରନ୍ତୁ ଏବ ତଦ୍ଵାରା କୃଷିଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ପନ୍ଥରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ଗଭ ଉଲ୍ଲଦର୍ପଣରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଅଞ୍ଚଳର ଦ୍ଵାଟ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖା ଅଛି । ଭୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଠକଲୁ ଯେ କେତେ-କ ଦ୍ଵାଟରେ କେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ତୋଳା ଆଦାୟ ହୁଅଇ । ତୁଣ୍ଡଗଡ଼ିୟା ନାମକ ଏକ ଦ୍ଵାଟ ଅଛି ସେଠାରେ କେତାମାନେ ତୋଳା ନ ଦେଲେ ଦ୍ଵାଟ ଦଣ୍ଡିୟା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ଅଟକ ରଖେ । ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ବାମସ୍ଵ ସାହେବ ସେଠା କଲେକଟର ଥିଲବେଳେ ଏ କୁଣ୍ଡଳି ନିବା-ରଣ କରିବା କାରଣ କାନୁନଗୋଇ ନିକଟକୁ ପରୁତ୍ୟାନା ପଠାଇ ଥିଲେ ବୋଲି କଥୁର ହୁଅଇ ମାତ୍ର ତାହା ସତ ହୋଇଥିଲେ ତଦ୍ଵାରା ଅବଧ କିଛି ଫଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାଲେଶ୍ଵ-

ରର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନଦୟ ମାଳତ୍ୟୁ ଓ ପୁଲିସ ସାହେବ କି କରୁଅଛନ୍ତି ? ଅକାରଣ ଭଦଲେକକୁ ଅପଦପ୍ର କଲେ କିମ୍ପା କେତେଟା ଗୋରୁ ଧର କାଞ୍ଜିବାଉସରେ ଦେଲେ ପ୍ରାଜ୍ଞଙ୍କର ଦୁଃଖ ନାଶ ଅଥବା କାହାର ସୁଖାଦି ବୃଦ୍ଧିଦେବ ନାହିଁ । ଅଭ୍ୟାଗରୁ ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଅଟଇ ମୋହସଲରେ ବୁଲି ସେହି ସମୟ ଦେଖିବାପାଇଁ ଗହଣିମେଷା ସେମାନଙ୍କୁ ପୁନଃ ସଭର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଗ୍ନେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦର୍ପଣଙ୍କ ସହିତ ଯେଉଁ ଦୋଳ ଆଶାକରୁଁ ସେ ଓଡ଼ିଶାର ସୁଯୋଗ୍ୟ କମିଶନର ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବେ ।

ଗଜ ଲନବନ୍ଦୀ ଖଜଣା ଦାଖଲ କର୍ମ ଏଥର ଯେ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିର୍ବାହ ହୋଇଗଲା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଅଧିକା ମେହରର ଏବଂ ପୋଦାର ନିୟନ୍ତ୍ର ହେଇଥିବାରୁ ତଳଣ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ କିମ୍ପା ଟଙ୍କା ଦାଖଲରେ ଲୋକଙ୍କର କିଛି କଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଲାଟବନ୍ଦୀର ବାର୍ଷିକ ପ୍ରୟ ବୃଦ୍ଧି ଯାଇଅଛି । କଲେକ୍ଟର ଖଜଣାଖାନାର ତେସୁଟୀ ଏବଂ ଖଜାସ୍ତ ସମସ୍ତ ଲାଟବନ୍ଦୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଗ୍ରେ କଟାଇବା ବିଷୟରେ ସଭର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ତେସୁଟୀ ଏବଂ ଖଜାସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବନୋବସ୍ତ ଘେନି ଯେ ବିଶେଷ ଜାତି ହୋଇଥିଲେ ଯେବେ କଲେକ୍ଟର ସହେବ ପୁନଃ ଦୁସ୍ତଦେଶ କର ନିଆନ୍ତେ ତେବେ କି ଅସୁବିଧା ହୋଇଥାନ୍ତା ବୋଲି ଯାଇ ନ ପରେ । ଶ୍ରୀନାଥ ବାବୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଠିକ ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମ ପ୍ରତି ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେଦେଂ ତାହାଙ୍କର ମୁହଁ ବୁଝି କରଣ ଅଟଇ ଏବଂ ପୁତ୍ର ଶୋକରେ ଅଧିକ ବ୍ୟଲୁନି ଥିବାରୁ ବେଧ ବୃଥଲ ଚିତ୍ତର ପ୍ରିତିତା ରାଜି ପରୁ ନାହାନ୍ତି । ଖଜାସ୍ତକୁ ଯେପରିମାଣରେ ବିଶାସ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ତହିଁରେ ତୁଟି ଦେଖାଯାଇଥିଲ ଏବଂ ସେଦାରପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଭିତର ବାବ୍ୟମାନ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ । ଏକପକ୍ଷରେ ଯେମନ୍ତ ମିଶ୍ରକଥାରେ ଅଧାନପ୍ର କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ଅପରାଧୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟସାଧନରେ ଉତ୍ସୁହୁତ କରିବା ସରଦାରର ଉଚିତ ଏବଂ ଅନର୍ଥକ ହିସ୍ତକ୍ଷେପଣ ଦ୍ଵାରା କାହାର ମନକୁ ବିଚଳିତ କରିବା ତତ୍ତର ସରଦାରର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ । ମନ ବିଚଳିତ ହେଲେ ନାନା ବିପଦ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏହି ଲାଟବନ୍ଦୀ ଦିନ ଜଣେ ଠିକା ପୋଦାର

ଦୁଇଗଜ ଟଙ୍କାର ନୋଟ ଓ ନଗଦ ଟ ୨୨୮୯୮ । ଏରୁପ ଟ ୨୨୮୯୮ କା ଗୋଟିଏ ଭୋତାରେ ଆପଣା ନିକଟରେ ରଖିଥିଲେ ବଡ଼ ଦୁଇ ଏକ-ଦାଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କାର କାରକର ଦେଉଥିଲେ ସେ ଭୋତାଟି କେହି ଚୋରୁଲ ନେବାର ଯୋଦାର କହିବାରୁ ତଦନ୍ତ ଲାଗିଲା ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସ୍ଵୟଂ ଗଡ଼ରେ କେଠିରୁ ଅଧି ତଦନ୍ତ କଲେ ମାତ୍ର ତତ୍ତ ଠିକା ନ ମଳିଲା । ପୁଲିସ ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି କେବେ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଦେଶୋଦ୍ଧର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ କାଟିଅର ପ୍ରଦେଶାନୁଗତ ପଲ୍ଲୀନା ଗଜ୍ୟର ଗଜା ଶିଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାର ଉତ୍ସାହ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ସଭା ଆପଣା ଗୁଜ୍ୟାଳରେ ବସାଇ ଅଛନ୍ତି । ସଭା ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ଗଜା ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା କରୁଥିଲେ ତାହା ଉପଦେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହତ୍ତ୍ଵ ବାଲ୍ୟ ଥିବାରୁ ଅଗ୍ନେମାନେ ତହିଁର ସାରାଂଶ ଏଠାରେ ବିବୃତ୍ତ କଲୁଁ ଯଥା—

“ଅମ୍ଭ ଗଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦ୍ଵାରା ଲୋକଙ୍କ ହିତ ସାଧନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ସଭା ସଂଗଠନ କରୁଅଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସଭ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଅଗ୍ରସର ନ ହେବାକୁ ପସ୍ତାଇ ଗମନ କରିବା ବୋଲି ଯିବ । ମନୁଷ୍ୟର ସ୍ଵକାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ନାନା ଦେଶରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସହ୍ୟ ଓ ନୁହଇ ଉପାୟ ଓ କଳମାନ ପ୍ରତିବନ୍ଧ କଲିତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଉଅଛି । ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ କି ଯାହା ଦେଶର ଧନ ବୃଦ୍ଧିର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ତହିଁର ମହତ୍ତ୍ଵ ଯେ ଅମ୍ଭ ଦେଶରେ ଯଥୋଚିତ ରୂପେ ହୁଏତପ୍ରାଣୀ ହେଉ ନାହିଁ ତେ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେସମସ୍ତ ବିକଳାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏଠାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉ ନାହିଁ ଯେତର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ଵାରା ସେସମସ୍ତ ଉତ୍ପନ୍ନ ଓ ବିଦେଶକୁ ପ୍ରେରିତ ନ ହେବ ଓ ତାହାକୁ ଅମ୍ଭ ଦେଶକୁ ଧନାଗମ ନ ହେବ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ନେମାନେ ପ୍ରକୃତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଲଭ କରିବା ସକାଶେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛୁ ବୋଲି କେହି ଜ୍ଞାନ କରିବ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ଆପଣା ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସକାଶେ ସ୍ଵପ୍ନ ହୋଇ ନାହିଁ । ସେ ଆପଣା ସ୍ଵାର୍ଥକ ଶୁଣର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ୟବହାରଦ୍ଵାରା ସାଧାରଣ ଉନ୍ନତରେ ଯୋଗ ଦେବ । ଆଲସ୍ୟ ସମ୍ପ୍ର ଅନୁଭୂତ ମୂଳ ଏବଂ ସାଧାରଣ ସୌଭାଗ୍ୟର ଦୁର୍ଭାବ ଅଟଇ ।

ଅତଏବ ଅମ୍ଭ ଆମ କରୁଁ ଯେ ଆମ୍ଭର ପ୍ରଜାମାନେ ଅଲସ ସ୍ଵଭାବ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଶ୍ରମସିଦ୍ଧି ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରତ ହେବେ । ଅମ୍ଭ ଗଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେଜଣ ଲଭ୍ଵେର୍ଯ୍ୟାୟ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଲେକ ଅଛନ୍ତି ଏଗୁଡ଼ା ଅନୁମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଉତ୍ତମ ଭୂମି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଳ୍ପକ ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଅଛି । ଅଗ୍ନେମାନେ ସମୟରେ ଏକତ୍ରିତ ଦୋର କେଉଁ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଅମ୍ଭ ଦେଶରେ ତଳାଭିବାର ଉଚିତ ତହିଁର ବରୁର ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ପାରିବୁଁ ଏବଂ ଏଥିନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଯାହା ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ଅମ୍ଭ ତାହା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ।” ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଗଜାକଠାରୁ ଏପ୍ରକାର ଉକ୍ତ ଭାବର କଥା ଶୁଣିବା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଯେବେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜାମାନେ ଆପଣା ପ୍ରଜାକୁ ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ ଏହିପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରବେ ତେବେ ଅମ୍ଭ ଦେଶୀୟଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦୁରବସ୍ଥା ଯାସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ତାପ୍ରକରେ ଅତିକରି ଜମି ସକାଶେ ଯେମନ୍ତ ଧରାଧର ଲାଗିଅଛି ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟର ଉନ୍ନତ ଭାବ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଜୀବନା ନିବ୍ୟାସ କଠିନ ହେବ ।

ଗଣାମ ।

ପୂର୍ବେ ଗଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶର ଏକଅଂଶ ଥିଲା ଓ ଉତ୍ପିଲୁଲ୍ୟାନିଆ କି ଯାହା ଗଜାମର ନିକଟରେ ଅଛି ଓଡ଼ିଶାର ଦକ୍ଷିଣସୀମା ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଗଜାମ ତହିଁର ତହିଁର ଦକ୍ଷିଣ ଦକ୍ଷିଣ ବୁଝୁଥିବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପୁର ଓଡ଼ିଆ ଲେକେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଗଜାରେ କଥା ବର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ଯେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍ତରସୀମା ବାଲେଶ୍ଵରଠାରୁ ବଙ୍ଗଳାର ଗୁଗ ଜମଣା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ତଦ୍ରୂପ ଦକ୍ଷିଣରେ ବୁଝୁଥିବାରୁ ଚୈତଳର ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ବସ୍ତୁକରେ ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳ ଖୋରଧରୁ ଉତ୍ତରକୁ ବାଲେଶ୍ଵର ଯେତେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ବୁଝୁଥିବ ପ୍ରାୟ ତେତିକ ଦେବ । ଗଜାମ ପ୍ରକୃତରେ ଓଡ଼ିଶର ଏକଅଂଶ ହେଲେହେଁ ତାହା ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥାତ୍ ମାନ୍ୟତା ଗବଣିମେଶଙ୍କର ଅଧାନ ହେବାରୁ ଏ ଦୁଇଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଭୌଗବି ପ୍ରକାର ସଦନୁଭୂତି ନାହିଁ ଓ ଏକ ଅରେକଠାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅପରିଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହାକୁ ଗଜାମଜଳା ବୋଲି ଏ ଚାହା ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣରେ ଖୋରଧର ଦକ୍ଷିଣ

ଦେଖୁଥିବ ପଣି ବନ୍ଧୁ କରକାରୁ ନକାଦ ତାହାକୁ ଚିତ୍ତପୂର୍ବକ ଭାବେ ବୋଧ କରୁ ଅଥଚ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲେ ନାହିଁ । ମହାବଳୀ ଚଢ଼ିପର୍ବ ଦ୍ଵୟର ଚିତ୍ତପୂର୍ବକ ଭାବେ ହେଲେ ।

ପୋଷ୍ଟାଫିସର ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକାର କରକାରୀ କି ସଦ୍ୟେ ଉଚ୍ଚ ସଦାକର୍ତ୍ତର ଅଧିକାରୀମାନେ ନିୟମିତ ସମୟରେ ସଦାକର୍ତ୍ତ ଓ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କିତ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କଷ୍ଟପୂର୍ବକେ ନିୟମକଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସମ୍ପର୍କିତମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ନ କରନ୍ତେ ତେବେ ମନଇଚ୍ଛାକରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଏକ ସମ୍ପର୍କିତ ସମ୍ପର୍କିତମାନଙ୍କ ନିକଟ କରାଯାଏ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉଚ୍ଚକାରୀଙ୍କ ନିକଟ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।

କାହାଣୀର ବନ୍ଧନାଥ ସର୍ବ ଉପକ୍ରମ ବନ୍ଧନରେ ଏକ ବେଳେ ଏକଦିନ ସେଠା ଗବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ତାହାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ହୋଇଥିଲା । ଅନୁରୋଧ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ମତ୍ତଳା ଦେଖି ସେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଲେ । ବନ୍ଧନର ସମ୍ମାନ ଦେଖି ସେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଲେ । ବନ୍ଧନର ସମ୍ମାନ ଦେଖି ସେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଲେ ।

ଉଚ୍ଚକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଧର ଉଚ୍ଚକାରୀ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ କାଳ ଥିବାର ବଡ଼ ଜଣା ପଡ଼ିନାହିଁ ତଥାପି ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏପ୍ରକାର ଶାନ୍ତ ନିବନ୍ଧ କର ନାହିଁ କି ସହିଲେ ସେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ ହେବ । ଅତଏବ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧନଙ୍କ ସହିତ ସୁଧାର ଶୁଣି ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ପର୍କର ଚରକାର ବନ୍ଧନମାନଙ୍କ ତା ୧୫ ରଖିଲେ ହେବାର କଥାଅଛି ତହିଁରେ ଚଳିଥିବା ସମ୍ପର୍କମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଯଥା କାମନା, ପଦସ୍ଥାନ ନକ, ମୂର୍ତ୍ତି, କପରତଳା, ଝିଲ, ପଦପଦ୍ମ, ମେଲରବୋଟିଲ, କିମ୍ପା, ବୁଲିଷ୍ଟିଆ ସାକତ, ଗୋଟାଏ ଏକ ଚୋପାଳା ।

୧ । ସୁରକ୍ଷାମାତ୍ର ପର୍ବିତରୁ ଉଦ୍ଧାର ହେଲୁଁ ସେ ବନ୍ଧନର ପାରିବାରିକରେ ନୂତନ ଉଚ୍ଚକାରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୁଣି ପୁଣି ଶୁଣି । ସାହେବମାନେ ବନ୍ଧନମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କୋଇ ଶୁଣି ଶାନ୍ତ ଦେଇଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ନିଜ ଚକ୍ରରୁ ଦୂରୀ ହେବା ପାଇଁ ନାହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ଷାରେ ସାହେବ ତାରରେ ଏହି ସ୍ଵଳ ମହାବଳୀ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରଣାପତ୍ର ।

ମାନବ୍ୟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହଶୟ ସମ୍ପାଦେୟ ।

ମହାଶୟ !

‘ଦୁଇକଥା’ ସ୍ଵାଗତ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରେରଣାପତ୍ର ଗନ୍ଧବାର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି, ତହିଁରେ ଆମ୍ଭେ ଲିଖିତ ମୂଳପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ସୃଷ୍ଟିପୂର୍ବକ ବୋଲିଅଛନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଲିଖକଙ୍କର ସାଧାରଣତଃରେ ନୁଆ ଗଣିତ ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ଲେଖିବାରୀଙ୍କ ସକଳଲେଖକମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ଏକ ଏକବର୍ଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ପାମାନ ନିୟମିତ ବୋଲି

ତହିଁରେ କିଛି ଅପତ୍ତି କରି ନାହାନ୍ତି ଆଉ ବାନ୍ଧୁ ମଧୁସୂଦନ ଶୁଣି ଅନୁବାଦ ପ୍ରକାଶମାନା ପୁରସ୍କାର ଦେବା ମୂଳରେ ଜଣେ ଲିଖକଙ୍କର ମହାଶୟଙ୍କର ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ଖଣ୍ଡିଏ ସାହିତ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକ ଜାଣି ପାରିଲେହେଁ ବିନା ପୁରସ୍କାରରେ ପ୍ରକାଶମାନା ପର ଅନୁବାଦିତ ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ହୋଇଥାନ୍ତା ଜଣେ ଲିଖକଙ୍କର ମହାଶୟ ସରକାରୀ ଟଙ୍କାର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀକ କରୁଅଛନ୍ତି, ଆମ୍ଭେ ଏହି ମତ ସ୍ଵୀକାର ପ୍ରଦାନକାରୀ ‘ଦୁଇକଥା’ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣପୂର୍ବରେ ସ୍ଵୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି, ତେଣୁବେଳେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭେ କେବଳ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶମାନା ସମାଲୋଚନା ସମ୍ପର୍କରେ ମତାନ୍ତର ହୋଇଅଛି । ସେ ପକ୍ଷରେ ଆମ୍ଭେ ବଳିବ୍ୟ ଏହିକ ସେ ଦେଶୀୟ ସାଧାରଣ ଲେଖକମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ଵରୂପ ବନ୍ଧନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟଙ୍କର ଏକ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ପ୍ରକାଶକର ସମାଲୋଚନା ଦେଖି ଯେବେ ଆମ୍ଭେ ଆହୁର କିଛି ବୋଲିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେଣୁବେଳେ ନିଶ୍ଚିତ ସମାଲୋଚନାର ଛୁଟି ଦେବ ନାହିଁ ।

“ପ୍ରକାଶମାନା ନାମକ ଅନୁବାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକାଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ନୁହେଁକି?” ଆମ୍ଭେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଇକଥା କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରକାଶମାନାର ଦୃଷ୍ଟିପୂର୍ବକରେ ଦର୍ପଣରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଅଛି; ଏଠାରେ ‘ଦୁଇକଥା’ ନାମ ନ ବୋଲି ‘ଗୁପ୍ତକଥା’ ନାମ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅଧିକାରୀ କି ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ? ପ୍ରକାଶମାନାର ପ୍ରଥମପରିଚ୍ଛେଦର ଦ୍ଵାବିଂଶତି ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପ୍ରକାଶ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରି ପ୍ରକାଶମାନା ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧିବେଶିତ କରି ହୋଇଅଛି କି ନୁହେଁ ? ସେ ପ୍ରକାଶମାନ ତାଙ୍କ ନିଜ ରଚିତ ତାହାର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କଣ ? ସେ ପ୍ରକାଶମାନାର ପ୍ରକାଶରେ ସେ କଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ନାହାନ୍ତି କିପାଇଁ ? ଯଦ୍ୟପି ପ୍ରକାଶ ମଧୁବାନ୍ତର ଅନୁବାଦ ବୋଲି ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଏ ତେବେ ନୂତନରୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସକାଶେ ଏହି ନିକୃଷ୍ଟ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ ହୋଇଅଛି, ଏକଥା କହିବି ବୋଲି ଯିବ ନାହିଁ ? ଆମ୍ଭ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଯେ ସର୍ବ ପ୍ରକାଶମାନ ପାରିଚ୍ଛେଦିକ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶମାନା ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଧିବେଶିତ କରି ହୋଇଅଛି ସେ ପ୍ରକାଶମାନର ନିମ୍ନଦେଶରେ ଯେଉଁ ସର୍ବ ଲିଖକ କେତାବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେବା ଫୁଟିନୋ-

ଟିରେ ଲେଖା ହୋଇଅଛି, ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରେ ସେହିପରି ଲିଖକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନାମ ଲେଖା ଥିଲା କି ? ଯେବେ ତାହା ନ ଥାଏ ତାହା ହେଲେ ପ୍ରକାଶମାନାର ପ୍ରକାଶ ଯେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇ ଥିବ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶର ନିମ୍ନଦେଶରେ ବଳକ ଗୁଣକାରୀମାନଙ୍କର ନାମ ପ୍ରଦାନ କରିବା କେଉଁ ସଦ୍ୟ ଏକ ନିୟମିତକାର କର୍ତ୍ତା ହୋଇଅଛି ? ତାହା ହେଲେ କେବଳମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତର ନୂତନରୁ ସମ୍ପାଦନର ନିକୃଷ୍ଟ ଅଭିପକ୍ଷ ଦେଖିବ ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଥିଲା ଏକଥା କାହିଁକି ବୋଲି ନ ଯିବ ? ଆମ୍ଭ, ସେହି ସର୍ବ ପ୍ରକାଶ କି କେବଳମାତ୍ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂସରତ ଲିଖକ ପ୍ରସ୍ତୁତରୁ ଅନୁବାଦିତ ହୋଇଅଛି ? କଳାମା ପ୍ରସ୍ତୁତରୁ ଅବା ମାସିକ ପତ୍ରିକାରୁ କି କିମ୍ପାମାନ ଅଂଶ ଅନୁବାଦ କରି ହୋଇ ନାହିଁ ? ଦୁଇକଥାଙ୍କଠାରୁ ତାହା ଜଣିବର ଆଶା ରଖି । ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଲ, ସ୍ଵାମୀୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସମାଲୋଚନ ଦେଖି ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏହି ସକଳ କିମ୍ପା କଣିବାର ତେଣୁ କରାଯିବ ।

ଉଲ୍ଲ, ଦୁଇକଥା ଏକ ମଧୁବାଦକୁ ପଢ଼ନ୍ତୁ କି ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖଣ୍ଡିଏ ଲେଖି ଥିବ, (ଜଣେ ବନ୍ଧନ) ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷ ହେତେ ମାତ୍ର ହେବ, ଏକଥା ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି କି ନାହିଁ ? ଜଣେ ଲେଖକ ବିନା ପରିଚ୍ଛେଦିକରେ ସେତେବେଳେ ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଚନା କରି ରସାଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି ଅଛନ୍ତି ତେଣୁବେଳେ ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ପରିଚ୍ଛେଦିକ ନମନ୍ତେ ଗବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ କଥା ? ଜଣେ ଲିଖକଙ୍କର ମହାଶୟ କି ସେକଥା ବହୁ ପ୍ରକାର ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ? ଯଦ୍ୟଦେହ ସେକଥା ଜଣେ ଲିଖକଙ୍କର ମହାଶୟଙ୍କୁ ପ୍ରକାର ଜଣାଥିଲା କି ନାହିଁ ? ଦେ କଥା ସମ୍ପର୍କମାନ ନେଇ ତାହା ଲେଖିଲେ ‘ଦୁଇ କଥା’ ନିୟମିତକାର ନାମର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ଜାଣିବ ।

ପରିଚ୍ଛେଦରେ ବଳିବ୍ୟ ଏହି କି ସେ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ବେନାମୀ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶରୁ ଆମ୍ଭେ ଆହୁର ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ନାହିଁ । ୨୧୧୮୦ } ବନ୍ଧନ ଦତ୍ତକ } ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦାଧି ବନ୍ଦ୍ୟାପାଆୟ ।

ଶ୍ରୀ ୧୫ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଭା ୧୩ ରାଜ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।	ପ୍ରଦେଶ ପୁସ୍ତା ନିମନ୍ତେ	୪ ୫୯
	ରାଜ	୪ ୫୯
	ଦୋଷକ (୨୫ ୫୦୦ ଦେଖି ଉତ)	୪ ୨୯
	ମହାଶା	୪ ୧୫
	ଚକ୍ର (୨୫ ୫୦୦ ଦେଖି ଉତ)	୪ ୧୯
	ଚକ୍ର (୨୫ ୫୦୦ ଦେଖି ଉତ)	୪ ୦୫
	ରାଜ ଓ ଶତର ଓ ଷଣ୍ଠ	୪ ୦୫
	ବଳଦ ଓ ଗାଈ	୪ ୦ ୧
	କାହିରି ମେଣ୍ଟା ଓ ଚୋର	୪ ୦ ୯
	କୃଷକ	୪ ୦ ୮
	ବିକ୍ରୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପତ୍ର	୪ ୦ ୮

ଏ ପତ୍ରର ଅନ୍ତର ଲେଖା ପାଇଁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଉଅଛି । ଏଥିରେ ଲିଖିତ ଲେଖା ଓ ଚିତ୍ରମାନ ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏଥିରେ ଲିଖିତ ଲେଖା ଓ ଚିତ୍ରମାନ ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏଥିରେ ଲିଖିତ ଲେଖା ଓ ଚିତ୍ରମାନ ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ ।

କଟକ
କାହାଳୀ
୧୦ ୧୫୮

ନବେନ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଅରାଧ୍ୟା
ମେଡ଼ିକାଲ ପ୍ରାକ୍ଟିସିଆନ

କଟକ ନିଉସପିପାର୍‌ସ୍ ।

ଅନୁସାରେ ଏହାକାର ସମସ୍ତାଧିକାର ଶାନ୍ତ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

- ୧ ଯୋଗ୍ୟ ନିକଟ କାହିଆର ।
- ୨ ଶାନ୍ତନୁର ମଦଦା ।
- ୩ ସତ୍ୟରାମ ।
- ୪ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ନିକଟ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ।

ଏହାଛଡା ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଓ ଶାନ୍ତନୁରମାନଙ୍କରେ ନିଉସପିପାର୍‌ସ୍ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏହାଛଡା ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଓ ଶାନ୍ତନୁରମାନଙ୍କରେ ନିଉସପିପାର୍‌ସ୍ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

ଦା ୨୨ ରିଜ ମାଡ୍ରେ } By order of the Vice Chair
ଅଧିକାର ସନ ୮୮୦ } man
ମସିହା } KHETTRA MOHUN ROY
Town Overseer

ଜିଲ୍ଲା ମୋଲିନିନର ଶ୍ରୀମତୀ ଜଣ ସାହେବଙ୍କ ଅଠାରେ ପୁସ୍ତକ ଲେଖା କଟକ ମୋଲିନିନର କାହାଣୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ୟାପକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ମୋଲିନିନର ଲିଖିତ ହୋଇ ମସିହାରେ ଲେଖା ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିବ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

By order of the Court
J. DOUGLAS BAYLY
Chief Clerk.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକ୍ରେଟାରୀ ଫୋଟୋକ୍ରମ୍

ଏହା କ୍ଲରକରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରର ଉପରେ ଲିଖିତ ଲେଖା ଓ ଚିତ୍ରମାନ ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ କାହାରି ଘର ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

କାହାଳୀର ସତ୍ୟ ୫ ଅରାଧ୍ୟା ୫୮୮୦ । ୮ ଅରାଧ୍ୟା ୫୮୮୦ । ୧୫ ଅରାଧ୍ୟା ୫୮୮୦ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ମୁଦ୍ରଣ ଦେଖ ।

204

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ

ଦା ୨୦ ରାଜ ମାତ୍ରେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ଦ ୭ ନ ସକ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୫୭

ଫ ୪୭ ଖ୍ୟା

ଅମୂମାନଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ରାଧାନାଥ ଶର୍ମା ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଙ୍କୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଥିବାର ଗଜେଟରେ ଦେଖି ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାବ୍ରତର ଚୂଡ଼ାତୁଣ୍ଡି ଶୀରେ ରଖି ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଭଲ କର ନ ଥିଲେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରେ ସେ ବାହାଲ ହୋଇ ଶୀଘ୍ର ଆହୁର ଉନ୍ନତକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମାତ ବାବୁଙ୍କ ପୁତ୍ରକୁ ମାତ୍ର ପକାଇବାର ଦୌର ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଗତ ବୁଧବାର ଜଜ ସାହେବ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲେ । ଗୌଡ଼ତୋକା ଉପରେ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ନ ହେବାରୁ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଜଜ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ଦୌରପୂର୍ବକ କରିବାର ହୁକୁମ ଦେଇ ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ନାନାପ୍ରକାର ଭୟ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ପରିଶେଷରେ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱବର୍ଗର ଦେଖି ସନ୍ତୋଷର ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଜଜ ସାହେବ ଆପଣା ଶ୍ରେଣୀରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ନଦୀରେ ବୁଡ଼ି ମରବାର ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଗୌଡ଼ତୋକା ଯେଲି ଦେବାରୁ କମ୍ପା ସେ ଅପେ ଝଗଡ଼ା କରୁଁ ଶସି ପଡ଼ିବାରୁ ଉକ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଘଟଣା ହେଲା ତାହା ହିଁ କରିବାର କଠିନ । କେବଳ ଏ ଗୁରୁତର ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଭଲରୂପେ ବିଚାର

କରିବା କାରଣ ସେ ଦୌର ସ୍ୱପର୍ବ କରିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମରେ ଏ ବର୍ଷ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ବୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ମନ ହୋଇଅଛି ଓ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିବାର ଭୟ ହୋଇଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କୁଅ ଖୋଳ ସେହି ପାଣିରେ ଫସଲ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ପ୍ରଜାକୁ ଟଙ୍କା ଦାଦନ ଦେବାର ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁଲ ବିଶେଷରେ ଲୋକଙ୍କର ଅଧିକ କଷ୍ଟ ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମମାନ ଫିଟାଇବା ନିମିତ୍ତ କମିଶନରମାନେ ଆଦେଶ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଦର୍ବର ବୃଷ୍ଟି ଦେଖି କୌଣସିଠାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ପଡ଼ିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର ତାହା ହେଲା ନାହିଁ । ତେବେ ଏତକ ରକ୍ଷା କେବଳ ଏହି ପ୍ରଦେଶ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସବୁଠାରେ ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ବିଦେଶ ରପ୍ତାନ କାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତର ଉଣା ଅଛି ସତ୍ତ୍ୱେ ଏ ମରୁଡ଼ିଦ୍ୱାର ବିଶେଷ ଆପଦ-ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନଳ ସହିତ ଗତ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯେ କି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସବ୍ ଡେପୁଟି ହୋଇ ବାଖଲଖାରୁ ମାମଲ ନିକାଶ କରୁଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଆଜ୍ଞା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡେପୁଟି ନ-

ଲେକ୍ଚର ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଏହି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ବାବୁଙ୍କୁ ଏ ପଦ ଦେବା କାରଣ ଏଠାରୁ କିଛି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ନ ଥିଲା ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସ୍ୱୟଂ ତାହାଙ୍କୁ ଏ ଉଚ୍ଚପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ବାବୁଙ୍କୁ ଏ କର୍ମରେ ବାହାଲ କରି ମାନ୍ୟବର ସର୍ ରଜନ ସାହେବ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ସୁଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଥିବାର ଅଧିକତର ପରାମର୍ଶ ଦେବେ । ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଚର ଥିଲେ ଏହାକୁ ଖେନି ଚଳିଜଣ ହେଲା । ଅନ୍ତତଃ ଓଡ଼ିଶା ସର୍କାରେ ଯେତେ ଜଣ ଡେପୁଟି ପ୍ରମୋକ୍ତନ ତେତେଜଣ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତ କଲେ ଅମୂମାନଙ୍କର ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ବେହାରରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସଭା ଅଛି । ଖଜଣା ସମ୍ପର୍କୀୟ ନୁହେଁ ଅଲନ୍ଦର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିଚାର ନିମିତ୍ତ ଏ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନ ଚଳିତ ମାସ ତା ୫ ରଖରେ ବାକିପୁରଠାରେ ହୋଇଥିଲା । ଦରହକାର ମହାଗଠା ସଭାପତି ପଦରେ ବରଣ ହୋଇଥିଲେ । ସଭାର ମତ ଏହି ହେଲା କି ଚରପ୍ତାୟୀ ବନୋବସୁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଲନ୍ଦରା ଇହିଁର ଅନେକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟୁଅଛି ଏବଂ ସେହି ବନୋବସୁର ନିୟମାନୁସାରେ ପ୍ରଜାକ ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକୁ ଯେଉଁ ସମତା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ-

ଅଛି ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟମାନ ଇହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଆସୁ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ନୂତନ ଅଇନ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କର ଏକ ନୂତନ ବନ୍ଧନ କଳ୍ପନା କରିଅଛି ଏବଂ ଇଦ୍ଦାର ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଲାଭ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥିବା ସ୍ତରେ ଜମିଦାରଙ୍କୁ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତପାଇ ନାହିଁ । ନୂତନ ଅଇନରେ ଯେତେ ଦୋଷ ଅଛି ତାହା ଲେଖି ଏକଖଣ୍ଡ ଆବେଦନପତ୍ର ସଙ୍ଗେ ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅର୍ଥଣ୍ଟ କରିବାର ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋର ଆବେଦନପତ୍ର ପାଠର କରାଇବା ନିମନ୍ତ ଏକ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ରିଅଟ ଏ ସମ୍ପାଦ ଲେଖି ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକଙ୍କୁ ଏହି ଉଦ୍ଦାହରଣର ପଞ୍ଚାଦ୍ୱାରୀ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରମାନେ ଥରେ ଏ ଅଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପିକ ଦେଖିବେ କି ?

ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାରେ ସାକ୍ଷିମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ସମ୍ବେଧରେ ଲେଖିଅଛୁ । ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଜ ୩ ଶ ନୁହେଁ ଦୁଇଜଣ ଅଟନ୍ତି । କଲେକ୍ଟର ଆମଲ୍ ଇନ୍ଦି ଅନ୍ୟ କେହି ଉଦ୍‌ଲୋକ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁନା ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ଜାଣେ କି ନା ଏ ବିଷୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଦେବାରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରଥା ଦେଉ ମୋହରର ଜଜ ସାହେବଙ୍କ ସିରସ୍ତାଦାର ହରେକୃଷ୍ଣ ବାବୁଙ୍କ ନାମ କହିଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଶନି ବାର ଦିନ ନିଆଗଲା । ସେ କହିଲେ ଆମ୍ଭର ଦୁଇ ପୁତ୍ର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରଥା ଠିକା ମୋହରର ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ମୋହରରଙ୍କ ବସା ଅମ୍ଭ ବସା ନିଜ ଠିକରେ ଥିବାରୁ ହେଦାସନ ସାକ୍ଷରେ ସକାଶେ ଅମ୍ଭ ବସାକୁ ଯାଇଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେ ତାହା ଦେଖିଥିଲୁ । ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁନା ହୋଇଥିବାର ଓ ଆମ୍ଭର ଦୁଇ ପୁତ୍ର ପୂର୍ବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁନା ଦେଇଥିବାର ଜାଣି ମାତ୍ର ହେଦାସନରେ ସିରସ୍ତାଦାର ଶକ୍ତ ଲେଖା ନ ଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସର୍ତ୍ତାଲରେ ଯେ କହିଲେ ଆମ୍ଭର ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରୀତି ଥିଲା ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିବାରୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ମନ ଛାଡ଼ିଗଲା ଓ ତାଙ୍କ ବସାକୁ ଯିବା ଆସିବା ନ କଲୁ । ଥରେ ଲାଟବନ୍ଦୀ ସମୟରେ ଦବୀକର ବାବୁ ଜଣେ ଜମିଦାରଠାରୁ କଚେରୀରେ ଲକ୍ଷ ନେବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଖିଅଛୁ ।

କଲେକ୍ଟର ମହାଶୟ କହିଲେ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ପାଇଁ ପୂର୍ବେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଦା ହୋଇଥିବାର ଶୁଣିଅଛୁ ।

ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ଶେଷ ହେଲାକୁ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ଦାଖଲଦାନ ଅଧିଗତ ହେଲା । ଅନେକ ପାଠକ ଏଥିର ଦୃଶ୍ୟ ଜାଣି ନ ଥିବେ ଏ ସକାଶେ ଇହିଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମ୍ବେଧରେ ଲେଖୁଅଛୁ । ଦ୍ୱାଶ୍ରୁଲି ସାହେବ ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ଗଭବର୍ଷ ଶାନ୍ତିକାଳନ ଗସ୍ତରେ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇଥିଲେ । ସାହେବ ସୁକନା ଗଡ଼କୁ ଯିବା କାରଣ ବଞ୍ଚାଠାକୁ ସୁକନାକୁ ଦାଖଲ ଅଣାଇଥିଲେ । ଦବୀକର ବାବୁ ସେ ଦାଖଲରେ ଚଢ଼ି ଗଡ଼କୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ସାହେବ ଏହା ଶୁଣି ଯୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ି ତାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇ ବାଟରେ ଧରି ତାଙ୍କୁ ଦାଖଲ ଓଡ଼ାଇ ଦେଲେ । ଦବୀକର ବାବୁ କହିଲେ ତାଙ୍କ ପାଲକ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଦାଖଲରେ ଆସିଲେ ମାତ୍ର ସାହେବ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାଲକ ଭାଙ୍ଗି ନାହିଁ ଓ ଶୁଣିଲେ ଯେ ମାନସିକ ରାଜଗଦ ଦାଖଲ କରିଥିବାରୁ ଦବୀକର ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଆପଣା ସଙ୍ଗରେ ଦାଖଲରେ ବସାଇ ନେଇ ଗଡ଼ରେ ପହଞ୍ଚି ମାନସିକ ରାଜା ହେଲ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତେ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବିଦାନ ପାଆନ୍ତେ । ତହିଁ ସାହେବ ସେହିଠାରୁ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଦେଇ ଏକସମ୍ଭର ଏକ ନିଅୁ କଲେ । ଶାସ୍ତ୍ର କମିଶନର ସାହେବ ଆପଣା ରାୟ ସହଜ ସମସ୍ତ କାଗଜ ବୋର୍ଡ଼କୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କୁ କହିଲେ ପୂର୍ବେ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରତି ଆମ୍ଭର କେବଳ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ୍ଭେ ଲକ୍ଷ ନେବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିବାରୁ ସେ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭର ହୃଦବୋଧ ହେଲା ଏଥୁକୁ ବୋର୍ଡ଼ ଯେ ପରି ବିଚାର କରବେ । ଏ ମାମଲା ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପଣା ମନ୍ତ୍ର ବ୍ୟ ପ୍ରକାଶରୁ ଜାଣି ଦେଲୁ ତେବେ ଏକକ କହିପାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଉଦନ୍ତ ହେଲା ଦବୀକର ବାବୁଙ୍କ ବିରୋଧୀ ପୂର୍ବେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସେହିପରି ଉଦନ୍ତ କରିବ ନ ଉଚିତ ଥିଲା । ପଶି ସାହେବ ସମ୍ଭବତଃ ବିଚାର କରିଥିବାର ବୋର୍ଡ଼ ଯେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିକ୍ରମ ଦେଉଅଛୁ ।

ଲାହୋର ଦରବାର ।

ଚଳଚମ୍ପ ସ ତା ୧୦ ରାଜ ଅପରାହ୍ଣ ଘ ୪ ଖା ସମୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ ଲର୍ଡ଼ ରିଅନ ସାହେବ ଲାହୋର ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ତାହାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ନିମନ୍ତ ପ୍ରାମାୟ ପ୍ରଧାନ ରାଜକର୍ମଚାରୀ ମିଉନସିପାଲିଟିର ମେୟର ଏବଂ ଦରବାରକୁ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଧାନ ରାଜା ମହାରାଜାମାନେ ରେଲ ଷ୍ଟେସନଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଷ୍ଟେସନ ଗୁଡ଼ ଓ ସଡ଼କର ଦୁଇଖାଖି ଭୋରଣା ପତାକା ଫଟକ ଫାନିସ ଇତ୍ୟାଦିରେ ସୁଶୋଭିତ ହୋଇଥିଲା । ଲାଟ ସାହେବ ରେଲ ଷ୍ଟେସନ ଓଡ଼ାଇବା ମାତ୍ରକେ ମିଉନସିପାଲିଟିର ଅଇନନନ ପତ୍ର ପାଠ ହେଲା ଏବଂ ଲାଟସାହେବ ଇହିଁର ଉତ୍ତର ପଞ୍ଚାହ ଦେବାଇ କହି ବଗିଚେ ବସି ଆପଣା ତମ୍ଭୁକୁ ବିଜେ କଲେ । ଦାଖ ଯୋଡ଼ା ଓ ପଦାଭିକ ସୈନ୍ୟରେ ବାଟର ଶୋଭା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନୋହର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଜନତାରେ ବାଟ ମିଳି ନ ଥିଲା । ପ୍ରଥମଦିନର ସମାବେଦ ଅତି ପ୍ରଶଂସାମୟ ଥିବାର ସମସ୍ତେ କହୁଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୧ ରାଜ ବେଳ ଘ ୧୦ ଖା ସମୟରେ ଲେବ ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ଅବଗୁଣ ରାଜା ମହାରାଜା ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମହାମାନ୍ୟଙ୍କ ସାକ୍ଷର ଲାଭ କଲେ ।

ତା ୧୨ ରାଜରେ ବେବଳ ଯୋଡ଼ାଦୋଡ଼ ନାଟକ ଓ ଭୋକ ଲବ୍ୟ ଦ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ହୋଇଥିଲା । ନଗର ରେଷନାଲ ଅଫ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁର ମିଉନସିପାଲିଟିର ରାଜ ପ୍ରଶଂସା ହୋଇଅଛି ।

ତା ୧୩ ରାଜ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ସୈନିକ ପରଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲା । ପଦାଭିକ ଅଧ୍ୟାସେଷ ଏବଂ ଗୋଲନାଜ ସୈନ୍ୟ ଦୁଇମାଲକ ବାଟ ଯୋଡ଼ ସରଳରେଖାରେ ଛୁଡ଼ା ଦେଇ ସଲମୀ ଦେବା ସମୟରେ ବଡ଼ ତମହାର ଦିଶିଥିଲା । ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ସର ଦେନସ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ସମୋଧନ କରି ଲାଟ ସାହେବ ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ବକୁରା ହାବି ଜାବୁଲ ସ୍ୱକରେ ବିଲଗା ଓ ଦେଖାୟ ସେନା ଗେଉଁ ବିରୁଦ୍ଧ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଉତ୍ତେଜ କରି ବିପ୍ରର ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।

ଲର୍ଡ଼ ରିଅନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରଥମ ଦରବାର । ଏଥିରେ ତାହାଙ୍କୁ ଅନେକ ଶୁଭାବ ବକୁରା କରିବାରୁ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ତହିଁରେ ତାହା

କ୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକୋଶଳ ଓ ମନୋଭାବ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପାଇଥିବ । ଆଗମୀ ସପ୍ତାହରେ ଇହିଁର ବିବରଣ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

କଳା ବାଳି ।

ବାଳିକଲୀକୁ ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସାମିଲ କରବାକୁ କମିଶନର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । କି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ବେ ଯଦୁ ଏ ବାଳିରୁ ଅଧିକମାନ ଛଠାଇ ଦେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଖର୍ଚ୍ଚା କମ ହେବ, ମାତ୍ର ଅମୂମାନଙ୍କର ସୁରଣ ହେଉଅଛି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନେକଦିନ ପୂର୍ବରେ ଥରେ ହୋଇ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ନାନାପ୍ରକାର ଅସୁ- ବିଧି ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଗଣ ହେଲା ନାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଳି ଖୋରସା ସାମିଲ ହେଲେ ବାଳିବାସିନ୍ଦର କି ଉପକାର ହେବ ଜଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅସାଧାରଣ କଷ୍ଟ ହେବା ସମ୍ଭୂତି ସମ୍ଭବ ଦେଖାଯାଏ । ଏକେଇ ଖୋରସାକୁ ଗଢ଼ାୟାଇ କରବାକୁ ସ୍ଵାଧୀନଜନକ ପଥ ନାହିଁ ପୁଣି ବାଳିକଲୀ ମହାନଦୀର ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଡାକରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ବର୍ଷାକାଳରେ ଗଢ଼ା- ଯୁକ୍ତ ଆନ୍ତର କଷ୍ଟକର, ଏ ପର ପୁଣ୍ୟ ନଗରକୁ ଅପଲ ଓ ମନସର୍ପୀ ମକଦ୍ଦମା କରବାକୁ ଗଲେ ବାଳିର ପଶ୍ଚିମସୀମା ଓ ଉତ୍ତରସୀମାକୁ ଲୋକ- ମାନଙ୍କୁ ୨୦/୨୦ ମାଇଲ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରି- ବାକୁ ହେବ, ସେଠାରୁ ପୁଣି କଟକ ଯାଣା, ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ବାଳିବାସିମନେ ମାମଲା ମକଦ୍ଦମାରୁ ବିରତ ରହି ଯାହାର ଯାହାଠାରେ ଦେଶୀ, ପାଉଁଶ, ଥିବ ତାହା ବିସର୍ଜନ କରି କେବଳ ଛତାପଟ ହୋଇ ଗୃହରେ କାଳଯାପନ କରିବେ, ଅତିଏବ ଆମ୍ବେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ନିଶ୍ଚୟ ଗଡ଼ଜାତ ବାଳି ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଏକା- ବେଳକେ ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସାମିଲ କରି ଆଇନ ଓ ଟାକ୍ସ ଜାଲରେ ବନ୍ଦ ନ କରନ୍ତୁ ଏହ କଲେ ଉଦାର ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ଵ ରୁକି ହେବ ନାହିଁ ବିଶେଷତଃ ବାଳି ପ୍ରଜାଙ୍କର ଏହି ବିଶ୍ଵାସ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଆଏନା ବନୋବସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରତ୍ଵନ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଳିକୁ କୌଣସି ଜିଲ୍ଲା ସାମିଲ କରବାକୁ ପ୍ରିୟ କରି- ଥାନ୍ତି ତେବେ ଆମ୍ବେମାନେ ବୋଲୁଅଛୁ ତାକୁ କଟକଜିଲ୍ଲା ସାମିଲ କଲେ ପ୍ରଜାଙ୍କର କେତେକ

ପରମାଣରେ କଷ୍ଟନିବାରଣ ହେବ, କାରଣ କ କଟକ ଗଢ଼ାୟାଇ ପକ୍ଷରେ ସ୍ଵାଧୀନଜନକ ଜଳପଥ ମହାନଦୀ ରହିଅଛି, ପୁଣି ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସା- ଯୁରେ ବାଳି ଲୋକଙ୍କର କଟକ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି, ବାଳି କଟକକୁ ଅଧିକଦୂର ନୁହେ ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ଵରେ ବାଳିର ପୂର୍ବସୀମା ଫୁଲବାଡ଼ି, କଦଳବାଡ଼ି, ଓ ଓପ୍ପିଆ ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମମାନ କଟ- କରୁ ପ୍ରୟ ଛକୋଶ ଅନ୍ତର । ଦକ୍ଷିଣଡାକରେ ପୂର୍ବସୀମା ହସ୍ତରଜପୁର ପ୍ରଭୃତି କଟକରୁ ପ୍ରାୟ ୧ କୋଶ ଅନ୍ତର ଉତ୍ତରଡାକରେ ପଶ୍ଚିମସୀମା ବନାଲେ ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମମାନ ପ୍ରାୟ ୧୦ କୋଶ ଅନ୍ତର ଏବ ଦକ୍ଷିଣଡାକର ପଶ୍ଚିମସୀମା ବୈଦେହ୍ୟର ଓ କଳାପଥର ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମମାନ କଟକରୁ ପ୍ରାୟ ୧୫କୋଶରୁ ଅଧିକଦୂର ନୁହେ ମହାନଦୀର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ବାଳିର ଅବସ୍ଥିତି ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣରେ ପ୍ରାୟ ୫ କୋଶ ଦେବ, ସୁରଗଂ ବାଳିର ସମସ୍ତ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ କଟକ ଗଢ଼ାୟାଇ ସ୍ଵାଧୀନଜନକ ଅଟେ, ପୁଣି ବାଳିର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ତମପଡ଼ା କଲ କଟକସା- ମିଲ ଥାଇ ଏକପ୍ରକାର ଚକ୍ରୁଅଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ଆଲୋଚନାରେ ଆମ୍ବେମାନେ ବିବେଚନା କରୁ କି ବାଳିକ କୌଣସି ମୁଗଲବନ୍ଦୀ ଏଲକା ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବା ନିତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ପୁଣ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ନ କରି କଟକସହିତ ଯୋଗ କରିବାର ଉଚିତ ଇହିଁରେ କେତେକ ମଙ୍ଗଳ ଅଛି । ତଥାଚ ଅଠରଗଡ଼ଜାତ ମଧ୍ୟରୁ ଏକା ବାଳିବାସିଙ୍କୁ ଟାକ୍ସ ଓ ସ୍ଵାମ୍ନ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ହେଉ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ ଦାୟତ୍ଵ ମୁକ୍ତ ରଖିବା କାରଣ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନିୟମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଉପସ- ଦାରରେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ଆମ୍ବେମାନଙ୍କର ଦୟାଳୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ବିଷୟ ଅନୁମୋ- ଦନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମ୍ବେମାନଙ୍କ ଲିଖିତ ବିଷୟପତ୍ର ଥରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବେ ।

ଗଞ୍ଜାମ ।

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)

ବ୍ରହ୍ମପୁରକୁ ଗଞ୍ଜାମଜିଲ୍ଲାର ସଦର ମୋକାମ ବୋଲିବାକୁ ହେବ କାରଣ ଏଠାରେ ଜିଲ୍ଲା ଜଳ ଓ ପଲଟନ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଧାନ କଲେକ୍ଟରଙ୍କ କତେଶ୍ଵ ପୂର୍ବେ ଗଞ୍ଜାମ ନଗରରେ ଥିଲା । କେତେ ବର୍ଷ ତଳେ ସେଠାରେ ଗ୍ରାସ ମଡ଼କ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ କତେଶ୍ଵ ଋଡ଼ପୁରକୁ ଉଠି ଆସି

ଅଛି । ଋଡ଼ପୁର ଗଞ୍ଜାମ ପରି ଖଣ୍ଡିଏ ସାମାନ୍ୟ ବଜାର କେବଳ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସରକାରୀ କର୍ମକାରକ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଘରଘାର ହେଉ କିଛି ହୁଏତ ଧାରାଅଛି । ଋଡ଼ପୁରରେ ଖଣ୍ଡିଏ ମାତ୍ର କୋଠାଘର ଅଛି ଆଉ ସମସ୍ତ ପକ୍ଷା ଖପରେଲି ଘର । ଖପରେଲି ଘର ସେ ଅଞ୍ଚଳ- ରେ ପ୍ରଧାନ ଓ ସମସ୍ତେ ଇହିଁର ପକ୍ଷପାତ ରମ୍ପା- ଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଯେତେ ଭଲଘର ଦେଖିବ ସମସ୍ତ ଖପରେଲି ଏମନ୍ତ କି ରମ୍ପାର ବିଖ୍ୟାତ ଦୋମହଲ କୋଠି ମଧ୍ୟ ଖପରେଲି ଘର ଅଟଇ ଏଠାରେ ବୋଲିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ରମ୍ପାର କୋଠି ଯହିଁ ନିମିତ୍ତ ପୂର୍ବେ ବଡ଼ ଖ୍ୟାତକି ଲଭିଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ନାହିଁ । ଉକ୍ତ କୋ- ଠିରେ ଯେ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ଚକ୍ରୁଣ ପଥରମାନ ବିଶ୍ଵ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୁକି ହୋଇଥିଲା ସେସବୁର ଅଧିକାଂଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଶ୍ଠନ ସାହେବ ବାହାର କରି ନେଇ ଆସବା- ଠାରେ ଥିବା ଆପଣା କୋଠିରେ ଲଗାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ରମ୍ପା କୋଠିରେ ଇହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତ- ରେ ସାମାନ୍ୟ ପଥରସବୁ ବସାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ କୋଠିଟି ଚିଲିକା ଦାକରେ ନିମିତ୍ତ ହୋଇ- ଅଛି ଏବ ଏତକ ଏହାର ମନୋହରତ୍ଵ ସମ୍ପାଦନ କରୁଅଛି । ଏସବୁ ଖପରେଲି ଘର ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଓ ଏଥିର ଖର୍ଚ୍ଚା କୋଠାଠାରୁ ବିପ୍ରୀତ ଉଣା ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଶୁଭ ଛତା ବାକି ସମସ୍ତ ପକ୍ଷା । ତେବେ ଘରସବୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଜାଣି । ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଯେମନ୍ତ ବାଖୁଲି ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ନିବାସ କରନ୍ତି, ଆମ୍ବେମାନେ ତାହା କରି ପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ସଂଗଢ଼ପନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ରକେ ବାହାର ଓ ଛତର ଏପରି ଦୂରପ୍ରସ୍ତ ଘର ଏବ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡିଏ ବୈଠକଖାନା ବିନା ନିବାସ ହୋଇ ପାରବେ ନାହିଁ ସେଠାରେଦା ଶ୍ରୀପ୍ତ୍ୟା ଅଥବା ବହୁତ ହେଲେ ଦେହୁଡ଼ି ଘର ବୈଠକଖାନା ଓ କାନ୍ଥ ଆର ପାଖରେ ଅନରମହଲ । ଏପରି ସଜାଣି ଘରକୁ ପୁସାର ଏତକ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିତ୍ୟ କୋଶବୋଧୁ ନୁହନ୍ତି । ଦେହୁଡ଼ିଦ୍ଵାର ଅଥବା ପଡ଼ିଶାଘର ଓ ସୁଖରଣୀ ଲଭ୍ୟାବକୁ ଯିବା ଅସିବା କରନ୍ତି ଓ ହୁଏତଲେ ଦେଖିଲେ ତେଜେ ଲୁଚନ୍ତି ନାହିଁ । ବଜାରର ଅବସ୍ଥା ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଓ ତାହା ଦେଖିଲେ ଅନାୟାସରେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଯେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୁଚିବସ୍ତାନ ଓ ଦରଦ୍ର । ତନ ତରକାସ

ପ୍ରାୟ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଶୁଣୁଆ
ସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଓ ସମ୍ପର୍କ ଦେହରୁ ଛାଡ଼ା
ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମିଳନ, କେବଳ ନିତ୍ୟା ବିଶେଷ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଉତ୍କଳରେ ବଡ଼ ନିତ୍ୟା ଓ
ଅମୃତବିଶ୍ରାମ ଅଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତ ବେଶିବାକୁ
ଅତି ମନୋହର ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସହର ମାତ୍ର
କଟକର ଅଧେ ଦେବ କି ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ।
ମିତ୍ତଳସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଅପ୍ରକୃତ ଏଠାରେ ବଳିଷ୍ଠ
ପ୍ରଜାମୂଳକ ହୁଅନ୍ତୁ କାରଣ ସତ୍ୟ ବାଚି ସମସ୍ତ
ସୁନ୍ଦର ଓ ପରିଷ୍କାର ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି ହୋ-
ଇଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ଧାର ଗହରରେ ଅଧିକ ଘୋ-
ର ଅଧ୍ୟାସ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ପାମାୟକଲର ଭବା
ଅଭାବ । ସହର ମଧ୍ୟରେ ବସୁର ବଡ଼ ବଡ଼
ପୁଷ୍କରିଣୀ ଅଛି । ଏସମସ୍ତ ନାମ ବନ୍ଧୁ, ପାଦାନ୍ତରୁ

ଶତ ଅସିବା ପାଣି ବାଟେ ବଳି ସକାଳବାଦ୍ଧାବ
କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ପୁଷ୍କରିଣୀ ହୋଇଅଛି ଏହି
ହେତୁରୁ ବଳ ନାମ ହୋଇଅଛି । ଅଧିକାଂଶ

ପୁଷ୍କରିଣୀର ଜଳ ମାଳମୟ ଠିକ୍ ଏଠାର
ଅଦାଲତ ପୋଖରୀ ପାଣି ପରି ଅଛି । ଆଉ

କେତେ ପୁଷ୍କରିଣୀର ଜଳ କଞ୍ଚୁର ଭଳି ହେଲେ-
ହେଁ ସେ ସମସ୍ତ ଦଳରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ପାନପୋଷ୍ୟ

ଜଳ ଦୁଇଟା ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ଅଛି । ଏ ଦୁଇଟା
ସହରରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପାଞ୍ଚ ବାଟ ଅନୁରରେ

ଅବସ୍ଥିତ । ସେଠାରୁ ଲୋକେ ବୋହୂ ଗୁର ଏବଂ
ଶଗଡ଼ରେ ଜଳ ବହି ଆଣି ଅପାଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ

ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । ବାଉଁଶ ମାଲରେ ଏପରି
ଅବସ୍ଥା ବୈଶାଖ ମାସରେ କି କଷ୍ଟ ହେଉଥିବ

ଅନାୟାସରେ ଅନୁମିତ ହୋଇପାରେ । ମିତ୍ତଳ-
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କି ନିମିତ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଏ କଷ୍ଟ

ନିର୍ବାହଣର ତେଣୁ କରୁ ନାହାନ୍ତି ବୋଲିପାଇ
ନି ପାରେ । ସହର ମଧ୍ୟରେ ବସୁର କୃପ ଅଛି

ମାତ୍ର ବହିର ଜଳ ସୁଦ୍ଧା ଭଲ ନୁହେଁ । ସେଉଁ
ଦିଗରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ବସତି ସେହି ଦିଗର

ଜଳ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭଲ ।
ଏଠାରେ ଦୁଇଗୋଟି ବଜାର ଅଛି । ଏକ

ଉତ୍କଳ ବଜାର ଏଥିରୁ ପଲଟନ ସିପାହୀଙ୍କର
କାର୍ଯ୍ୟ ତଳଇ ଏବଂ ଅପରଟ ନିଜ ବ୍ରହ୍ମପୁର

ସୁରଙ୍ଗୀ ଗଡ଼ରୁ ଅମଦାନୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ପଲଟନ
ସୁମିଷ୍ଟ ଏବଂ ଏହାକୁ ନିଜର ଅଭାବ ମେଣ୍ଟିଯାଏ
ଲୋକେ କେବଳ ସୁଖିଲେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି,
ସୋରଷ ଭେଳ ପ୍ରାୟ ମିଳଇ ନାହିଁ । ନିତ୍ୟା
ଭେଳ ଓ ଶୁଣୁରୁଭରେ ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ ।
ଭଲଦିଅ ଅଧିକ ମିଳଇ ନାହିଁ । ସୁଲକଥା ଏହି
ସେ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଦୁଇ ବଜାର ମିଶି କଟକର

ବାଲୁକଜାରକୁ ସର ହେବ ନାହିଁ । ବଜାର
ଦେଖି ଏହାକୁ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ନଗର ବୋଲି-
ପାଇ ନ ପାରେ । କେବଳ ଦୁଇ ଗୁଡ଼ିଟା ବଡ଼

ମହାଜନୀ ଗହ ଅଛି ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବାଙ୍କର
ଗୋଟିଏ ଶାଖା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଦୈଦେ-
ଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ ଏହି ସମସ୍ତଦ୍ଵାରା ସାଧୁଳ ହୁଅନ୍ତୁ ।

କ୍ରମଶଃ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗଡ଼ ମଙ୍ଗଳବାର ବାଉଁଶପୁରୀ ମା ସର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗରେ
ଏଠାର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟାପାରୀ ରଜନିସୁରେ ଅବହାସିତ ହେବ ।

ବାଟେରୁ ନବେମ୍ବର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମାନ୍ୟବର ମାତ୍ର-
ମୁଖେ କିଣି ମାତ୍ରମୁଖେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଭୈଷିକମ୍ବର ସାହେବ

ପଞ୍ଚମୁଖୀରୁ ଅପ୍ରସିଦ୍ଧ । ପଥମଧରେ ଯେତେବେଳେ ବୋହୂ-
ରୁ ପଡ଼ି ଅଧିକ ଶ୍ରାଦ୍ଧେବ ବ୍ୟତୀ ପାଣି କଟକ ପ୍ରସ୍ତାବ ବନ୍ଦ

ଅଛି । କହୁ ହୁଏତ ବସନ୍ତ ।
ସଦେଇପରପର ବ୍ୟାପାର ଯେଣା ମନୋମାରି ସୁଗୁଣ

ପତ ସମ୍ପାଦକେ ଲୋକେହୁ । ବାହରର ଶାନ୍ତମାନେ ସମସ୍ତେ
କହି କାମୁ ନିଜର କହୁବାକୁ ଘରର ଏବଂ ପାଦମ ।

ଘରର ନିଶେ ଧନକ୍ଷେତ୍ର ଓ ବାଦନ ହୁଅନ୍ତି ଅଛି । ଏ
ଶଲେ ଏପରି ପଲ ସଂଗ୍ରହର ସବୁ ନୁହେଁ । ବାଦନ

ଇତାଦ୍ଵାରରେ କହୁବ ସେ ଘରରେ ଗୋଟିଏ ଉପପଦା
ଅଛି । ଅନେକ ସଙ୍ଗୀତୀଙ୍କର ଉପପଦା ଯେଣାପାଏ । ସରାପା-
ମାନେ ଧର୍ମପଦାରେ ବୋଧ ମଗ୍ର ଉପପଦାରେ ବୋଧ

ମଗ୍ର ନାହିଁ । କି ଅପୂର୍ବ । ଏ ଅଧିକାରଣ ଏ ଦୁଇ ଓ
କହୁବାକୁ ହେବେ ପରାଦାନ କରିବେ ।
ଗଡ଼ ସୋମବାର ଦେହାପଡ଼ାର ଜମିଦାର ବାବୁ

ରାମଚନ୍ଦ୍ରକର ଉପଦେବଙ୍କ ସରଠାରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମତ
ମାତ୍ରମୁଖ ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଅନେକ ଘୋଷଣା
କରାଯାଇ ହୋଇଅଛି ।
କାଲେଣ୍ଡରର ବୁମାର ବୈଶାଖ୍ୟ ଯେ ଏଠାରେ

ଅନେକ ଦଳ ରହି ଗଡ଼ ମଙ୍ଗଳବାର ରାସରେ ଅପରା
ନିମିତ୍ତୀକୃତ ଯାଗା କଲେ । ଶୁଣୁବୁଁ ସେ ଚାହାନ୍ତି ଯଦ୍ରୋ
ଦେବୀ ବସନ୍ତରେ ଶରଣମେଘରୁ ଶ୍ରୀମତ୍ପୁର ତଳକ

କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଦେଶୀୟ ବାଦକମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ବଦ-
ତରୁ ଶିଳା ବଦନ ଅଧିକେ କି ଶିଳକହୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ ?

ହୁଡ଼ ଯେହୁ ଗଠରେ ପାଠକମୁଁ ସେ ରାସ ଘୋଷା-
କରନ୍ତୁ ସରକାର ଚାହାନ୍ତେ ଲର୍ଡ଼ଭିକଟର ଶୋହ ପାଇ
ପ୍ରଶଂସନସୁଦ୍ଧେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଲର୍ଡ଼ଭିକଟ ଚାହାନ୍ତି

ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ସୁନାବସତ ଓ ସକ୍ରି ର ପାରଦୋଷିକ ପଠାଇ
ଦେଇ ରହିବ । ରାସପୁ କର୍ମରାଜସପତ ଏଗୁଣର ସ୍ଵେଦ
ଦେଖାଇବା ପଦ୍ମାକ୍ରମକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।
ଅନ୍ଧାର ବଞ୍ଚେଦେଇ ଅନେକଗଣରେ ବୁଝା ପ୍ରାକ୍-
ର୍ତ୍ତବ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଅଛି । ସୁରକମ୍ପା ପାକା ଓ ମାତ୍ରମୁ-
ଖିତର କେତେକ ପ୍ରାମଦେ କହୁଇଲେକ ମନା ଘୋଷା ।
ଏ ଘୋଷାରେ ମଧ୍ୟ କୁଲର ପ୍ରବୋଧ ସ୍ଵର ଘୋଷା ।
ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିହେବୁ ଏପରି ଦେବୀର ବନ୍ଦା ପାଏ ।
୧ । ସୁରକର ଅବଦେହେତୁ ବାସୁଦୋମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ରଞ୍ଜନର ଏବଂ ରାସପୁ ଦାସିଅଛି । ସେମାନେ ମୁକ୍ତ
ମାନେହୁଡ଼ରୁ ଚପାଟ ବନ୍ଦ ଅଛି । ଅନ୍ଧାରରେ ଅନେକମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗରେ ରଞ୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହିସ ବସନ୍ତମେଘରୁ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ବୁଝେଇ ଯା କରିବାର ଗୋଟି ବଢ଼ିଅଛି ।
୨ । ସମ୍ପଦ ଶରଣମେଘ ରଞ୍ଜନରେ ହେଉତାଇ ହର୍ଷ-
ଜନାର ବସନ୍ତ ପ୍ରବୀଣିତ ହୋଇଅଛି । ପଦ୍ମ ପଶ୍ୟାତୁ

ସଦସୁଖା ଅପାଇବଟି ଛାନ୍ଦା ଶର ହୋଇଅଛି । ପିରଣୀ ଓ
ସାହେବ ୧୫୫ କାମ ମତ ଅଛି ସେହି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର
ରଞ୍ଜନର ବ୍ୟବାର ଓ ନୁହାସୁ ସମ୍ପାଦନମାନଙ୍କ ପାଦ୍ୟ

ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୫୫୦୦୦ ରା ଗୁଣା ରୁଟି ଅଛି । କରକଟ
ସାହେବ ମଧ୍ୟ ହଜାରେ ଛାନ୍ଦା ଦେଇ ଅଛି । ଏହି ଦଳର
ପାଇ ବଦଳର ଘେନାରେ ଅନ୍ଧାର ହୁଅନ୍ତୁ ହୋଇ

ଅଛି । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣା ରୁଟି ।
୩ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁରକରୁ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ ରଞ୍ଜନରେ
ରଞ୍ଜିବାକୁ ହେବ । ଘଡ଼ୋରରେ ଚାହାନ୍ତି କରାବଦ ରଞ୍ଜ-
ବାକୁ ହେବ । ବାଦନ ମଧ୍ୟରେ ହୁଡ଼ରୁ ହୁଡ଼ା ବନ୍ଦୀ

ଅଛି । ଏକ ପ୍ରାମଦେ ହୁଡ଼ରୁ ପ୍ରାଧିକ ଘେନକ ରଞ୍ଜିବାକୁ
ଶରଣମେଘର ଅଧିକେ ନୁହେଁ ।
ଅଗାମୀ ତା ୨୦ ରଞ୍ଜରେ ବନ୍ଦକାର ମାନବର ଲେଉ-
ଟିଅପ ସରଣିର ବିଭବତା ନବରୁ ଯେଉଁ ଅସିବାକୁ

ସମ୍ପାଦନ ଅଛି । କହୁ ବସନ୍ତାଦେ ଅପରା ସବସୁରମାସ
ତା ୮ ରଞ୍ଜରେ ପଦ୍ମାବେ । କହୁ ବାହେବମାନଙ୍କର
ପଦକବାସ ଶେଷ ହେବ ଏଥର କେତେମାସ ବିଭବତା

ରୁଟିବା ହେବ ।
ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସୁଦ୍ଧ ସରଣିରଞ୍ଜନରେ ଲର୍ଡ଼ ସପନ
ସାହେବ ବଡ଼ ଚାହା ଅଛି । ସେ ସମ୍ପଦ ପରପତର
ବଲେନ ନିମିତ୍ତ ଏକ ହୁଣାର ଛାନ୍ଦା ପାଠ କରି ପାଠିକ ୫୫୦୦

ରା ଚୋକାକୁ ଅନ୍ଧାକାର କରିଅଛି ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସିଦ୍ଧୋନା ଶ୍ରେଷ୍ଠିକୃତ ।
ଏହା କୁଲସେବକେ କୁଲମାନଙ୍କର ପରକର୍ତ୍ତବେ ରଞ୍ଜିତ
ଠିକ୍ସ କୋର ବ୍ୟବହାର । ବଦନକାର ପ୍ରାଧିକ ପ୍ରାଧିକ
ରଞ୍ଜସେବୀଙ୍କ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଜିଞ୍ଜାଳସୁଦେ ନବସୁ ହୁଅନ୍ତୁ ।
ବଦନକା ବୋଧାନ୍ତରୁ ଗାଣିନିର ମୁହୁଡ଼କେଶେବକ ଅବ-
ଧରେ ତରକସିତ ପରରେ ମିତ ପାରେ ସଧା—
ରାମମାସୁର ସହୁତ ଏ ଅଧିକାର ୫୫୦୦ । ୮୫୫୫୫୫
୫୫୫୫ । ୧୫ ୫୫୫୫୫ ୧୫୫ । ମୂଲ୍ୟ ମତତ ।
ହୁଡ଼ ହୁଡ଼କୋଟିଆ ସହର ବକ୍ତବ ପରପାକତାର କଟକ
ପ୍ରସିଦ୍ଧମାନଙ୍କ ସହାନୁଭବେ ମୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରବୀଣିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ବ }
୧୯୭୭ ଖ୍ୟା }

ଭା ୨୭ ଉତ୍କଳ ମାତୃକା ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ଉ ୧୯୪୩ ସନ ୧୯୮୮ ସାଲ ଚେକାବ

{ ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
{ ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁଟ ୬୯
{ ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୫୩

ଶାସ୍ତ୍ର କଲେକ୍ଟର ପରି ସାହେବ ମୋଫସଲରେ ବିରାଜମାନ ଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କଠାରେ ନୋକସାନା ଦରଖାସ୍ତ ଅନେକ ପତ୍ରଲ ଏ ବର୍ଷ ଚଳୁଥିବାରେ ଉତ୍ତମ ଫସଲ ଭେଦେ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏଭେ ଲୋକସାନା ଦରଖାସ୍ତର କାରଣ କିଏ ? “ନାଲ କୋଉଁ ପୁଲେକାଲ” ଏହାର ଏଥିର କାରଣ ଅଟେ । ଭେଦବିତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ ଅନେକ ଅଟଇ ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସେଠା ମେନେଜରଦ୍ୱାରା ଉଦନ୍ତ କରି ବୁଝିଲେ ଯେ କେଉଁ ମଉଜାରେ ଟ ୦୫ କେଉଁ ମଉଜାରେ ଟ ୦୫ ଏପରି ଅଠ ଦଶମଉଜାରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ପହୁମୁଖୀର ନାଲ ଯୋଗେ ସୁକନର ମୁକ୍ତି ବନ ହେବାରୁ ଉହିଁର ପାଣି ଗୋବରାଜନାରେ ପଡୁଅଛି ଓ ଛାଡ଼ା ଉଡୁଲଇ ହୋଇ ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ମଉଜାର ଫସଲ ନଷ୍ଟ କରିଅଛି । ଏହି କାରଣରୁ ସଙ୍ଗଡ଼ା ମାଜକଦନଗରର କେତେକ ମଉଜାର ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ଅଉ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଲୋକସାନାର କାରଣ ଏହି ଯେ ଶାଖାନାଲ ଯୋଗେ ବର୍ଷା ଜଳ ବାହାର ଯିବାର ବାଟ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବାରୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳ ଜମା ହୋଇ ରହି ଶକ୍ତି କରୁଅଛି । ସୁତରାଂ ଏଥିର ପ୍ରଭାବର କରବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ । ନାଲ ଯୋଗେ ଅନେକ ଉପକାର ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଭେଦେ ଉହିଁ ଯୋଗେ ଯେଉଁଠାରେ କିଛି ଶକ୍ତି ହେଉଅଛି ଛାଡ଼ା ନିବାରଣ ହେଲେ ନାଲ ସଫଳାନ୍ତ ଗୁହାର ରହିବ

ହେବ ଓ ଉହିଁର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପକାରଣ ଅନୁଭବ ହେବ । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏ ବିଷୟର ବିହିତ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ।

ଆଗାମୀ ଲୋକସଖ୍ୟା ଗ୍ରହଣବିଷୟକ ପରବାନା ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଣିକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହୋଇ କେବଳ ଆପଣ ସମ୍ମାନୁ ସମତାପନ ଇତ୍ୟାଦି ଦୁଇ ଗୁରୁତା ଗବଗଣ୍ଠିଆ କଥାରେ ଟେକାଟେକ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ନେବାକୁ ବସିଅଛନ୍ତି । ବୋଧ ହୁଅଇ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଲୋକସଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉହିଁର କିଛି ବେତନ ପାଇବାର ଆଶା ରଖନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହାକୁ ବୁଝିବାର ଉଚିତ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଧନ ସାଧାରଣ ଧନ ଅଟଇ ଉହିଁର ଅପବ୍ୟୟ ଯେତେ ହେବ ତାହା ସର୍ବସାଧାରଣର । ଲୋକସଖ୍ୟାରେ ସର୍ବସାଧାରଣର ବିଶେଷ ଉପକାର ଅଛି ଏବଂ ଏକଦା ନରେ ସମୁଦାୟ ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକସଖ୍ୟା ନେବାକୁ ହେଲେ ବିସ୍ତର କର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକ । ଏକଦନର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ବିସ୍ତର କର୍ମଗୁରୁଙ୍କୁ ବେତନ ଦେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଭେମନ୍ତ କିଛି ଲଭ ହେବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଧନ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଯିବ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ଲେଖା ପତ୍ରିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏକଦନ ଗବର୍ଣ୍ଣ

ମେଣ୍ଟର ବେଠି କଲେ ତାହାଙ୍କର କିଛି ବିଶେଷ ଦାନ ହେବ ନାହିଁ ଅଥଚ ତାହାଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହେବ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଜିଜ୍ଞା ହାକିମମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା କାରଣ ପରବାନାଦ୍ୱାରା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଆପଣାକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେ କରି ସାଧାନରୂପ ପରଗ୍ରମ ଯତ୍ନ ଓ ବିଚକ୍ଷଣତାଦ୍ୱାରା କର୍ତ୍ତୃଷ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରନ୍ତୁ ।

ଇଉଗ୍ରେସିୟୁ ଏବଂ ଫିରଜିପିଲଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ।
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଥୁବ ଯେ ଅଲ୍‌ହଦନଭଳେ ଅର୍ଜିତକନ୍ ବେଲି ସାହେବ ଏହି ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ନଗରକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସନ୍ଦର୍ଶନ କରି ସେ ଇଉଗ୍ରେସିୟୁ ଏବଂ ଫିରଜିପିଲଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହପତ୍ରେ ବଙ୍ଗଳାଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏକ ଉପୋକ୍ତ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ମାନ୍ୟବର ଇଉଜ୍ ସାହେବ ବଡ଼ ନିରପେକ୍ଷତାରେ ଏଥିର ବିବେଚନା କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଲି ସାହେବଙ୍କ ଅନେକ ଅନ୍ୟାୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ସୁନ୍ଦର ସ୍ୱକ୍ତିଦ୍ୱାରା କାଟି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର କହି

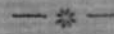
ଅଛନ୍ତି କି ଦେଖାଯୁ ଲୋକଙ୍କ ପରିବାରମିତ୍ର
 ଦ୍ଵିତୀୟଶ୍ରେଣୀର ସୁଲରେ ଗତବର୍ଷ ୨୦୧୨୦୧
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଇଉଗ୍ରେସିୟ ଓ
 ଫିରକିଙ୍କ ସକାଶେ ଟ ୫୭୫୫୪ ୧ କା ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଥିଲା । ଏଥକୁ ଯେ ସମସ୍ତଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ
 ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଶୁଭ ପଠାନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ସଖ୍ୟା
 ଅଥବା ସେମାନେ ଦେଉଥିବା କର ସହଜ
 ଭିକ୍ଠ ଟଙ୍କାର ବିବେଚନା କରିବାକୁ ଗଲେ
 ଇଉଗ୍ରେସିୟଙ୍କ ଶିକ୍ଷାନମିତ୍ର ଯେ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧି-
 କ ବ୍ୟୟ ଦେଉଥିଲ ଏହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର
 କରିବାକୁ ହେବ । ଇତ୍ୟନ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଏ
 ବିଷୟର ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ତଥାପି
 ଯେଉଁଠାରେ ଇଉଗ୍ରେସିୟ କି ଫିରକି ଲୋକେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଗୁଣା ସମ୍ମତ କରି ସହଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରିବେ ସେଠାରେ ସାହଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଗର୍ଭସ୍ଥି-
 ମେଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ନିୟମାନୁସାରେ
 କଟକର କାଥଲିକ ସ୍କୁଲକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
 ବେଲି ସାହେବ କି ବିବେଚନାରେ କହି ଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଇଉଗ୍ରେସିୟ ଏବଂ ଫିରକିଙ୍କ ପରିବାର
 ସୁଯୋଗ ଏଠାରେ ନାହିଁ ତାହା ଅନୁମୋଦନ
 ବୁଦ୍ଧି ପରିଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ଏ ନଗରରେ ଗର୍ଭସ୍ଥି-
 ମେଣ୍ଡ ସୁଲ ଛଡ଼ା ଦୁଇ ଏକ ସହାଯ୍ୟକୁ ଓ
 ଏକ ସ୍ଵାର୍ଥୀନ ସୁଲ ଅଛି ମାତ୍ର ସେଠାକୁ କେହି
 ଇଂରେଜ କମ୍ପା ଫିରକି ପିଲ ପରିବାରକୁ ଆସି-
 ବେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଜାଣ-
 ଯୁ କୁସଂସାର ଅଛି କି ? ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ସକାଶେ ମୁକ୍ତା ରହି
 ଅଛି ଏହି ସୁଲରେ ଚେକାନାଲର ଗୁଜା
 ପଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରେଜ କି ଫିରକି ପିଲ
 ଆସିଲେ ଦୋଷ ଲାଗିବ କି ? ଅନୁମୋଦନ
 ବିବେଚନାକରୁ କି ଯେଉଁଠାରେ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ
 ସୁଲ ରହିଅଛି ସେଠାରେ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
 ଶୁଦ୍ଧ ସକାଶେ ଭଲ ସୁଲକୁ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରୁ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଅନୁଚିତ । ବିଶେଷତଃ ସେ-
 ସ୍ତ୍ରୁଲେ ଧର୍ମ ବିଶ୍ଵସ୍ତରେ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ ଉଦାରୀନ
 ରହିବାର ନିୟମ କରାଅଛନ୍ତି ଯେ ସୁଲେ ଯେଉଁ
 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କୌଣସି ଧର୍ମପୁସ୍ତକ ପଠିତ
 ହୁଅଇ ସେଠାରେ କେଉଁ ବିଷୟରେ ସାହାଯ୍ୟ
 ଦିଆଯାଏ ଅନୁମୋଦନ ବୁଦ୍ଧି ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଖୋରଧା ବନୋବସ୍ତ ।

ଏ ବନୋବସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ
 ବଜାଳରୁ ଗତ ଲୁଲ ମାସରେ ଯେଉଁ

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣପତ୍ର ବାହାରିଥିଲା ତହିଁର ସମ୍ଭେଦ
 ବିବରଣ ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରକାଶେ ଠାକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇଅଛି ଏବଂ ସେଥିଲିଖିତ ଖଜଣାର ଦର
 ଏବଂ ବନୋବସ୍ତର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ
 ଅନୁମୋଦନର ମନୋମତ ହୋଇଥିବାର ମଧ୍ୟ
 କହିଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ମାଧ୍ୟବର ଉତ୍ତମ
 ସାହେବ ଖୋରଧା ପ୍ରକାଶପ୍ରତି ଯଥାସମ୍ଭବ
 ସୁବିଧାର କରାଅଛନ୍ତି । କର ବୁଦ୍ଧି କରିବାର
 କାରଣ ଅଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ ଜମିଦାର
 ସ୍ଵରୂପ ଅବଶ୍ୟ ଅଧିକ କର ନେବେ ମତ୍ର
 ଯେପରି କୌଣସି କେଲି ପ୍ରକାଶ
 ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ ତହିଁ ପ୍ରତି ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗର୍ଭସ୍ଥିର
 ଉତ୍ତମ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନୁମୋଦନ
 କାର୍ଯ୍ୟବିଶେଷ ଖୋରଧା ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲୁ
 ପ୍ରକାମାନେ ଏହି ବନୋବସ୍ତ ହେତୁ ନିତାନ୍ତ
 କାତର । ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ଵାସ ଯେ ଗର୍ଭସ୍ଥି-
 ମେଣ୍ଡ ଯଥେଚ୍ଛାରୁପେ କର ବତାଇ ସେମାନଙ୍କର
 ଭାଷା ବିପଦ ଘଟାଇବେ । କେତେ ଖଜଣା
 ବୁଦ୍ଧି ହେବ ତାହା ନିସ୍ଵୟ କର କେହି ଜାଣନ୍ତି
 ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକ କରକୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବା
 ସକାଶେ ଅମିଳପ୍ରଭୃତି ମୋଫସଲ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର
 ପୂଜା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚାହୁଁ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏକ
 ସୁଲରେ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ପ୍ରକାଶ ବିବି ବନୋବସ୍ତ
 କଥା ପକାଇଥିଲେ ଅନୁମୋଦନରୁ କେହି
 କହିଲ ଗୁରୁଗୁଣ ବେହି ଭିନଗୁଣ ବା ପାଞ୍ଚଗଣ
 ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଅନୁମୋଦନ
 ଦେଲୁ ଯେ ଏତେ ଖଜଣା ବୁଦ୍ଧି କରିବାର
 ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଥିବା ସୁଲେ ମଧ୍ୟ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ
 ତାହା କରବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଵାଭାବେ ପ୍ରକାଶ
 କରି ଅଛନ୍ତି । ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗର୍ଭସ୍ଥିର ଏହି
 ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି କୌଣସି ସୁଲେ
 ଦୁଗୁଣର ଅଧିକ ଜମା ବସିବ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଯେଉଁଠାରେ ଦୁଗୁଣର ଜମା ପ୍ରକାଶ ବାଧ୍ୟ
 ସେ ସୁଲେ ତାହାର କୌଣସି ବିଷୟ ପ୍ରକାଶରେ
 ରଖି ପ୍ରଥମେ କେବଳ ଦେଉଗୁଣ ତାହାଠାରୁ
 ନେବାକୁ ହେବ ଓ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଜମାଗଣ
 ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଉଚ୍ଚଜମା ପ୍ରକାଶ ହେବ । ଗର୍ଭସ୍ଥି-
 ମେଣ୍ଡଙ୍କର ସ୍ଥିରମତ ଏହି କି ଅପସ୍ତପର ଜମିଦାର
 ର ଯେଉଁ ନିୟମରେ ପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତରେ କର
 ବୁଦ୍ଧି କରି ପାରବେ ଗର୍ଭସ୍ଥିମେଣ୍ଡ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
 ତାହା ପ୍ରତିପାଳନ କରିବେ । ତହିଁର ଅଧିକରଣ
 କିଛି କରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ଶୁଣି ପ୍ରକାମାନେ
 କହିଲେ ଯେ ଅନୁମୋଦନ ଅପସ୍ତା ପ୍ରକାଶ

ଅନୁରୂପ କଥା କହୁଅଛି କାଗଜ ପତ୍ର କଥା
 ଅପସ୍ତମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଏଥକୁ ଅନୁମୋଦନ
 ବିବେଚନାକରୁ ଯେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ କର
 ବସାଇବାର ନିୟମାନ ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବରୁ
 ଜଣାଇଦେବାର ବିହତ ଉପାୟ କରିନ୍ତେ
 କେତେ ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ ପରିମାଣରେ
 ଅକାରଣ ହୁଏ ବିଦ୍ରବିତ ହୁଅନ୍ତା ଓ ସ୍ଵତ୍ଵ
 କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ହୁଏ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ କାତର ହୋଇ
 ଅନର୍ଥକ ଅର୍ଥବ୍ୟୟକୁ ଉଦ୍ଘାରରେ ଦେଖି
 କରନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଅପାକରୁ ଯେ
 ବନୋବସ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ସମୟ ଛେଦନ କରିବାର ଉପାୟ କରବେ ।

ଲହୋର ଦରବାର ।

ତଳଇ ମାସ ତା ୧୪ ରାଜରେ ଏ ଦରବାର
 ଯଥାସମାରେହରେ ହୋଇଥିଲା । ଦରବାର
 ହେବା ପୂର୍ବ ସର ଜୋନାଲ୍ଡ ଟ୍ରିବାର୍ଟ ଏବଂ
 ସର ଫ୍ରେଡ଼ରିକ ରବର୍ଟ୍ସଙ୍କୁ ସଦ ଦେବା ନିମିତ୍ତ
 ବାଥ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ହେଲାକୁ ଦିବା ପ ୧୧ ଖା ସମୟରେ ଦର-
 ବାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଦରବାରର ପ୍ରଧାନ
 ଦୃଶ୍ୟ ମହାମାନ୍ୟ ଗର୍ଭସ୍ଥିର ଜେନରଲଙ୍କ ସ୍ଵ-
 ପ୍ରାଣ୍ଟି ଏବଂ ସୁସଜ୍ଜିତ ଗୃହଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟାନ ରଚନା ହୋଇ
 ଥିଲା ତହିଁର ଶୋଭା ଅଲୌକିକ ବୋଲି ସ-
 ମସ୍ତେ କହୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ପଠପୁା ଭୂମିରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁସଜ୍ଜିତ ଗରମାନ ଦୁଇ ଗୁରୁଦିନ
 ମଧ୍ୟରେ ସେପକ କରି ଉଦ୍ୟାନ ସଜାଇ ଦେବା
 ବିଶ୍ଵକର୍ମୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରି ବୋଧ ହୁଅଇ । ଦର-
 ବାର ମଧ୍ୟରେ ସୈନିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନାନାବ-
 ଶ୍ଟିର ସୁସଜ୍ଜିତ ଯୋଗାକ ଏବଂ ସୂକା ଓ ସର-
 ଦାରମାନଙ୍କର ବିକୃତ୍ୟ ମଣି ମାଣିକ୍ୟ ମୁକ୍ତା
 କିତତ ବସନ ଭୃଷଣରେ ସଭା ହଲମଧ୍ୟ ଦର୍ଶ-
 ଥିଲା । ଭୂର୍ଗୁଣର ଦୁଇଜଣ ରଜତୃତ ସର-
 ଦାର ଅଫିକଲଜାନ ଏବଂ ସରଦାର ଇବରୁଦମ
 ଖାନ ଏ ଦରବାରକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସରଦାରଙ୍କ ସହଜ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିତ
 ବଥ ଗଲା । ଦରବାରର ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ଶେଷ ହେଲା ଉତ୍ତରୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗର୍ଭସ୍ଥିର
 ଜେନରଲ ସାହେବ ଗୋଟିଏ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵକୁ ଯାଠ
 କଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଅଭର ଓ ଯାନ ବନ୍ଦନ
 ହୋଇ ଦରବାର ସମାପ୍ତ ହେଲା । ଏହି ଦିନ
 ଗୃହରେ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ନାଚଣୀ ହୋଇଥିଲା

ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ସାହେବ ସ୍ୱୟଂ ନୃତ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଗୁଣ ଶେଷ ଅର୍ଥାତ୍ ତା ୪୫ ଖା ବାଜିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ପାଠ କଲେ ତହିଁର ସମ୍ମେଧ ବିବରଣ ଏହି “ହେ ପଞ୍ଜାବ ଦେଶୀୟ ମହାରାଜା ରାଜା ସରଦାର ଓ ଭଦ୍ର ଲୋକମାନେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଆହ୍ୱାନ କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଆନାପ କରିବାର ଏ ସୁଯୋଗ ପାଇବାରୁ ଆମ୍ଭେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରୀତି ହୋଇ ଅଛୁ । ଭାରତ-ବର୍ଷର ସୌଭାଗ୍ୟ, କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଏବଂ ତୁମ୍ଭ ସହିତ ଯାହାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ଆମ୍ଭେ ଆଜ୍ଞ ଦ ପୁଞ୍ଜକ ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ତୁମ୍ଭ ସମ୍ପର୍କ ନିୟମମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାହାର ଯେତେଦୂର ଉତ୍ତମ ହେବା ସମ୍ଭବ, ତାହା ହୋଇଅଛି ଓ ତୁମ୍ଭର ସ୍ୱଭାବରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସ୍ୱରୂପରୁ ଯେ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ପଞ୍ଜାବ ରେଲବାଟି ଏକଦିଗରେ ସମୁଦ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ପେଶୁଆର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବାରୁ ବାଣିଜ୍ୟର ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ସମ୍ପାଦନ କରିବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଆନନ୍ଦ ସହିତ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ପଞ୍ଜାବ-ବାସୀ ସକଳଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳିୟାର ପ୍ରକୃତତାପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାର ଉଚିତ ଏବଂ ଆମ୍ଭେ ଦେଖି ସମୁଦ୍ଧ ହେଲୁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଏବଂ ସରଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ସୁହୃଦତା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏବଂ ଯେମନ୍ତ ସରଦାରମାନଙ୍କର ଭାରତେଶ୍ୱରୀକ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି ଓ ସ୍ନେହ ଦେଖା ଯାଏ ତେମନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ସୋଗ୍ୟତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଜାତ ହେବାର ଦେଖା ଯାଏ । ଅଫଗାନ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏଥିର ଯେମନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଅଛି ତହିଁର ଅଧିକ ଆଉ କି ହୋଇ ପାରେ ସରଦାରମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଭ୍ରମର ହୋଇ ଯେ ଯାହା ଭଲ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକା ସରଦାରମାନଙ୍କ ନିଜର ସମ୍ପଦରେ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ସୌଭାଗ୍ୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟଶାସନର ସୁଫଳରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସଂଲିପୁ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ସକାଶେ ଆଦେଶ କରୁଅଛୁ । କାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜାଣିବାର

ଉଚିତ ଯେ ବ୍ରିଟିସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଏକା ରାଜାଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଲାଭପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ସୁଖ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟତି ଏବଂ କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱରୂପ ବା ସୌଭାଗ୍ୟର ପରିମାଣ ଯେତେ ପ୍ରକାଶର ସୁଖ ଓ ସନ୍ତୋଷ-ଦ୍ୱାରା ହୁଅଇ ତେତେ ରାଜାଙ୍କ ନିଜର ଶୋଭା କମ୍ପା ସେନାର ନୈସ୍ୱର୍ଣ୍ୟତାଦ୍ୱାରା ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ଆପଣମାନେ ଏହାକୁ ସ୍ମରଣ ରଖି ସୁବିଚାର ଏବଂ ଶାନ୍ତଭାବରେ ଆପଣା ପୈତୃକ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବେ କାରଣ କୌଣସି ସମୟରେ ଗୋଳମାଳ ଉପ-ସ୍ଥିତି ହେଲେ ବ୍ରିଟିସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଗୃହିତେ ଯେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ମନବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବେଶ କରୁଅଛି ଓ ତାହା ସଂଶୋଧନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ପଞ୍ଜାବ ବହୁକାଳ ଶାନ୍ତିଭାଗ କରି ସୁଦ୍ଧା ବଳିଷ୍ଠତାର ଖ୍ୟାତିକୁ ହରାଇ ନାହିଁ । ଅଫଗାନ ଯୁଦ୍ଧରେ ତହିଁର ବିଲକ୍ଷଣ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଲାହୋ-ରରେ ସନ ୧୮୭୪ ସାଲରେ ଲର୍ଡ଼ ଲରେନ୍ସ ଏକ ଦରବାର କରିଥିଲେ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ଆଉ ଦରବାର ହୋଇ ନାହିଁ । ଲର୍ଡ଼ ଲରେନ୍ସ ଆମ୍ଭର ପରମବନ୍ଧୁ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ବିବେଚନା ଏବଂ ସାଧୁଭାବକୁ ଆମ୍ଭେ ମାନ୍ୟ କରୁଁ । ଭାରତ-ବର୍ଷୀୟ ସମସ୍ତ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆମ୍ଭେ ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କ ନିରୂପିତ ବାଟରେ ଚାଲିବା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ମତକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଁ । ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ ତାହାଙ୍କଠାରେ ପରିଚିତ ସୁତରାଂ ଆପଣ-ମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭର ନିତାନ୍ତ ଲଜ୍ଜା ଥିବାର ଆଶାସବାକ୍ୟ ଏଥିରୁ ଆଉ ଅଧିକ କି କହି ପାରୁଁ” ।

ଏହି ଦରବାର ବକ୍ତୃତା ଲର୍ଡ଼ ରିପନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ବକ୍ତୃତା ଅଟଇ ଏଥିରୁ ତାହାଙ୍କର ମନୋଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକୌଶଳ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ବକ୍ତୃତାଟି ଲର୍ଡ଼ ଲରେନ୍ସଙ୍କ କବିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହଇ । ଲର୍ଡ଼ ରିପନ କଥାରେ ସମୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନାହାନ୍ତି, ସେ ଯାହା କହି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସରଳହୃଦୟ ଓ ବ୍ୟଗ୍ରତା ସହିତ କହି ଅଛନ୍ତି, ଲର୍ଡ଼ ଲରେନ୍ସଙ୍କ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଅନେକାଂଶରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଥିଲା ଓ ତାହାଙ୍କୁ ଲର୍ଡ଼ ରିପନ ଆଦର୍ଶ କରିବାକୁ ମନସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ମନ ନୁହଇ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଅଜ ପରି

ଅନୁକରଣ ନ କରି ବିବେଚନା ପୁଞ୍ଜକ ସାର ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ୱର ସାହେବ ଆଗାମୀ ମାସ ତା ୮ ରଖରେ ମୋଟସଲ ଗସ୍ତକୁ ସାତ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଡେରୁଏସ ମାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ଏ ନଗରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବାର ସ୍ଥିର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର କେଳିଗପଡ଼ା ଗସ୍ତକୁ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସି ଅଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ ମାସ ତା ୧୦ ରଖ ସରକି ତାଙ୍କର ବିଦ୍ୱାମ୍ବଗସ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେ ଶୋରଦାର ଉପୋଡ଼ାକଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥକଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ହେବାରୁ ଏଠାର କିଏ-ମେଳିର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଡ଼ଫ୍ରେ ସାହେବ ଶୋରଦାରୁ ଯିବେ ଓ ଫିଡ଼ିସ୍କ ସାହେବ ଏଠାକୁ ଆସିବେ । ଗଡ଼ଫ୍ରେ ସାହେବ ଜଣେ ନିତରଣ ବରୁଣପତି ଓ ତାଙ୍କ ବରୁଣରେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମୁଖ । ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟତି ନିୟମ ପ୍ରତି ସେ ବିତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି । ସେ ଯେପରି ଅନେକ ଖସିପ ମକଦ୍ଦମା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ସେହିପରି ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରାହ୍ୟ କରନ୍ତି ତହିଁରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତରୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶାସିତ କରି ଦିଅନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବିଦ୍ୱା କଥା ସୁଖି ଏଠା ଲୋକେ ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି । ଫିଡ଼ିସ୍କ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଅପରିଚିତ ନୁହନ୍ତି ସେ ପୁଣି କିମ୍ବଦନ୍ତୀକାଳ ଏଠାରେ ଥିଲେ ।

✓ ମାହାତ୍ମା ତକଲର କାନୁନଗୋର ଉପରେ ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଅଭିଯୋଗ କରିବାର ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ କିଏ-ମେଳିର ସାହେବ ତାହା ପ୍ରତି ଦରବର କଠିନ ପରାମର୍ଶ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟାଗର ଦଣ୍ଡ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ଟ ୫୦୦ ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଇଛନ୍ତି । ଟ ୨୭ ଲା ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ହେବା ମାତ୍ର ସେ ଦରଗତ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଯୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ଏଥିର ଗୁଣସଂଚାର ହେଉଅଛି । ତାହାର ଏ ଦୃଢ଼ଶାଳ ମୂଳ କାରଣ ଅପରିଚିତରୁ ଉଦ୍ୟାଦି ରୁଟିର । ଗୁରୁବଦ ସବ୍ୟାନ ।

ଆଗାମୀ ଲୋକସଭା ସ୍ମୃତ ହେବାର ଦିନ ତା ୨୭-ରଖ ଡେରୁଏସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାର ଗତ ସଭ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ତ ପରିମାଣରେ ଲକ୍ଷ ଦେବାବେଳା ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଅନୁ-ସନ୍ଧାନ ବାବଦରେ ହେଉଅଛି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ୍ତ ସର୍ବା କମିଶ୍ୱରମାନେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ର ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ନିଜତର ଦୁର୍ଭବଳ ଅପଣା ପକ୍ଷର ସଭ୍ୟ ନିୟୁତ୍ତ ବିବରଣୀ ସକାଶେ ବସ୍ତୁ ଲକ୍ଷ ଦେବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଅଛି । ଏକ ନଗ-ରରେ ବନ୍ଦୁବଳବେଶମାନେ ଟ ୨୦୦୦୦ ଲା ଏବଂ ଲିବରଲ୍-ମାନେ ଟ ୧୭୦୦୦ ଲା ଉଲ୍ଲୋଚ ଦେବାରେ ବ୍ୟୟ କରି ଥିଲେ । ସଭ୍ୟ ମନୋମତ କରିବାରୁ ସେହି ମାନେ ସୋଭ୍ୟ ସେମାନେ ବେଳେ ଦୁର୍ଭବଳରୁ ଉଲ୍ଲୋଚ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଏକଜଣ କନ୍ଦୁବଳବେଶକଠାରୁ ଟ ୩୦୦ ଲା ଏବଂ ଲିବରଲ୍-ଲକ୍ଷଠାରୁ ଟ ୩୦୦ ଲା ଅର ଲକ୍ଷ ଦିଆଯିବ ନ ହେବା ପକ୍ଷକୁ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା କାରଣ ଟ ୩୦୦ ଲା ଏପରି ଟ ୧୦୦ ଲା ପାଇ ଥିଲା । ଏଥିରୁ ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାର କଥା ଅର କ ବୋଲ-ସିକ ।

ଅଗୁଣ୍ଡବତୀରୁ ଉତ୍ତମ ବାଗଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଉପାୟ

ବାହାର ଅଛି । ଏକ ହାତ ପତ୍ରର ପରସ୍ପର୍ଶ ଏହି କି ଏପରି କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଉପାୟ ଗୁରୁଦେବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଅନେକ ସର ହେବ କାରଣ ଏଠାରେ ଅଗ୍ରଣ୍ୟତା ବେକଳ ଜାଲକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଅଛି ।

କମ୍ପୋଜିଟର କଲରୁଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାକା ବାଇଗ ବେରେ ଗୁଣ୍ଡିଏ କମ୍ପାନୀ ଶାପିତ ହୋଇଅଛି । ଯହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ କମ୍ପାନୀ ନୂତନକଳ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କଳ ବ୍ୟାପକ ଅଛି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଯର ହେବାର ଜଣା ପାଏ । ତହିଁ ପେଣ୍ଟି ଅଛି କୋଲକ୍ତା କି ଅଟାକଳ କରାଇବାରେ ବସ୍ତୁର ଅଛି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଲଭକର ଅଛି ।

ପେଣ୍ଟି ଅଟକ ପତ୍ରକୁ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ମହାସତ୍ତା ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ହିନ୍ଦ ଓ ନଗର ମହାଦକାମାନେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଲେଖିବ ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କ୍ରମେ କଳକାରୀ ଗୁରୁଦେବରେ ଆଉ ଲକ୍ଷକ ବସ୍ତୁ କରାଯାଇପାରେ ଏ, ପ, ପକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ସୁସ୍ଥ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏପରି ହେଲେ ସିବଲ୍ ସରକାର୍ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଦେଶରେ ଆଉ ଦେବାରେ ବାଧା କି ହେବ ।

କ୍ରମୋଦାରେ ଦରବାର ଉପଲକ୍ଷରେ ୫୮୦୦ ବୈଦ୍ୟ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲେ ।

ଅନୁପଦ ନଗର ଉତ୍କଳ ବୋପର ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ଗାଈ ତରାଇଦା ହୋଇଅଛି । ତରାଇଦାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କି ୧୦୦ ଶ ଅଳ ଏବଂ ଏମାନେ କି ୭୦୦୦୯ କାର ସଂଗ୍ରହ ନୁହଁ ନେଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଂଲଣ୍ଡର ଦକ୍ଷିଣ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ ଅଧିକ ଜଳ ବୃଦ୍ଧି ହେବୁ ଯାଇ ହୋଇଅଛି ।

ପୁସ୍ତକରୁ ସବାଦ ଅସିଅଛି କି ଶରଦ ବହୋଦର ଜଣେ ସରଦାର ଓକେଦ ଉତ୍କଳ ପକ୍ଷରୁ ନିର୍ବାହୀ କରୁଅଛି ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ବ୍ୟାପକ ହିନ୍ଦୁ ଚାହାର କରାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଅମେରିକାରେ ଏକଟି ବଡ଼ା ପ୍ରସାର ଲକ୍ଷୀ ଉତ୍ତମ କଣ୍ଠାପାଏ । କିପରି ଗୋଟିଏ ପୁଣା ଏକଟି ଶସ୍ତ୍ରା ହେବ କି? ତେଜସପୁସ୍ତକରେ ପାଠ କରୁଁ ସେ ସମ୍ବଳପୁରରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୫୫ ର ଗୁରୁତ ବଜ୍ର ହେଉଅଛି । ସେହିକି ଅବଶ୍ୟା ଉତ୍ତମ କୁର ଏବଂ ଓଲଟା ଏକାବେଳେକେ ଅନୁକୀଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏପରି ସୁଖ ସଙ୍କଦା ସନ୍ଧି ନାହିଁ ।

ଏକଜଣ ତାଳୁର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅଳ୍ପ ପରମାଗରେ ଅପ୍ତ କନ୍ୟା ରମ୍ପ ସପଦ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଜଗଜଗର ପାଖେ ପଶି ପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ପରମାଗରେ ଅପ୍ତ କନ୍ୟା ମତ ଶାନ୍ତଲେ ବପସ୍ତ୍ର ଫଳ ସଫଳ । ଏଠା ଲେଖକ ଏକଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣା ଅବାର ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ କାରଣ ଅନେକ ଲେଖ ଉପରମାନ କନ୍ୟା ଉତ୍କଳରୁ ଯାଇ କୁର ଲେଖକ ମୁକ୍ତ ପାଇବା ସବାଗେ ଅପ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ବାଳରେ ତହିଁର ମାଗ ବୃଦ୍ଧି କରି ବାଣ୍ଟିତ ଫଳକୁ ବନ୍ଧୁ ହୁଅନ୍ତି ।

ଅକ୍ଷୟ ସାହିତ୍ୟରେ କେତେକ ହେବ କମ୍ପାନୀର ଉତ୍କଳୀୟ ହୋଇ ଅଗ୍ରମ ନାମରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ଅଧିକାରୀ ଯାତା-ନରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟାଣ ଶାସି ସେହିପରି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ । ଉତ୍କଳୀୟ କି ଉତ୍କଳର ଅପତ ।

କାନ୍ଦାହାର କାକୁଳ ଏବଂ ହସ୍ତରୁ ଅସିଅକା ବଗିଚା-ଠାରୁ ଲାହୋରର ସବାଦପତ୍ର ଉତ୍କଳର ହୋଇଅଛି । ସେ ଅପରାଜନୀୟର ଉତ୍କଳୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତମ ଅଛି । କୌଣସି କୃତ୍ୟ-ରେ ନାହିଁ । କଳରୁ ଦିନ କେତେଗୁଣ୍ଡିଏ ନାଟ

ମାନ୍ଦବାର କଥା ଅଳ୍ପ କିନ୍ତୁ ପୁରୁ କର୍ମକାରକମାନେ ନୀତ୍ରତ ରହୁବାରୁ ତାହା ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ ।

କମ୍ପୋଜିଟର ନୁତନ ମହାରାଜା ଅପରାଜନୀୟ ବ୍ୟବ୍ଧି ବର୍ତ୍ତନ ଅରମ୍ଭ କରି ପ୍ରଥମେ କି ୧୫୦ ଶ ବେଶ୍ୟା ଏବଂ କି ୨୦୦ ଶ ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ବଦାସ୍ତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଓ ସୁଗୋରୁତଙ୍କୁ ଏକାସଙ୍ଗେ ବଦାସ୍ତ ଦେବା ବଡ଼ କୌତୁହର କଥା ଅଟଇ ।

କବିତାସବ୍ୟର ପାଠ୍ୟ କି ୧,୯୧,୨୦,୭୪୨୧ କା ସନ ୧୮୮୮ ୭୧ ରେ ହୋଇଥିଲା ଏହି ମଧ୍ୟରେ ବେକଳ ନୁମିରକଣ୍ଠ ପ୍ରାୟ ଏକହୋଟ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ସେହି ବର୍ଷରେ ଉକ୍ତ ସକଳର ବ୍ୟୟ କି ୧,୯୭,୧୧,୯୧୦ କା ଥିଲା । ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୈକଳ ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ୪୭ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ସକଳ-ନଥରର ଶର୍ତ୍ତକେବଳ ୧୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । କବିତା-ରେ ୧୯ ହଜାର ସେନା ଅଛନ୍ତି ।

ଚରଣ୍ଡ ଉପରେ ସେରପ୍ରତ ଅଠକାର ଉତ୍କଳ ମାସୁଲ ବସାଇବା କାରଣ କଳା ଗଉଣ୍ଡିମେଝ ପ୍ରସାର କରିବାରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଗଉଣ୍ଡିମେଝ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ମାସୁଲ ଅନୁରା କମା କରି ପାସ ନେଲେ ସେହି ପାସ ଅନୁରାରେ ଚରଣ୍ଡ ଅନୁରା କରି ପାରିବ ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ।

ମାନବର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଧୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ବିପ୍ଳବ ମାନ୍ୟାପଦେଷୁ !

ମହାଶୟ !

ଶତ ୧୨ ନବମ୍ବର ବେଳା ଅପରାଧୁ ୪ ଘଣ୍ଟକା ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଇଂରାଜା ସୁଲର ବାଣିଜ ପାରଲୋଷିକ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଚ୍ଚରକ୍ତନ କରୋଷରେ ବହୁ ସମାସେହ ସହକାରେ ସାଧତ ହୋଇଗଲା । ମାନମୟ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ମାଳିଖେଟି ସା-ହେବ ସଭାପତି ଓ ମାନମୟ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଜିଏକ୍ସମା-ଳିଖେଟି ସାହେବ ସହକାଷ ସଭାପତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତା, ପି, ଡିଏଲ୍‌ଏର ସୁପରଭାଇଜର, କରୋଷର ଅମଲ ଓ ମୋଲାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଭୁକ୍ତଲୋକମାନେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ମାଳିଖେଟି ଓ ଜିଏକ୍ସମାଳିଖେଟି ମହାଶୟ ଶୁଣି ଅଉ କେହି ପଦବ ମଧ୍ୟ କହି ନଥିଲେ ନାହିଁ । ବାଲକମା-ନକୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବା କି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁକୂଳ ଦେବାର ଲେଖନୀୟ ଭୃତ ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କି କହି ସନ୍ଧି ହୁଅନ୍ତା ? ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ !!!

ଇହି ପୁସ୍ତକର ମାଳିଖେଟି ସାହେବ ସୁଲ ପକ୍ଷରୁ କରୁଥିଲେ ସେ କହିଲେ ସେ "ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ପକ୍ଷରୁ କରି, ଅପ୍ତେ ଅକ୍ଷୟ ସୁଲୁଖୁ ହେଲୁ ଦେଖିଲୁ" ସେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଉଦ୍ଦି-ଲଭ କରିଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଭେଦକ ଶ୍ରେଣୀରେ

୧ମରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଲକମାନେ ଏକପ୍ର-କାର ଯାତ୍ରାରେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯଦି ଏହି ଶିକ୍ଷକମାନେ ଆସନ୍ତି ତେବେ ସୁଲର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମରୂପେ ଉଦ୍ଧୃତ ଲଭ କରିବ" ଉଦ୍ୟାଦ ।

ପ୍ରସଂସିତ ସାହେବ ମହୋଦୟ ସୁଲରେ ଗୋଟିଏ କିବେଟି ପାରଲୋଷିକ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ । ଅନୁମାନଙ୍କର ଶୁଣି ସାହେ-ବଙ୍କର ଲକ୍ଷା ଅଛି ସେ ତାଙ୍କ ସଚ୍ଚରକ୍ତନରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟାୟାମ ଶିକ୍ଷା ଦିଅ ଦେ-ଉଅଛି ସମସ୍ତଙ୍କର ଶାନ୍ତ କାଳରେ ପକ୍ଷରା କରି ପାରଲୋଷିକ ଦେବେ ।

ଆହୁରି ଏକକଥା ଲେଖି ଅପରାଜକ ଓ ଅପ-ଶକ୍ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅନନ୍ଦ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବୁଁ । ଏଠା ସୁଲର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେକେଣ୍ଟମାଷ୍ଟର ବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଦାସ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀକୁ ସଂଗଣୀର ଶୁକ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାସିକ ପକ୍ଷରା କରି ମାସେ ମାସେ ପାରଲୋଷିକ ଦେଇଥାନ୍ତି ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଏହି ସେ ବାଲକମାନଙ୍କର ପରପର ପ୍ରତିଯୋ-ଗିତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରତି ଉତ୍ସାହ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଏକ ବୋଧ ହୁଏ ଅଉ କେଉଁଠାରେ ଏପରି ପଦକ ଅବ-ଲେକକ ବା ଶୁଭ ହୁଏ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅପଣା ଶୁଣ ପ୍ରତି ଏପରି ବାସନ୍ତ୍ୟରୁ ବ ଦେଖାଇଲେ ମହାଶୟର ବାଲକମାନେ କି ପ୍ର-କାରେ ଉତ୍ସାହିତ ଦେବେ ସରକାରରୁ ଦରମା, ଖାଇ ଅପଣା ହସ୍ତରୁ ବାଲକମାନଙ୍କ ପାଇ ପଇସା ଦେବା କି କଠିନ କଥା ନଦେ । ଅପ୍ତେ ହରସା କରୁଁ ଯଦ ବେତପତ୍ନୀ ସୁଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେମାନେ ୧ ମ ଓ ୨ୟ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କିଲୁଦନ ଆସନ୍ତି ତେବେ ସୁଲ ଅଳ୍ପ ଦନରେ ଅନ୍ୟ ନୂତନ ପରିହେଦ ପରଧାନ କରିବ ।

ଫକୀରବାବ { ଅପରାଜକର ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗତ ୧୫/୧୮୮୦ } ଶ ବଗବତଚରଣ ଦାସ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଝ ସିଦ୍ଧିକାଳୀ ପ୍ରେସ୍‌ସିଭୁକ୍ତ । ଏହା ଦୂରଦୈର୍ଘ୍ୟରେ କୁଳନାମର ପତ୍ରବର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ବୋଲି ବ୍ୟବହର । କରକାର ଗ୍ରାହକ ଗ୍ରାହକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ । ବିକଳତା ବୋଧାକର ବାର୍ତ୍ତକର ସୁପରଭେଦେକ ଭବ-ଟରେ ଚଳଇବେ ତରଳେ ନିତ ପାରେ ଯଥା—
ଉତ୍କଳମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଜକ ଟଙ୍କା ୧୮୮୮ ମସିହା ୧୭ ଅପରାଜକ ୨୦୧୧ ମସିହା ମନେ ।
ଏହି ଉତ୍କଳଗଠିତା ସଦର ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳବାନାପ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦିଗମାନଙ୍କ ସହାୟକରେ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଅବଗତ ।

ଉତ୍କଳ ଗାପିକା ତା ୨୨ ରାଜ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୦ ସସିଦ୍ଧା ।

NOTICE.

A public meeting will be held at the Ravenshaw College, on the 4th proximo at 8 A. M. for the purpose of forming a Committee to collect subscriptions in aid of the Patriotic Fund for the relief of all members of the Military Classes, whether fighting men or authorized followers, European or Native, who have been or may be disabled and of the families of men of the above classes who may have died during the war.

The attendance of all interested is specially invited.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଇଉନିଭର୍ସିଟି କି ବେଙ୍ଗାଲି ସୈନିକ ଶ୍ରେଣୀର ସୈନ୍ୟମାନେ ଅଥବା ତତ୍ତ୍ଵ ସଂଜ୍ଞା ଅନୁଧ୍ୟାୟ ଲୋକମାନେ ଯେଉଁମାନେ କି କାରୁଲି ଯୁଦ୍ଧରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଥବା ହେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ଉକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅହତ ଲୋକମାନଙ୍କର ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା କାରଣ ଗୁନା ସମ୍ମତ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଆଗାମୀ ତିସମ୍ବର ମାସ ତା ୪ ରାଜ ଗଜବାର ମୁଖ୍ୟତା ୮ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ କଟକ ରେବିନସା କଲେଜ ଗୃହରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସଭାର ଅଧିବେଶନ ହେବ ଅଥବା ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରା ଯାଉଅଛି ।

CUTTACK

The 26th Novemder 1880.

ANNADA PRASAD GHOSH
Pl. Assistant to Commissioner
for Commissioner.

ଝଟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଖ ।

214

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ଗ

୧୮୮୮ ଖ୍ରୀ

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ମରଣ ସହ ୧୮୮୮ ମସିହା । ମୁଁ ମାର୍ଚ୍ଚସିର ୧୯ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାର ଶତବଦୀ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୯
ମଫସଲପାଇ ତାଙ୍କମାସଲ ୪୯୫୮

କର୍ମେତମାନଙ୍କୁ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ପଶୁ ବ୍ୟ
କରିବାର ନିଷେଧ ଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ପୁଲିସ
ଅଥବା ମିତ୍ରନସପଲ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅମନୋଯୋଗ
ହେତୁରୁ ଉକ୍ତ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞାତ ଦୃଢ଼ରୂପେ
ପ୍ରତିପାଳନ ହେଉ ନାହିଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ
ଅଟଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏଥିର ଉଚିତ ପ୍ରତି-
ବନ୍ଧନ କରନ୍ତୁ । ବାଲୁକଜାର ଗଳରେ ଏବଂ
ଅପରସ୍ଥାନରେ ଏ ବିରକ୍ତକନକ ବ୍ୟପାର
ଅନେକଥର ଦେଖା ଯାଏ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସର ଆସଲ
ଇତନ୍ ସ ହେବ କଲିକତାର ନିବାଲକଙ୍କ ବି-
ଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସ୍ୱାରକପତ୍ର ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନସ୍ତା ଭଦନ୍ତ
କରବା ନିମିତ୍ତ ଏକ କମିଟି ବସିଥିଲା ସେହି
କମିଟିର ବିଜ୍ଞାପନା ଉପରେ ଛାତ୍ରା ଲେଖାହୋଇ
ଅଛି । ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
ବିଷୟ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରଖିବାର
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଏ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟ ବସାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ହୋଇଥିଲା
ତେତେବେଳେ ମୋଫସଲରେ ଉତ୍ତମ ବିଦ୍ୟା-
ଳୟ ନ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଙ୍ଗଳାର ଅନେକ
ସ୍ଥାନରେ କଲେଜ ଓ ହାଇସ୍କୁଲମାନ ସ୍ଥାପିତ
ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ କାବାଲିଗମାନେ ଅଧ୍ୟୟନ
କରି ପାରିବେ ସୁତରାଂ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ କଲି-
କତାରେ ଗୋଟିଏ ସୁଭଦ୍ର ସ୍ଥାନର ପ୍ରୟୋଜନ

କି ? ଆମ୍ଭେମାନେ ଏ ମତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ୟ
ଅଛୁ । ବାସ୍ତବରେ କଲିକତାର ନାବାଲିଗ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ବ୍ୟୟ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ । ମରସା-
ଦଲର ଭନଜଣ ନାବାଲିଗ ସକାଶେ ବାର୍ଷିକ
ଟ ୧୭୭୮* ଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୁଅଇ । ଅନ୍ୟର କଥା
କାହିଁକି ଏ ଜିଲାରୁ ଚାଲି ଯାଉଅଛି ନାହିଁ-
ଲଗ କଲିକତାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
ପଛରେ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ତାହା ଏଠା
ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ସେପ-
ର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ । ଅଥଏବ ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ
ଅନେକ ବ୍ୟୟ ଅଥଚ ଭଦନରୂପ ଲାଭ ନାହିଁ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନାବାଲିଗଙ୍କ ମହାବିଜିତ ସ୍ୱରୂପ ତାହା
କଦାଚ ରଖି ନ ପାରନ୍ତି ।

ଗଞ୍ଜାମ ।

(ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)

ବ୍ରହ୍ମପୁରର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟୀ ଲୁଗା । ଏ-
ଠାରେ ସୁଦା ଓ ରେସମା ଉତ୍ପାଦ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତମ
ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଓ ସେ ସମସ୍ତ ହେବଳ
ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ଏମନ୍ତ ନୁହେ
ମାତ୍ର ନାନାଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ ହୁଅଇ । ଓଡ଼ିଶା
ଗଞ୍ଜାମନିବାସୀଙ୍କରେ ଏ ଲୁଗାର ବିଶେଷ ଆଦର
ଅଛି ଏବଂ ମୁଗଲବନ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ।
ପ୍ରାୟତଃ ଲୁଗା ଉତ୍ପାଦକମାନଙ୍କର ଭ୍ରମଣ କରି
ବାକୁ ବଦାରିଲେ ଯେଉଁ ବାଟରେ ଯିବ କେବଳ
ଲୁଗାଗୁଣା ଲାଗିଥିବାର ଦେଖିବ । ବୋଧ ହୁଅଇ

ସେମନ୍ତ ନଗରମୟ ଏକା ଭକ୍ତିବସତ ।
ବାସ୍ତବରେ ଭକ୍ତିକ ସଖ୍ୟା ଏଠାରେ ଅଧିକ ।
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଲଗ୍ନ ଲୁଗାର
ପ୍ରଭାବରୁ ଭକ୍ତିକୁଳ ନାଶ ଯାଇଅଛି ଓ ଦେଶୀୟ
ଲୁଗାର ଖର୍ଚ୍ଚ ନାମମାତ୍ର ଅଛି ମାତ୍ର ଗଞ୍ଜାମ
ପ୍ରଦେଶରେ ବିଲଗ୍ନ ଲୁଗା ଆଦୌ ଦଖଲ
ପାଇ ନାହିଁ । ବଡ଼ଠାରୁ ସାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ
ଦେଶୀୟ ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏହି ହେ-
ତୁରୁ ବଙ୍ଗ ରରେ ଥାନଲୁଗା କମା ମାର୍ଚ୍ଚ୍ୟାତ-
କର ଦର୍ଶନ ନାହିଁ । କେବଳ ସାମାନ୍ୟ ମରି-
ମାଣରେ ଛିଟ ଲତ୍ୟାଦି ରଖିନ ବିଲଗ୍ନଲୁଗା
ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ । ବ୍ରହ୍ମପୁରର ପାଟଲୁଗା ବନାରସ
ସଙ୍ଗେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ପାରେ ଓ କଲିକତା
ଉତ୍ତମ ଲୁଗା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଓ ସଙ୍ଗ-
ଭସନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆଦର ପୁବକ ସେ ସମସ୍ତ
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ବ୍ରହ୍ମପୁରର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟୀ ସୂତ୍ରୀ-
ଲକାର । ଅଲଗାରେ ସେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଅଳ-
କାର ଏଠା କାରଗରମାନେ ଗଢ଼ିପାରନ୍ତି ତେ-
ମନ୍ତ ଅନ୍ୟସ୍ଥରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏ
ସମସ୍ତ ଅଳକାର ଦେଖିବାକୁ ଅତି ମନୋହର
ଅଥଚ ମୂଲ୍ୟ ତେମନ୍ତ ଗୁଣ ନୁହଇ । କୁନନ
କର୍ମରେ ଏଠା କାରଗରମାନେ ବିଶେଷ ପଟ୍ଟ ।
ବହୁମୂଲ୍ୟ ଶୁଭଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ରଙ୍ଗପଥର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳକାରରୁ ଉତ୍ତପାଏ ନାହିଁ ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲଗ୍ନ ମ ଲୁଗା ସମ୍ଭବେନାହିଁ ଅଦର

ଦର୍ତ୍ତରେ ସେହି ଚଷମା ନିପାରିତ ହେଲେ । ସେ ମନେକର, ଅଭାବ ଘର, ବୋଧହୁଏ ଭେଦ ପରିଣି, ସୁଦୃଷ୍ଟ ଉପରେ ଧରୁଅ ଶ୍ରେୟ ନେଇ ଶ୍ରୀର ନିଶ୍ଚଳା ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ସେ ବୋଧାଏ ସାପ ଶ୍ରୀର ଗୋଟିଏ ହାତ ବିକସିତ ନିମେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଗିରିନୀର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛି । କିଲେ ଶ୍ରୀକୁ ଏକ ବେଳେ ଖାଇବିବ ଏହି ଅଶଙ୍କାରେ ସାପକୁ ନିକାଟ ଦୂରତା ଚାହାନ୍ତି କେମିତି ହୁଏ ବୁଝିଲେ ସେ ସେ ଦୁଇଟା ବିକାଶ କେଉଁ ସାପର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁହାଁର ଦେଇ ଦର୍ତ୍ତରେ ଚାହାନ୍ତି ଦୁଇ ପାଖ ଖୁବ ମୋର ହୋଇ ଯିବାକୁ ଚଷମା ସାପ ପାଖକୁ ଶ୍ରୀର ହାତକୁ ଟାଣି ବାହାର କରିବାର ସାପ ଶୁଣୁଏ କଲରେ ଚଷମା ଅନ୍ତରାଳ କଲ ସେ ପକୋଳି ଅଧି ଶ୍ରୀକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଧରି ଏପରି କୋରରେ ମାଲଲ ସେ ସାପ ଚଳୁଅଛି ଗୁଲରୁ ଶ୍ରୀ ପତଳା ଚାହାନ୍ତି ଲୁଗା ଓ ପର ରକ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲ, ସେ ଶ୍ରୀର ସେହି ହାତ ସାପ ଚିତଅଳ ଚାହା ମାଲକର୍ଣ ହୋଇ ସାପଅଳ । ସାପ ଅପାତ ସନ୍ଦର୍ଶରେ ଗୋଟିଏ ବଦଳ ଗଲ ମୁଲରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରୁ ଯିବାକୁ ଚାହା ବସଦେଇଲେ ସେ ଗଲ ଶୁଣିଗଲ । ସାପର ଲମ୍ବରେ ପ୍ରାୟ ୩୨ ହାତ । ଶୁଣାଗଲ କୌଣସି ତାଳକୁ ଘକର ଦେଲେ ସେହି ସାପର ମାତ୍ର ୪ ୭ କାରେ ବନ୍ଦିକୁ କୁଅନା ।

୩ । ଜର୍ମିନ ଦେଶୀୟ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ସେବାର ସାହେବ ଇଉରୋପର ସମୁଦାୟ ସମୁଦାୟ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟରେ ସମୁଦ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରଣର ସବୁ ସାପତ ନିମନ୍ତେ ଅବଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ନାସ୍ତକ ବଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଅସମାଜିକ ପର ପ୍ରାୟ ସମୁଦ ସାହାଯ୍ୟକୁ ସ୍ମରଣକରିବତ କଲେ ।

୧ । ଏତଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଲୋକରେ ହେଉଁ କାଶ୍ମୀରର ଲକ୍ଷ୍ମଣଚଣ୍ଡୀ ଇନ୍ଦ୍ରସାୟନିକ ନାମକ ଏକଜାତି କାଶ୍ମୀର ଅନୁମତ କରିଅଛନ୍ତି । କାଶ୍ମୀର ସୈନ୍ୟ ଶିଳପତି ନାମକ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସିକାକୁ ଅପେକ୍ଷା ପାଠଅଛନ୍ତି । ସେହି ସ୍ତ୍ରୀରେ ସ୍ୱାସ୍ଥିକମାନେ ଏକନିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମହାଦଳକ ସାହାଯ୍ୟ ବରକାକୁ ଗୁହୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ମହାଦଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ବୋଧ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ବହୁତ, ଏପରି ସମୁଦାୟ ଦପତ ପକ୍ଷରେ ଚାହାଙ୍କର ସୈନ୍ୟବଳ ବଲଷଣ ହୁଏ ଅଛନ୍ତି । କାଶ୍ମୀର ସୈନ୍ୟମାନେ ଦୁଇଗୋଟି ସମାମରେ ଶତ ମାନଙ୍କୁ ପଦସ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି ।

୨ । ଗୁଲିସ ବେନଟ୍ଟର ନାମକ ଏକଜଣ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଲକ୍ଷ୍ମ ମତ ଖରଦାର ଦେଖି କିଣେ ଚକସ୍ତକ କହୁଥିଲେ, "ଚାହା ପାନ ନ କର; ତ୍ରାଣି ତୁଲ; ମୁଁ ଯେ ଅଇ ଶନ ନାହିଁ ।" ଗୁଲିସ ଉତ୍ତର କଲେ, "ମୁଁ ଚାହା ବଲଷଣ କାଣେ କିନ୍ତୁ ବାଲକେଲରେ ଉପଦେଶ ଅଛି ତେ, ଶତ୍ରୁପ୍ରତି ପ୍ରୀତି କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।"

ବସେଇ ନଗରର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୭,୨୯,୪୫୨ ଏହିମଧ୍ୟରୁ ୭,୪୫୧ ଜଣ ମିଉନିସିପାଲ ଷାନ୍ସ କଅନ୍ତି । ନଗରଟି ୧୦ ଲଗରେ ବଲକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବ ମିଉନିସିପାଲ ସଭ ନିମିତ୍ତ ଲୋକମାନେ କ ୩୨ ଶ ସଭ୍ୟ ମନୋମାତ କରିଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।
ମହାଶୟ !
ଗଭ ଭା୧୧୧୩ ନବେମ୍ବର ମାସର ସମ୍ପାଦ-

କାହିଁକି ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଆମକୁ ବୁଝାଇ ଅନୁମତ କରିଅଛନ୍ତି ଦେଖି ତାଙ୍କ ସମୟ ବିଦୁରତ ନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭେ ବୋଲିବାକୁ ବାଧା ହେଲୁଁକି ଆମ୍ଭେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁବାଦକ ଅଳ୍ପପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା ଲେଖି ଅଛୁଁ ତାହାର ଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ଆମ୍ଭେ ସ୍ୱୟଂ କିଏଇଲୁଁକିକିଟର ବାବୁ ଗୁଆନାଥ ଶୁଣୁ ମହାଶୟଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ଇଦପକ୍ଷରେ ଆପଣ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛୁଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦିନେ ଆମ୍ଭେ ଗୁଆନାଥ ବାବୁଙ୍କୁ ଗଣିତ ଓ ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ଅନୁବାଦ ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣଭାବରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ କହିଥିଲୁଁ ସେ କହିଥିଲେ କି ଆମ୍ଭେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ତିଆରି ସେମାନଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦର ଯୋଗ୍ୟଲୋକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଭାର ଦେବୁଁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଯେଉଁମାନେ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବାର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଅବଧାରଣା ଦେବେ କେବଳ ସେହିମାନେହିଁ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦର ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ କମିଟିସଦନରେ ଗୋଳମାଳ ହେବ, ଇତ୍ୟାଦି କହିବାରେ ଆମ୍ଭେ କହିଲୁଁ ଇଉମଧ୍ୟରେ (କିଣେ ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରି) ସେ ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ଲେଖି ରଖି ଅଛନ୍ତି, ଏହା ଶୁଣିକରି ଗୁଆନାଥବାବୁ କହିଲେକି ବୃତ୍ତାନ୍ତକ ପୁସ୍ତକ ତାଙ୍କୁ (ସେହି ବଙ୍ଗାଳିଙ୍କୁ) ଏବ ଡିଗ୍‌ନୋମେଟର (ଆଉ କିଣେ କଲେଜର ବଙ୍ଗାଳୀର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଲେ ଆମ୍ଭେ) ତାହାକୁ ଅନୁବାଦ କରିବାକୁ ଦେବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ରଖିଅଛୁଁ । ଏକଥା ଶୁଣି ଆମ୍ଭର ଜାଣିବାର ଆହୁରିକି ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଲା ? ସତ୍ତା ସମ୍ପାଦନର ପୂର୍ବରୁ କିଏଇ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତିକର ନିକଟରେ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦକଙ୍କର ଏକପ୍ରକାର ଅବଧାରଣା ହୋଇ ରହି ଅଛି, ଏବ ସେମାନେ ଇଉମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ଅନୁବାଦ ଆଇମ୍ କରୁ ଅଛନ୍ତି, କେତେବେଳେ ବଳିଦାନର ଉତ୍ତରୁ ବଳିଦାନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଘେନି ଗୋଳମାଳ ନ କରି ପୂର୍ବରେ ସେହି ବିଷୟ ଘେନି ନ୍ୟାୟସଗତ ଅନୋଳନ କରିବା କି ଉଚିତ ହେଉ ନାହିଁ ? ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ଉଦାହରଣ ସ୍ଥଳ ମାତ୍ର ସେ ପକ୍ଷରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା ସମୟରେ କେତେ ଗୋଳମାଳ ହୋଇଅଛି, ତାହା ଗଣତର୍ବଣ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ସପେକ୍ଷା ଆପଣ ସ୍ୱୟଂ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ କରିଥିଲେ ; ବିଜ୍ଞାପନ କେତେଦୂର ବିଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ?

ସେପରି ଏଥର ନ ହୁଏ, ଏବ କମିଟି ସଦସ୍ତ ପିତୃ ହୁଏ ତାହା ହେଲେ ବାଲେଶ୍ୱରର ଏବ ପୁସ୍ତକ ଲୋକ ସମାଜାଂଶରେ ମେମ୍ବର ହେବେ, ଆମ୍ଭେ ଏ କଥା ଶୁଦ୍ଧା ବୋଲିଥିଲୁଁ ମାତ୍ର ଆମ୍ଭେ ସେତେବେଳେ ଦେଖିଲୁଁ ଓଡ଼ିଆମାନେ ନିତାନ୍ତ ବସ୍ତୁତ ହେବା ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ପୁରସ୍କାରର ଟଙ୍କା ଅଧିକାର କରିବାର ସମ୍ଭବ କେତେବେଳେ ଆପଣ କରୁଥା ଆମ୍ଭର କି ଅନୁପାତ ଅବା ଲୁପ୍ତସ୍କାରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନା ହୋଇଅଛି ? ସମ୍ଭାନ୍ତ ସମ୍ପାଦକାହିଁକି ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ତାହା ବୋଲି ଦେଲେ ବଧୂତ ହେବୁଁ ।

ଯାହା ହେଉ ସମ୍ପାଦକାହିଁକି ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର କୌଣସି ପ୍ରକାର ସମ୍ପାଦରୁ ଖଣ୍ଡି ନାହିଁ, ଏହା ସାଧାରଣ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ନୁହେଁ ! ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ କେତେଗୁଡ଼ଏ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁଆନାଥ ବାବୁ ଅବଶ୍ୟକାୟ ସାହିତ୍ୟ ନିମିତ୍ତ କେତେ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରି ବାକୀ ଟଙ୍କା ଗଣିତାନ୍ତ ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ ରଖି ଅଛନ୍ତି ଏହି ଭାବର ସମାପ୍ତର ବାହିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ? ସାହିତ୍ୟ ଏବ କୃଷିବିଷୟକ ପୁସ୍ତକ ନିମନ୍ତେ ସରକାରରୁ ପୁଅକ୍ ପୁଅକ୍ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ଆସୁଅଛି, ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଗଣିତ ପ୍ରଦତ୍ତକର ଟଙ୍କା ଅତୀତ ପ୍ରଦତ୍ତ ଟଙ୍କାର ସଙ୍ଗରେ ଯୋଗ କରିଅଛନ୍ତି, ସେ ସମାପ୍ତର ସେ କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ? ଅପଣାର ମନଗଠିତ ହୁଏକ ଦେବା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟଙ୍କ ସଦୃଶ ବିଜ୍ଞ ଲୋକର ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ; ଯାହା ହେଉ ଆମ୍ଭର ଅନୁରୋଧ ଏହି କି ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପାଦ ସକଳ ଠିକରୂପରେ ନେଇ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଭଲ ହୁଏ ।

ଆମ୍ଭେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାର ଅନୁବାଦକ ପୁସ୍ତକମାନ ଅନୁବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଆପଣ କରିଅଛୁଁ କି ନୁହେଁ, ତାହା ନ୍ୟାୟବାନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ଏବ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି କାରଣ ପ୍ରେରଣ କରିବୁଁ, ଯଦ୍ୟପି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ସାଧାରଣ ଟଙ୍କାରେ ହୋଇ ନ ଥିଲା ତାହା ହେଲେ କୌଣସି କଥା ଆମ୍ଭର ବୋଲିବାର ଅଧିକାର ନ ଥିଲା ଆଉ ସ୍ଥାନୀୟ ସାହେବମାନଙ୍କର ସେସମସ୍ତ ହୁଣି

ଦେଲ ଅମ୍ବେମାନେ ଗଣିତମେଖକର କର୍ତ୍ତୃମୋ-
ଚର କରୁଥିଲେ କିଏକାନ୍ତମେଖକର ଗ୍ରନ୍ଥ-
ନାଥ ବାବୁଙ୍କର ସେହି ପର ଭୃତ୍ୟ ଦେଖି ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ତାହାର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ନ କରି-
ବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁ ନାହୁଁ ।
ଯେଉଁ ବକ୍ତା ପକ୍ଷପାତରେ ଦେଖାଯାଏ, ଅମ୍ବେ
ସେ ବହୁତାକୁ ନାଚନ୍ତା କହୁଁ । ସେପରି ବକ୍ତ-
ତାକୁ ନିରକଗମନର ଏକମାତ୍ର ସୋପାନ
ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଁ; ସାଦେବମନଙ୍କର
ଦୋଷ ଦେଖି ତିହାର କରୁଁ, କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଦେ-
ଶୀୟ ଅବା ସ୍ୱକାଶ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି
ପରି ଅପରାଧର ସ୍ୱପକ୍ଷ ଦେଖି ତାହା ଗୋପନ
ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ସହ କରୁଁ, ବୟାମୟ ଉତ୍ତର
ସେପରି ନିରକମୟ ଭାବ କେବେହେଁ ଏହି
ସ୍ୱଦେଶୀୟରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତିର କାରଣ ନ ରଖି-
ଲୁ ତାହାରେ ଅମ୍ବେ ଏହି ଅନ୍ତରାଳ ପ୍ରଥମ ।
ଉପସଦାରେ ବକ୍ତା ଏହି କି ସେ ବୁଦ୍ଧି,
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁଧାର ବକ୍ତା ପ୍ରିୟତର ରଖିବାର
ଏକମାତ୍ର ନେତା, ଲଭ ଲୋକସାଧନର ବିଶେଷ
ବୁଦ୍ଧିର ଦୃଷ୍ଟି ଥାଏ, କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଜ୍ଞାନର
ନିଷ୍ଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁଧାର ବକ୍ତାର ତତ୍ତ୍ୱମାତ୍ର
ପ୍ରାପ୍ତିର ନାହିଁ, ଲଭ ଲୋକସାଧନର ଶେଷରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟଜ୍ଞାନର ଅନେକ ସମୟରେ ତତ୍ତ୍ୱମାତ୍ର
ଦୃଷ୍ଟି ରହେ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଏହା
ଜାଣନ୍ତୁ ଏହି ଅମ୍ବେ ନିବେଦନ କଲି ।
୨୫୧୧୮୦ } ବସନ୍ତ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ସନନାଥ ବନେଦ୍ୟାଆୟ ।

NOTICE.

- With a view to encourage their production, rewards specified against each of the undermentioned books to be compiled and published in Uryah will be awarded, subject to the following conditions.
- 1st. That the author or compiler submit his manuscripts on or before the 30th. September 1881.
 - 2nd. That the works be handy and not needlessly voluminous and be also reasonably priced to be available to the ordinary run of students.
 - 3rd. That the author or compiler of an approved work publish it not later than the 31st. January 1882.
 - 4th. That the rewards be paid after publication of the work.

EUCLID—First Six Books and 21 propositions of the 11th. Book with notes and progressive exercises to be added to each Book with hints for their solution. To be written after the plan of Todhunter's Euclid.
Rs. 900.

ALGEBRA—First four Rules, Greatest Common Measure, Least Common Measure, Fractions, Involutions, Evolution, Theory of Indices, Surds, Imaginary Quantities, Equations of the 1st. degree Problems which lead to Simple Equations with one unknown quantity, Simultaneous Equations of the 1st degree with two and more than two unknown quantities, Problems which lead to Simple equations with more than one unknown quantity, Quadratic Equations, Equations which may be solved like quadratics, Simultaneous equations involving quadratic, Problems which lead to quadratic Equations, Ratio, Proportion, Variation, Arithmetical Progression, Geometrical Progression, Harmonical Progression, Permutation, Combination, Binomial Theorem. The work to be written after the plan of Todhunter and copious exercises added from other works such as Woods and Hinds Algebra.
Rs. 700.

TRIGONOMETRY—Measurement of angles by degrees and grades, Circular measure of an angle, Trigonometrical Ratios, Application of algebraical signs, angles with given Trigonometrical Ratios, Trigonometrical Ratios of two angles, Formulae of the division of angles, Logarithms and Logarithmic signs, use of Logarithmic and Trigonometrical Tables, Relations between the sides of a triangle and the Trigonometrical functions of the angles, Solution of Triangles, Measurement of Heights and Distances, Properties of Triangles. To be written after the plan of Todhunter or Hamblin Smith works.
Rs. 700.

BOTANY—Morphology of plants including structural Botany (2) Vege-

table physiology including a little of agricultural Botany (3) ou'-lines of classification. Rs. 1100.
Orissa Commissioner's Office
Cuttack the 26th Novr. 1880.
ANNADA PRASAD GHOSH
Personal Assistant for
Commissioner.

ଉତ୍କଳପାଠିକା ।
ଏହି ଦ୍ୱାରା ଧର୍ମସାଧାରଣଙ୍କୁ କିଛି ବୁଦ୍ଧିପଥରେ ଯେ ଏଠା
ରୁଦ୍ଧତାରେ ବଦଳାଇ ମା ୧ ପ ଦେବ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱଳ୍ପ
ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋଷରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ ତତ୍ତ୍ୱମାତ୍ର ଅପର
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଅଧିକ ଓ ସେହିମାନେ ଅପର
ସେମାନେ ଦଳା ଦେବରେ ଶିକ୍ଷା ବଦ ପାଦକ ଓ ସେ
ସ୍ୱଳ୍ପରେ ମାତ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ଦେବା
ଉପସ୍ଥ ସିଦ୍ଧମାନେ ନିମ୍ନ ଅନ୍ତର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅନ୍ୟମାନେ ପଦ୍ୟା ଦେଇ ପାରିବେ, କେତେକା ବଦ
ମାତ୍ରର ପଦ୍ୟାରେ ସେହି ଅନ୍ୟମାନେ କୃତବ୍ୟ ଦୋଷ
ନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଏ ସ୍ୱଳ୍ପରେ ଦଳା ଦେବରେ ଶିକ୍ଷା
ବଦ ପାଦକ ଓ ସେହିମାନେ ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା ବଦଦା
ରଖା ବରୁଣ ସେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ମାତ୍ର ୧ ଶ୍ଳୋ
ରେ ତାମ ଲେଖାରେ ପଦ୍ୟା ଶ୍ରୀଗଣେ ଉତ୍ତମ ଦେବ ।
୧୮୮୦ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର
କଟକ } ଉତ୍କଳପାଠିକା

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ମହା ପ୍ରକାଶ
ଦେବୀର ଦକ୍ଷଣ ।
ସ୍ୱଳ୍ପମତେ ପଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶେ ଏପରି ନିମ୍ନ ଅନ୍ତର ଅନ୍ୟ
ଦର୍ଶନମତେ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ
ବଦେ ଅନ୍ତ ଶ୍ରୀଗଣେ ମହୋଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟ ଏପରି
ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପରେ ଶ୍ରୀଗଣେଦଳା ବଦ ଶ୍ରୀ
ସ୍ୱଳ୍ପର ସମ ୧୮୮୦ ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶନୀ
ଦଳ ଅମ୍ବେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଦର୍ଶନମତେ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦକ୍ଷଣମତେ
ସ୍ୱଳ୍ପର ସମ ୧୮୮୦ ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ
ସ୍ୱଳ୍ପରେ କେତେକା ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳମହାପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର
ସ୍ୱଳ୍ପର ଅନ୍ତର ଦକ୍ଷଣ । ଏପରି ସ୍ୱଳ୍ପର ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ
ଦର୍ଶନମତେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବଦେ ଏହିପ୍ରକାରେ
ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଦକେ । ଘଟ ।

ଗଣିତମେଖା ବିକାଳା ଶେଷପୃଷ୍ଠାକୁ
ଏହା କୃତଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧିପାତ୍ରର ପଦ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
ଶିକ୍ଷା ଦୋଷ ବଦଦେବ । କୃତଦେବର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶ ବଦ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶରେ ଦକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ।
କୃତଦେବ ବୋଧାତ୍ମକ ବାଦ୍ୟରେ ସ୍ୱଳ୍ପରେ କେତେକା ଶ୍ରୀ
କୃତ ଦକ୍ଷଣରେ କୃତ ପାଦକେ ଶ୍ରୀ—
ଉତ୍କଳପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ୪ ଅନ୍ତରପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
୧୮୮୦ । ୧୪ ଅନ୍ତରପ୍ରକାଶ ୨୦୫ । ମୂଲ୍ୟ ୧୧୦ ।
ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା ସ୍ୱଳ୍ପର ଦକ୍ଷଣ ପଦ୍ୟାଦଳା ଦକ୍ଷଣ
ପ୍ରକାଶନୀର ବକ୍ତାଦେବରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଚା ୪ ରାଶି ମାତ୍ରେ ଉତ୍ସର୍ଗ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା

ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମାଇନର ଓ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ ପଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଫଳ । ନମ୍ବର ଅନୁକ୍ରମେ ମାଇନର । ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ		୧୪ ଶ୍ରୀ ବାୟୁଧର ଗୁରୁ	ଖୋରାଧା
୧ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରସାଦ ସିଂହ	ସୁଲ	୧୫ " ଚତୁର୍ଭୁଜ କାନନ୍‌ଗୋର	ନିମାପତା
୨ " କପିଳେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର	କେନ୍ଦ୍ରାପତା	୧୬ " ହରମୋହନ ଖୁଣ୍ଟିଆ	ସଙ୍ଗଳ
୩ " ହରହର ଦତ୍ତ	ବାରିପଦା	* ୧୮ ଶ୍ରେଣୀ	
୪ " ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ	ବାରିବାଟ	୧୯ " ଯଦୁନାଥ ଘୋଷାଳ	ଭଦ୍ରକ
୫ " ଗୋଲକପ୍ରସାଦ ଚନ୍ଦ	କେନ୍ଦ୍ରାପତା	୨୦ " ବାନାବର କାନନ୍‌ଗୋର	ନିମାପତା
୬ " ଦାନକରୁ ଜେନା	ଭଦ୍ରକ	୨୧ " ରଘୁନାଥ ଦାସ	ବାରିବାଟ
୭ " ପରଶୁରାମ ମହାନ୍ତି	ବାରିବାଟ	୩୦ " ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର	"
୮ " ମିରଜାମହମ୍ମଦ ନାଜର	କେନ୍ଦ୍ରାପତା	୩୧ " କାଳଦାସ ଘୋଷ	"
* ୧୯ ଶ୍ରେଣୀ	ଭଦ୍ରକ	୩୨ " ଭୁବନେଶ୍ଵର ମହାପାତ୍ର	ନିମାପତା
୯ " ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ପାଠୀ	ଭରମ	୩୩ " ଜେକବ୍ ପାତ୍ର	ବ୍ୟାପ୍ଟିସ ଜେନରଲ
୧୦ " ପ୍ରଜାଦତ୍ତରାଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	ବ୍ୟାପ୍ଟିସ ଜେନରଲ	୩୪ " ଜୟନାରାୟଣ ଚଉଧୁରୀ	ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
୧୧ " ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ବୋଷ	ଯାଜପୁର	୩୫ " ରବିମିତ୍ର ଗୁରୁ	ବ୍ୟାପ୍ଟିସ ଜେନରଲ
୧୨ " ଶ୍ରୀଧର ସାହି	"	୩୬ " ବିଶୋରମୋହନ ଦାସ	ବାରିବାଟ
୧୩ " ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ	"	୩୭ " ଭବାକର ପାତ୍ର	ବ୍ୟାପ୍ଟିସ ଜେନରଲ
୧୪ " ଜୟଦେବ ନାୟକ	"	୩୮ " ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	ବାରିବାଟ
୧୫ " ଚକ୍ରଧର ମହାନ୍ତି	କେନ୍ଦ୍ରାପତା	୩୯ " ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାମଲ	ବାଦାରିଶ୍ରୀ
୧୬ " ସ୍ଵଧୀନାଥ ମାଣିକ	ବାରିବାଟ	୪୦ " ବ୍ରଜବେଦାସ ମହାନ୍ତି	ସୁନ୍ଦରଗାଁ
୧୭ " ଅଲବହଲେରଭ	କଟକ ସୋମନାଥଲିକ	୪୧ " ବନବେଦାସ ମହାନ୍ତି	ସଙ୍ଗଳ
୧୮ " ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଖୋରାଧା	୪୨ " ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ଗୁରୁ	ବ୍ୟାପ୍ଟିସ ଜେନରଲ
୧୯ " ସହଦେବ ପଣ୍ଡା	ଯାଜପୁର	ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କ । ୧୨ ଶ୍ରେଣୀ	
୨୦ " ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦାସ	ଖୋରାଧା	୧ ଶ୍ରୀ କେଳାସଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	ସୁଲ
୨୧ " ପ୍ରାଣବକୁରୁସୁ	ଭଦ୍ରକ	୨ " ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	ଦେବୁଜଦା
୨୨ " ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ	ସୁନ୍ଦରଗାଁ	୩ " ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତି	"
୨୩ " ଶ୍ୟାମଚରଣ ଦାସ	ଯାଜପୁର	୪ " ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	"
		୫ " ଚୈତନ୍ୟ ପୃଷ୍ଠି	ବେଗୁବର

୨ ଶ୍ରୀ ପ୍ରବୋଧମୋହନ ଅବତାର	କଟକ ମଡେଲ	୨ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀ ।	ବେରବୋଲ
୧ " ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ମୁକୁଳ	ଅରୁଆ	୪୧ ଶ୍ରୀ ସାନ୍ତକରଣ ମହାନ୍ତି	ବାହାରୁଣିକ
୨ " କୈଳାସଚନ୍ଦ୍ର କର	ଦେହୁଡ଼ିଦା	୪୨ " କଲରାମ ମିଶ୍ର	ରୈମଣୀ
୩ " ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧାନ	ବାଇବାଟ	୪୩ " ଶ୍ରୀନାଥ ସିଂହ	ଦୋଳସାଥୀ
୪ " ଶ୍ରୀନାଥ ମହାନ୍ତି	ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ	୪୪ " ଜୟକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	"
୫ " ଅଗ୍ନିନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ	ଦେହୁଡ଼ିଦା	୪୫ " ଦୁରମୋହନ ସେନାପତି	ବେଗୁନପୁ
୬ " ଭୁବନେଶ୍ଵର ବୋଷ	"	୪୬ " ଅରକତାଣ ଦାସ	ବେରବୋଲ
୭ " ନରଦର ନାୟକ	ମହାସିଂହପୁର	୪୭ " ଦାସଦେବ ନାୟକ	କୋଳାଳକ
୮ " ଚକ୍ରଧର ଗୁପ୍ତ ମହାପାତ୍ର	ବାଗୁରୁର	୪୮ " ଦାସରଥ ଗୁରୁ	ବାଗୁରୁର
୯ " ଭଗବତଚରଣ ଜେନା	ପ୍ରତାପପୁର	୪୯ " ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଦାସ	ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡା
୧୦ " ଦୁର୍ଜ୍ଜ୍ଵାନନ ଦାସ	ସର୍ବଳପଣ୍ଡିତ	୫୦ " ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବସୁ	ବେରବୋଲ
୧୧ " ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା	ଠେଟିକା	୫୧ " ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାନ୍ତି	କଟକ ମଡେଲ
୧୨ " ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ	କଟକ ମଡେଲ	୫୨ " ଭୃଷ୍ଣମୋହନ ଗୋସ୍ଵାମୀ	ଜାଳା
୧୩ " ସେକ୍ତମହନ୍ତ ଦନ୍ତପ	ଭୋଗପୁର	୫୩ " ବିଦ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର	ଦୋଳସାଥୀ
୧୪ " ସକାର ମହାନ୍ତି	କଟକ ମଡେଲ	୫୪ " ସିଦ୍ଧାମୟନର ମିତ୍ରିକ	ଭୃଷ୍ଣପୁର
୧୫ " ଗୋବିନ୍ଦ ମହାନ୍ତି	ଚଣାବଟା	୫୫ " ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ଅନ୍ୟସିପୁର
୧୬ " ମକୁନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର	୫୬ " ଭ୍ରମରକର ବସୁ	ଠେଟିକା
୧୭ " ଅନନ୍ତ ରାୟ	ଗୁନ୍ଦେଲ	୫୭ " କୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	କୋଳାଳକ
୧୮ " ମହେଶ୍ଵର ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ବାଗୁରୁର	୫୮ " ଅର୍ଜୁନ ଯେନା	ପୁନଙ୍ଗ
୧୯ " ରଘୁଧର ବିପାଠୀ	ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡା	୫୯ " ଭରତଚରଣ ସାହୁ	ସୋବେ
୨୦ " ଦୁର୍ଜୟନ ମହାପାତ୍ର	ଦୋଳସାଥୀ	୬୦ " ପୃଷ୍ଠିଧର ଗୁପ୍ତ	ମଙ୍ଗଳପୁର
୨୧ " ନୟନକର ମହାପାତ୍ର	ରୁନବାଲ ଶିଖର	୬୧ " ମହନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ବାହାର ଗଡ଼
୨୨ " ମହେଶ୍ଵର ଗୁପ୍ତ	କରପୁର	୬୨ " ଗୋକୁଳାନନ ଘୋଷ	କଟକ ମଡେଲ
୨୩ " ବନମାଳି ପାଣିଗ୍ରାହୀ	ମଙ୍ଗଳପୁର	୬୩ " ଦରଦର ଗୋସ୍ଵାମୀ	ସୋବେ
୨୪ " ନରଦର ଦାସ	ବାଲପଦା	୬୪ " ଶିବପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦ	ଏଜନ
୨୫ " ସନତ୍କାମ ମହାପାତ୍ର	ଅରୁଆ	୬୫ " ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଦାସ	ମହାସିଂହପୁର
୨୬ " ସେକ୍ତଦାସ ଙ୍କା	ସାନ୍ତକରପୁର	୬୬ " ଭୃଷ୍ଣକାନନ ମହାନ୍ତି	"
୨୭ " ଧର୍ମଚରଣ ମହାନ୍ତି	ପୁନଙ୍ଗ	୬୭ " ଦଦସିଂହ କର	ସୋବେ
୨୮ " ପ୍ରଣବକ୍ ମହାପାତ୍ର	ବସୁଦେବପୁର	୬୮ " ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାପାତ୍ର	କଟକ ମଡେଲ
୨୯ " ରମଚନ୍ଦ୍ର ସେନ	କଟକ ମଡେଲ	୬୯ " ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି	କରପଦା
୩୦ " ସାଧୁକୃଷ୍ଣ ପାତ୍ର	ରୈମଣୀ	୭୦ " ସତ୍ୟବାଦ ଦାସ	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର
୩୧ " ଦାସଦେବ ଚକ୍ରାଙ୍ଗି	ମହାସିଂହପୁର	୭୧ " ସତ୍ୟବାଦ ନନ୍ଦ	ପୁନଙ୍ଗ
୩୨ " ଗଦାଧର ଦେବୀ	ପ୍ରତାପପୁର	୭୨ " ଦାସଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ	ପ୍ରତାପପାସକ
୩୩ " ମହାଶୟନୀ ଦାସ	ସୋବେ	୭୩ " ବିଦ୍ୟନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ	ସୋବେ
୩୪ " କଲରାମ ନାୟକ	ପ୍ରତାପପୁର	୭୪ " କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ ଦାସ	ବାଗୁରୁର
		୭୫ " ଗୌରଦର ମହାନ୍ତି	

(୩)

୨୨	ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ	ବାଗୁରାଇ
୨୩	" ଦରେକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	ସାମନ୍ତସ୍ୱପ୍ନ
୨୪	" ମାଧବାନନ୍ଦ ପାଲିତ	ଅନ୍ୟାସିପୁର
୨୫	" ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତ୍ରିପାଠୀ	ଦୋଳସାହି
୨୬	" ଫକୀରଚରଣ ମହାନ୍ତି	ସୁନ୍ଦରଗାଁ
୨୭	" ହିଲେଚନ ମହାପାତ୍ର	ବେଗୁନପୁରୀ
୨୮	" ଜଗନ୍ନାଥ ପାଲ	ଭୋଗରାଇ
୨୯	" ସୁମତରଣ ସେନା	ପ୍ରତାପପୁର
୩୦	" ଅରବିନ୍ଦାଣ ମହାନ୍ତି	ମହାସିଂହପୁର
୩୧	" ରଘୁନାଥ ବିସୋଇ	ବିଷିପଡ଼ା
୩୨	" ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସିଂହ	ବାଗୁରାଇ
୩୩	" ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମହାନ୍ତି	ବାଲେଶ୍ୱର ମିସନ
୩୪	" ମହମଦ୍ ମଜିର	"
୩୫	" ଅରବିନ୍ଦ ଦଳାଇ	ସଙ୍ଗଲ
୩୬	" ଭଗବାନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଭୋଜନାଳ
୩୭	" ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମିଶ୍ର	ଆଠଗଡ଼
୩୮	" ଭଗବାନ ମହାପାତ୍ର	ମଙ୍ଗଳପୁର
୩୯	" ସୁମନ୍ତ ତ୍ରିପାଠୀ	ଦୋଳସାହି
୪୦	" ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ପ୍ରଧାନ	ଭୋଗରାଇ
୪୧	" ଶ୍ରୀମତଳ୍ ମହାପାତ୍ର	ତାଳପଦା
୪୨	" ହିଲେକ୍ୟନାଥ ଦତ୍ତ	ବାରବାଟି
୪୩	" ପୟୋଧର ମହାପାତ୍ର	ଧାମନଗର
୪୪	" ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ	ବେଗୁନପୁରୀ
* ସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀ		
୫୫	" ଅପଲସ୍ୱାମି	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୫୬	" ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ସଙ୍ଗଲ
୫୭	" ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଦେ	ଅନ୍ୟାସିପୁର
୫୮	" ରାଧାନାଥ ମୁଖାର୍ଜ୍ୟ	ରେମଣା
୫୯	" ଶିବନାଗସୁଣ ପଣ୍ଡା	ବାଗୁରାଇ
୬୦	" ଅନନ୍ଦ ଶତପଥୀ	ଭୋଜନାଳ
୬୧	" ବିମାଧର ମିଶ୍ର	ଅସୁରେଶ୍ୱର
୬୨	" ରାଧାମୋହନ ମହାନ୍ତି	ମଙ୍ଗଳପୁର
୬୩	" କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ସାହୁ	କଟକ ମତେଲ
୬୪	" କୃଷ୍ଣମୋହନ ସିଂହ	"
୬୫	" ଭଗବତପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	ବାଲେଶ୍ୱର ମିସନ
୬୬	" ମାଗୁଣି ବେହେରା	ସଙ୍ଗଲ

୧୧୧	ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର	ଶ୍ରୀମତଳ୍ ପୁର
୧୧୨	" ଶିବପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା	ବାଲେଶ୍ୱର ମିସନ
୧୧୩	" ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ସାହୁ	ଅସୁରେଶ୍ୱର
୧୧୪	" ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଦାସ	ମାଳଗିରି
୧୧୫	" ବାଞ୍ଛାନାଥ ମହାନ୍ତି	ପ୍ରତାପଶାସନ
୧୧୬	" ମଦନମୋହନ ଦାସ	ମାଳଗିରି
୧୧୭	" କୃଷ୍ଣମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଜରପଡ଼ା
୧୧୮	" ବିଶ୍ୱନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ	ପ୍ରତାପଶାସନ
୧୧୯	" ସାଧୁଚରଣ ସାହୁ	ସୁନଙ୍ଗ
୧୨୦	" ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି	ନମାପଡ଼ା
୧୨୧	" ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସିଂହ	ପୁରୁଣାଗଡ଼
୧୨୨	" ଧର୍ମ ସାହୁ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୧୨୩	" ସେକ୍ତଅଲକରସ	କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦପୁର
୧୨୪	" ବାଉଁଶବନ୍ଧୁ ପରିଡ଼ା	ଚଣାହଟା
୧୨୫	" ନନ୍ଦକିଶୋର ବେହେରା	କେନ୍ଦୁଝର
୧୨୬	" ଦରମୋହନ ଘୋଷ	ଅନ୍ୟାସିପୁର
୧୨୭	" ଭଗବାନଚରଣ ଦାସ	କାଉଁପୁର
୧୨୮	" ଚକ୍ରଧର ପଣ୍ଡା	ସଙ୍ଗଲ
୧୨୯	" ଶକରବନ୍ଧୁ ରାୟ	ସାମନ୍ତସ୍ୱପ୍ନ
୧୩୦	" ରାଧାମୋହନ ଘୋଷାଲ	"
୧୩୧	" ମଧୁ ସୁଦନ ମିଶ୍ର	ଅସୁରେଶ୍ୱର
୧୩୨	" ରଘୁନାଥ ପାଲିତ	ବାଲେଶ୍ୱର ମିସନ
୧୩୩	" ସାଧୁଚରଣ ଦାସ	ଛତ୍ରଥ
୧୩୪	" ବାସୁଦେବ ପଣ୍ଡା	"
୧୩୫	" ସନାତନ ମିଶ୍ର	ସାମନ୍ତସ୍ୱପ୍ନ
୧୩୬	" ବାଳକୃଷ୍ଣଦାସ	କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦପୁର
୧୩୭	" ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	ଛତ୍ରଥ
୧୩୮	" ଦରହର ମହାନ୍ତି	ସୁନଙ୍ଗ
୧୩୯	" ରାମଧରୀ ମିଶ୍ର	ତାଳପଦା
୧୪୦	" ଦରହର ପଣ୍ଡା	ସଙ୍ଗଲ
୧୪୧	" ଦେବ ପ୍ରଧାନ	କେନ୍ଦୁଝର
୧୪୨	" ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ସାହୁ	ସୁନଙ୍ଗ

CUTTACK }
 The 29th November 1880. } *Jt. Inspector of Schools Orissa.*
 RADEANATH RAI

ମୁଦ୍ରଣ ତଥା ।

222

[Faint, mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୮
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୮
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟ ୧୫୩

କ୍ର ୧୧୭

ତା. ୧୧୭ ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଚ୍ଚର ୧୨ ନ ସନ ୧୯୧୮ ସାଲ ଶନକାର

ପୃ ୪୫ ଖ୍ୟା

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାହେବ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଜଳ
ଶୁଲ୍ଲବେଳେ ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷରରେ ଦେଖାଯୁଣ୍ଠା
ଲେଖିବାର ଘାଣ୍ଟି ବାହାର କରି ଅଦାଲତ
କଚେରୀର ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସେହି ଘାଣ୍ଟିରେ
କରାଉଥିଲେ ଏବଂ ଏକାକୀ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ଶୁଣା
କରାଉଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ରୀଅଟରେ
ଦେଖିଲୁ ଯେ ସେ ଦେଖାଯୁଣ୍ଠାକୁ ଇଂରାଜୀ
ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବାର ନିୟମ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା
ପକ୍ଷରେ ସାହିତ୍ୟ ସହ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ତାହାଙ୍କ ଘରରେ ଏଥିର ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ
ସମାଜ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେଜର
ପ୍ରଧାନ ପଣ୍ଡିତ ମହେଶ୍ୱର ନିୟାୟର ଏକ ବାର୍ଦ୍ଧ
ପଦରେ ଏଥିର ଅନୁକୂଳ ମତ ପ୍ରକାଶ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଚାରରେ ସମସ୍ତ ଗୁଣ
ଏକ ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହେଲେ ସେମନ୍ତ
ପଢ଼ିବାର ଭେଦ ନୁହେଁ ଶୁଣା କରବାର ବିଶେଷ
ସୁବିଧା ହେବ ।

—*—

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ରେଭେନ୍ସା ସାହେବ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ତାଙ୍କାଦ୍ୱାରା ଓ ବେହାର ଉପଗଣ କରି ଖଜଣା
ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନୂତନ ଅଇନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସମ୍ଭାଷଣ କର ଘାରିଲେଣି । ସେଉଁଠାକୁ ଯାଇ
ଅଛନ୍ତି ସେଠାର ପ୍ରଧାନ ରେଭେନ୍ସା କର୍ମଚାରୀ
ଏବଂ ଜମିଦାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଖାଯୁ ଉଦ୍ଧ
ଲେକଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ କରି ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ
ଠାରୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରି ଚାଲି

ଆସୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ କୌଣସିଠାରେ ସେ ଅନୁ-
କୂଳ ମତ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ଆସି ପାରିଲୁ
ଅଳପକ ଏଠାର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାର
ଉଚିତ । ଓ ତାହା ନି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠା
ଜମିଦାରଙ୍କୁ କଲେଜର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଅନୁସାରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ହେବ ।
ଅମ୍ଭମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଁ ତ ଜମିଦାର ଏବଂ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଧ ଲେକମାନେ ଏକତ୍ର ବସି
ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲେଖନର ବିଚାର କଲେ ଭଲ
ହୁଅନ୍ତା ।

—*—

ଓଡ଼ିଶାର ମାଇନର ଓ ଶୁକ୍ରପୁରୀ ପକ୍ଷୀର
ଚଳଇବର୍ଷର ଫଳାଫଳ ଗଣ ସମ୍ରାଢ଼ ଅଭିରକ୍ତ
ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ପାଠକମାନେ
ତହିଁରୁ ଦେଖିଥିବେ ଯେ ଏ ବର୍ଷର ଫଳ ବଡ଼
ପ୍ରାପ୍ତିକର ଅଟଇ । ମାଇନର ପକ୍ଷୀରେ
ଜ ୧୦ ଶ ଶୁକ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୪ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମୁଗଲବନ୍ଧରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
ଏବଂ ଗଜଜାତରେ ବାଗପଦା ସବୋଇସ୍ତାନ
ପାଇଅଛି । ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣର ପକ୍ଷୀରେ ଜ ୧୨
ଶ ଶୁକ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧୪ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରର
ଦେହୁଡ଼ା ସବୋଇ ସ୍ତାନ ପାଇଅଛି । କଟକ
ମଡ଼େଲସୁଲ ଶସ୍ତ୍ରସ୍ତାନ ପାଇଅଛି । ଏକା

ଦେହୁଡ଼ାସୁଲର ଜ ୭ ଶ ଶୁକ୍ର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ଲଭିବା ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ କଟକ ଅପେକ୍ଷା ବାଲେ-
ଶ୍ୱର ଅଧିକ ପରମାଣରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟତା ଲଭି-
ବାର ଦେଖାଯା ଏ ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାନ୍ତର ମଞ୍ଜୁଷା ଗଜାଙ୍କ କନିଷ୍ଠ
ପୁତ୍ର ଭେଜାନାଳ କଞ୍ଚାକୁ ବିବାହ ନିମିତ୍ତ ଆସି-
ଥିଲେ । ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପା କରି ସ୍ୱଦେଶକୁ
ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କାଳରେ ଏ ନଗର ଭୁଲଣୀପୁର
ଚୋଟାଠାରେ ଗଠ ଗୁରୁବାର ଗୁଡ଼ରେ ଏକ
ମଜଲିସ ରଚନା କରି ସ୍ୱୟଂ ଗଜକୁମାର ଏ
ନଗରସ୍ଥ କେତେକ ଉଦ୍ଧ ଲେକଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ
କରି ଯେନ ଯାଇଥିଲେ । ତେଜାନାଳର ଗଜା
ମଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ଆଗମନ କରିଥିଲେ । ଗଜକୁ-
ମାରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମଞ୍ଜୁଷାର ବିଚକ୍ଷଣ ଦେବାନ
ଶ୍ରୀ ନାୟପୁଣ ବଡ଼ଯେନା ଅଛନ୍ତି । ସୁଭାଷ
ମଜଲିସର ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଯେ ଅତି ଉତ୍ତମ
ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯ-
ଥୋଚିତ ସମାଦର ପାଇ ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଥିଲେ
ଏହା ବୋଲିବା ଅଧିକ ଅଟଇ । ଗଜକୁମାର
ଦେଖିବାକୁ ଶୋଭାବନ୍ତ ଏବଂ ତତୁର ଓ ସୁଖୀନ
ଅଟନ୍ତି । ତେଜାନାଳର ଗଜାଙ୍କୁ ଯେପରି ସମା-
ଦର କରି ଆଣି କର୍ପୁରମାଳା ଓ ଅଭର ଫୁଲ
ଭିକ୍ଷାଦି ସ୍ୱପ୍ନରେ ଅର୍ପଣ କଲେ ଏବଂ ତୁହେ
ଏକତ୍ର ବସି କଥୋପକଥନରେ ମଗ୍ନ ହେଲେ

ସେପରି ଅନୁମାନେ ଅସୁଦେଶୀୟ ଗୁଣାକ ମଧ୍ୟରେ କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ । ଏକାର୍ଯ୍ୟମାନ ବଡ଼ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାର ସହଜା ରୂପେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଭବ ସକଳ ସତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ପ୍ରତି କର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଦାସୀ ନାଟ ଏବଂ ସରକ୍ଷ୍ୟ କ୍ରିୟା ମକଳସର ପ୍ରଧାନ ଅନୁମୋଦ ଥିଲା । ଦକ୍ଷିଣାଦିଗକୁ ନୃତ୍ୟ ଗାନରେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଗୁଡ଼ ଦୁଇପ୍ରଦର ସମୟରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା । ଅନୁମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଣାମାନେ ଅବଳମେ ଏ ପ୍ରକାର ସତ୍ୟ ଗୁଣାମାନ ଅନୁକରଣ କରନ୍ତେ ।

ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପାରିଚୋଷିକ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁମାନେ ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟମାନଙ୍କରେ ଯେତେ ବାଦାଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ଆସତା ମତ ସ୍ଥିର କରୁଥିବେ । ଖଣ୍ଡିଏ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ନମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପାରିଚୋଷିକ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଗଭୀର ସେଷ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୦ ରଖର ପତ୍ରିକାରେ କହିଥିଲେ ଯେ ପାରିଚୋଷିକ ଯାତ୍ରାରେ ପୁକା ଏକାକେଇକେ ଭଲ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବାଦା ରକା ସମ୍ପଦ ନୁହଇ ଏବଂ କପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଦେଲେ ପୁରସ୍କାରର ଯୋଗ୍ୟ ହେବ ତହିଁର ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ବିଜ୍ଞାପନରେ ଲେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ଦେଖି ଅନୁମାନଙ୍କର ଉପରଲିଖିତ ମତ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ନାହିଁ, କାରଣ ଅନୁମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହାର ଗୁଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆ ନୁହଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନବଜାତ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ଏଥିରେ ବଙ୍ଗଭାଷାର ଶକ୍ତି ଅନେକ ରହିଅଛି । 'କରବାକୁ ଲାଗିଲେ' 'ଦ୍ୱାର ଦେଇ' 'ଦେବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ' ଇତ୍ୟାଦି ବହୁସ୍ଥଳରେ ଲିଖିତ ହୁଅଇ । କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ହିନ୍ଦୀମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରକାରରେ ବଙ୍ଗଳା ପରି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହୋଇଅଛି ଯଥା 'ସେଉଁ ସମୟରେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେଷଣ କରବା ଛାଡ଼ାକର ଉଚିତ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ ଅଧ୍ୟୁନରେ କିମ୍ପୁଳ ଥାନ୍ତି ।' ଏହିପରି ଅନ୍ତ କେତେ ବଙ୍ଗଳା ଶକ୍ତି ଏଥିରେ ଲିଖିତ

ହୁଅଇ ଏବଂ ଏପରି ଦୋଷମାନ ଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ ଏହାକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟପ୍ରତି ବୋଲି ପ୍ରବନ୍ଧ କର ନ ପାରୁ । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ଅଂଶରେ ଗୁଣାମାଳା ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଉଲ୍ଲେଖ ଅଟଇ । ପଞ୍ଚାମରେ ବିବ୍ୟକ୍ତ ବିଷୟକୁ ମନୋରଞ୍ଜନ ଏବଂ ଜ୍ଞାନପ୍ରଦ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଏଥିରେ ଯେପ୍ରକାର ସ୍ୱରୂପରୂପେ ବିବ୍ୟକ୍ତ ଓ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ସେପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଭାଷାରେ ଅତିବିରଳ । କେବଳ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଠିନ ସ୍ୱଭାବ ଗୁଣମାନଙ୍କ ବହୁଳ ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ଅନେକସ୍ଥଳରେ ରଚନା କର୍ମଣ ହୋଇଅଛି ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଏ ସମସ୍ତ ଦୂରୁତ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ଶକ୍ତି ଗୁଣାମାଳା ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ ବହୁ ଅଂଶରେ ରଚନା ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାନ୍ତା । ଓଡ଼ିଆ ଗୁଣାମାଳା ପ୍ରବନ୍ଧମାଳା ପ୍ରଣେତା ପୁସ୍ତକ ଅଟେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଗୁଣାମାଳା ଅପେକ୍ଷା ଏହାର ଗୁଣା ଶ୍ରେଣୀ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ । ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଏ ପୁସ୍ତକର ତୁମ୍ଭେ ନ ଦେଇ ଭଲ କରି ନା ଦାନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁଠାରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ସକଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ସମସ୍ତ ଚିତ୍ତାନ୍ତ ନ ଦେବାକୁ କେତେକାଂଶରେ ନିନ୍ଦାର ଗ୍ରାହଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଚାନ୍ଦ' ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ପୁସ୍ତକରୁ ଗୁଞ୍ଜାଳ ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି ମତ୍ର ତାହା ମାସିକ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରେ ପୂର୍ବେ ବାଦାଉଥିଲା । ସେହିପରି ଅଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ 'ଗାସନ ପ୍ରଣାଳୀ' ସେହି ଉତ୍କଳ ଦର୍ପଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଅଛି ଅଥଚ ତାହା ଅଦୌ ଲେଖା ନାହିଁ । କୋଥ ହୁଅଇ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ସେ ସମୟରେ ଲେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା କହି ଦେବାରେ କି ସକ୍ତି ଥିଲା ? ଯେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡିଏ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ବାଦାଉ ଅଛି ଏବଂ କେଉଁଠାରୁ କେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଗୁଞ୍ଜାଳ ବା ସଂକଳିତ ହୋଇଅଛି ଏହା କେତେ ସ୍ଥଳରେ ଲେଖାଅଛି ତେତେବେଳେ ସର୍ବତ୍ରରେ ସେପ୍ରକାର ଲେଖିବାର ଉଚିତ ଥିଲା ଅଉ ପ୍ରକାଶକ କହିଅଛନ୍ତି କି ଏହା ଅନୁବାଦିତ ଗ୍ରନ୍ଥ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଏଥିର କୌଣସି ପ୍ରବନ୍ଧ ସେ ଅନୁବାଦିତ ନୁହେଁ ଏ କଥା ଅନୁମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲୁଁ କାରଣ ଏକସ୍ଥଳରେ ଲେଖାଅଛି (ପୃ. ୧୩) ଯେ 'ଏହି ସ୍ତୁତିରେ ତାହା ଲେଖିବା ଅସମ୍ଭବ ।' କେବଳ ବିଷୟକୁ ଅବ-

ଲମ୍ବନ କରି ରଚନା କରିଥିଲେ ଏପରି ଲେଖା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକଥା ଏହିପରି ପ୍ରବନ୍ଧମାଳାଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ଅସାଧାରଣନୁହଇ ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ପ୍ରୟୋଗ ନ ହୁଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପୁରସ୍କାର ଯାତ୍ରାପ୍ରଳେ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟତରୁ ତାହା ପାଇବାରୁ ଅନୁମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି କାରଣ ସେ ପୁରସ୍କାର ନିୟମାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ କହୁଁ ଯେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇଅଛି । ବିଷୟ ପୁସ୍ତକର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଥିଲା କମିଶନର ସାହେବ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ମତ ନେଇ ବିଜ୍ଞାପନରେ ପରସ୍କର କରି ଲେଖିଥାନ୍ତେ । ସେପରି ନ ଦେବାକୁ କେହି କିଛି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ପୁରସ୍କାର ଅନ୍ୟ କେହି ପୁସ୍ତକ ନ ଲେଖିବାରୁ ପୁରସ୍କାରର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହେଲା । ଅନୁମାନେ ସେ ସମୟରେ ତାହା କହି ଦେବା ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ସମାପେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ମତ୍ର କେହି ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକ ବାଦାଉଇ ଉତ୍କଳ ସମାଜବାହିକା ଏଥିର ଯେଉଁ ସମାଲୋଚନା କଲେ ତହିଁରୁ କପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ଲୋଡ଼ାଥିଲା ତାହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଏବଂ ଏବିଷୟରେ ଉକ୍ତ ସମାଲୋଚନାରେ ଯାହା ଲେଖା ଅଛି ତାହା ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ପ୍ରକୃତ ଅଭିପ୍ରାୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଇଅଛି ।

ପରିଷେଷରେ ବହୁବ୍ୟ ଏହି କି ଏହି ସାହିତ୍ୟବିଷୟକ ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗରେ କୃଷି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକ ସମାପେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ତାହା ନ ବାଦାଉଇ କାହିଁକି ? ସାହିତ୍ୟ ସମାପେ ଅଧିକ ଏବଂ କୃଷି ସମାପେ ଅଳ୍ପ ପୁସ୍ତକର ଯାତ୍ରା କି ତହିଁର ଦେଉ ନୁହଇ ?

ଦୀର୍ଘ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନୁମାନେ ଗଭୀର ପ୍ରାୟ ସତ୍ତା ବିଭାଗର ବିଜ୍ଞାପନସମ୍ବନ୍ଧ ସର୍ବଶେଷ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲୁ । ଏବର୍ଷ ଶ୍ରେଣୀ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକଳ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଅନୁମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରରେ ଅସି ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ

ପରବର୍ତ୍ତନର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ଏହେତୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସନ ୧୮୭୯୮୦ ସାଲର କେବଳ (general Report) ସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞାପନର ସଂକ୍ଷେପ ସମାଲୋଚନା ଯଥେଷ୍ଟ ମନେ କରି ଇହିଁର ପ୍ରଧାନ ବିଷୟମାନ ନମ୍ନେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛୁ ଯଥା;—

ବର୍ଷା ଓ ଫସଲ ।

ପ୍ରଥମେ ବୃଷ୍ଟି ରୁକି ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୮୭୯ ସାଲ ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ସମୁଦାୟ ଉତ୍କଳ ଖଣ୍ଡରେ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ମଇ ମାସର ଶେଷକୁ ବୃଷ୍ଟି ହେଲା ସ୍ୱଳ୍ପଂ ଫସଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ବିଳମ୍ବରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଯାହା ହେତୁ କୁଲିନ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ହେତୁ ହିବାରୁ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ମନ ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ବିଶେଷ ବର୍ଷା ଓ ବନ୍ୟା ଏକାବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ । କଟକରେ ମହାନଦୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଶାଖା ନଦୀମାନେ ଅଭାଗ୍ୟ ପ୍ରବଳ ହେଲେ ଓ ଏବର୍ଷର ବନ୍ୟା ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ବନ୍ୟା କୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର ଉତ୍ତୀ ଥିଲା । ଏଥିର ସଂକ୍ଷେପ ବୃତ୍ତନ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ସେହି ସମୟରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ବନ୍ୟା ହୋଇ ନ ଥିଲା ଓ ବୈତରଣୀ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗେ କିଛି ଅପକାର ନ ହୋଇ ଉପକାର ହୋଇଅଛି । କଟକ ଓ ପୁରୀରେ ବନ୍ୟା ଯୋଗେ ଯେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲା ସେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ପୁନର୍ବାର ରୋପଣଦ୍ୱାରା ଫସଲର ଆଶା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କାଳମୁଖୀ ଯୋକ ଜାତି ହୋଇ ସେ ସବୁ କୁର କଲେ । ଏହି କାରଣ ଜଗତସିଂହପୁରର ଦକ୍ଷିଣକୁ ୨୦ ମୌଜାରେ ଫସଲ ଲେଖମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ । ବନ୍ୟା ଯୋଗେ ଏ ଯୋକର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ଥିବାର ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି କାରଣ କୌଣସି ବନ୍ୟା ସ୍ଥାନରେ ଏ ଯୋକ ଶୁଦ୍ଧ ନ ଥିଲେ ଓ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ବନ୍ୟାଜଳ ଯାଇ ନ ଥିଲା ସେଠାରେ ଏ ଯୋକ ଦେଖା ନ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବଶ ଅତି ଶୀଘ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ଓ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସେଠାରେ ଘାସ ସୁକା ରକ୍ଷା ପାଇଲା ନାହିଁ । ଏକା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ସମୁଦାୟ ଶସ୍ୟ ତର ଯାଉଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ରସପ୍ତା ସବୁ ଚିକିତ୍ସନରେ ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ୟା ଯୋଗେ ୧୭୫୩ ଗୋଟା ଘର ଭୁକି ଯାଇଥିଲା ।

ପଶୁଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସମୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାରା ଫସଲ ୫୦ % ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଠିକ ଅଟେ ।

ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଅବସ୍ଥା ।

କଟକରେ ପୁରୀପେଷା ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଶସ୍ତା ହେବାରୁ ଉଦର ରୋଗ ଅନେକ ଉତ୍ତୀ ପଡ଼ିଥିଲା । ସନ ୧୮୭୮ ସାଲରେ ୪୦୫୯୯ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ସନ ୧୮୭୯ ସାଲର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୨୧୧ ଅଟେ । ମାତ୍ର ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବସନ୍ତ ରୋଗର ବଡ଼ ପ୍ରଦୂର୍ଭବ ହେଲା ଓ ଏଥିରେ ସନ ୧୮୮୦ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୨୫୭ ଶ କାଳ ଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏ ରୋଗର ପ୍ରାଦୂର୍ଭବ ହେତୁ ଅନେକ ଲୋକ ଆଗ୍ରତ ପୁରୀକୁ ଇଂରେଜା ଟିକା ଘେନିଲେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୫୭୩୩ ଶ ଅଟେ । ପୁରୀରେ ମଧ୍ୟ ବସନ୍ତ ରୋଗ ଜାତି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମୋଟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଥିଲା । କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଡ଼ ମନ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଓଲଟୁଠା ରୋଗର ଯେପରି ପ୍ରାଦୂର୍ଭବ ହେଇଥିଲା ତାହା ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଏ ମାର ଭୟ ହୋଇଥିଲେ-ହେଁ ମୋଟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଥିବାର ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ କଟକର କଲେକ୍ଟର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ମହାର୍ଚ୍ଚ ହେତୁ କିଣି ଶିଆମନେ କିଛି କଷ୍ଟରେ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ସ୍ଥାନେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେହେଁ କୃଷିକାରମାନେ ଶଶ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ପୁରୀର କଲେକ୍ଟର ବୋଲନ୍ତି ଅବକାଶ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଦସ୍ତାଗଜ ରେଜିଷ୍ଟରର ଦ୍ରାସ ଓ ଅନେକ ବିକାସ ଏବଂ ସରକାରୀ ପାଠଶାଳା ସହକରେ ଆଦାୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ଥିବାର ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟର ବୋଲନ୍ତି ବାଣିଜ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅବକାଶ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ କାଗଜ ବିକ୍ରୟ ଓ ଲୁଗା ଯୋଜାନ ବୃଦ୍ଧି ଏ ସବୁ ଲୋକଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଚୟ ଅଟେ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କୃଷିବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଯେପରି ଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି ସେହିପରି କଲମ ବିକ୍ରୟୀ ବା ଖୋସବାସଙ୍କର ଅବସ୍ଥା

ମନ ହୋଇଅଛି । ପୁରୀ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଅତି ଶସ୍ତା ଥିବାରୁ ଉଦ୍ଭୋଗୀୟ ଲୋକେ କିଛି ଲାଭରୁ ଜମି ଭୋଗ ରତ୍ୟାଦି ପ୍ରକାରର ଅଳ୍ପ ଆୟଦ୍ୱାରା ପୁଖରେ ବା ଖୁସିରେ ଥିଲେ ଏ ହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଖୋସବାସ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେତୁ ସେମାନେ ଆଉ ପୁଖରେ ତଳ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଓ କାହାର ଅଭାଗ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟି ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଶ୍ରେଣୀୟ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ ଗୁହାରି । କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଓ କୃଷିଜୀବଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ଅଧିକ ପୁଣି ଖୋସବାସଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଆଉ ଗୋଟିଏ କାରଣ ମାଦକ ସେବନ ଅଟେ । ସକଳ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ମୋଟରେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ପୁରୀପେଷା ଭଲ ଥିବାର ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ।

ଦକ୍ଷିଣକୁ ଚାଲି ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ଚାଲିର ଭାବ ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନରେ ପୁରୀପେଷା କିଛି ଶସ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ସମୁଦାୟ ଓଡ଼ିଶାର ହାଗହାରି ଭାବ ଟିକାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ସେ ୧୧% ହୋଇଥିଲା ଇହିଁ ପୁରୀବର୍ଷ ସେ ୨୦% ଥିଲା ।

ଜମିଶି

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ନୂତନ କଂପ୍ୟୁଟର ଏମାସ ତା ୩ ର ପରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ତା ୫ ରଖରେ ଚାଲି ନେଲେ । ଶ୍ରୀପତି ଉତ୍କଳପ୍ରସାଦେବ ଗଡ଼ ଗୋମନାଭଦନ ଏଠାକୁ ଯାଇ ମନଜବାଦନ ଶୋରଧାରେ ଚାଲି ନେଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ସହେବ ଗଡ଼ ରୂପକାରଦନ ଭରଦୋଳ ଅଞ୍ଚଳର ଉତ୍କଳବା ବାଦନ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ତା ୨ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଅଧିକେ । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପୋକ୍ତ କଲେକ୍ଟର ଶୋରଧାରୁ ଏଠାକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । କିଛି କରଣବଦତଃ ଶ୍ରୀପତି କମିଶନର ସାହେବଙ୍କର ଗଡ଼କାତ ଗସ୍ତ ସମାପ୍ତ ତା ୮ ରଖରେ ଆରମ୍ଭହୋଇ ନ ପାରିବ କେଉଁ ତାରିଖରେ ସେ ଗଡ଼କାତକୁ ଯାଆଁ କରବେ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀପତି ବାବୁ ଶ୍ରୀମତ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଶାସକ ବସନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତୁଟି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । କଟକର ଜଜ୍ ଶ୍ରୀପତି ମାକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହେବ ଦୁଇମାସର ଅଧିକା ତୁଟି ନେଇ ଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ସେ ଅଧିକା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଏ ଜିଆରୁ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୦୭
୧୯୦୭

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ୧୯୦୭ ମସିହା । ମୁ. ଗୋଷ ଚ ୨ ୫ ସହ ୧୯୦୮ ସାଲ ସମ୍ପାଦକ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୨୫
ମଫସଲପାଠୀର ଡାକମାସୁଲ ୫୦

ସନ ୧୯୦୭ ମସିହାର ନିମ୍ନ ବୃତ୍ତି ପଦ୍ମାବତୀ
ଫଳ ଅନୁମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୟନ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର-
ଚରଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ସ୍ତ୍ରୀ-
କାର କରୁ ଅଛୁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତର ବିଷୟ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ରହି ନିମିତ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ କର ପାରିଲୁ
ନାହିଁ । କେବଳ ଯେଉଁମାନେ ବୃତ୍ତି ପାଲଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦ୍ମାବତୀରେ ବୃତ୍ତି
ପାଲଥିବା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନାମ ସହଜ ଅଭିଭକ୍ତି ପଦ୍ମ-
କାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ନିମ୍ନ ବୃତ୍ତି ପଦ୍ମାବତୀ
ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତିକର ଅଟଇ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୫୦୦ ଟ
ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ପଦ୍ମାବତୀରେ
ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲାର ଗୁଜୁରୁଡ଼ା ପ୍ରଥମସ୍ଥାନ
ଏବଂ କଟକ ଜିଲାର ବୁନୋଲ ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ଥାନ
ପାଲଅଛି ।

ମହାନାମ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଲର୍ଡ଼ ରିପ-
ନ ପଞ୍ଚାବ ଓ ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶମାନ ଉପଶକର
ତଳତମାସ ତା ୨ ରଖରେ କଲକତା ନଗର-
ରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ।
ଏଥିପଥରେ ବମ୍ବେରେ ଲଟସାହେବଙ୍କୁ କ୍ଷୁର
ଦେବାରୁ ଏକଦଳ ସେଠାରେ ଅଟକଗଲେ
ଏବଂ ତହିଁ ଅରଦନ କିଛି ଭଲ ଥିବାରୁ ଏକ-
ଦାବାଦକୁ ଅଧିଲେ । ସେଠାରେ ସନଦୀର
କ୍ଷୁର ଦେବାରୁ ଅଟକଗଲେ । କ୍ଷୁର ବିଚ୍ଛି ପ୍ରବଳ
ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ସାମାନ୍ୟ କ୍ଷୁର ଏକାପ୍ରକାର କେ-
ତେଦନ ରହିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ଶରୀର, ଅନ୍ୟନ୍ତ

ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲା । ତା ୧୨ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏହିପରି ଥିଲା ତା ୧୩ ରଖରୁ କ୍ଷୁର ଉଣା ଏବଂ
ଅଗ୍ରେଗର ଲକ୍ଷଣମାନ ଜାଣ ଦେଇଅଛି ।
ଲଟସାହେବଙ୍କ ପୀଡ଼ା ଦେବାରେ ସମସ୍ତେ
ଦୁଃଖିତ, ଏସର ତାହାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଗ୍ରେଗ୍ୟ
କରନ୍ତୁ ଏହିମାସ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଖୋରଧାର ଜଙ୍ଗଲ ମହାଲ ସମ୍ପର୍କରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଥବା ସ୍ଥାନୀୟ ଦାକମଙ୍କର ଯେତେ
ଅଭ୍ୟାଗୁର ଦେଉଅଛି ତହିଁ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁ-
ମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ଦୀର୍ଘପତ୍ର ପାଲ ଅଛୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ
ଉପାୟରେ କେତେ କଥା ଅବଗତ ହୋଇଅଛୁ
ସେ ସମସ୍ତ କମେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଏ ସବୁ
ଅଭ୍ୟାଗୁର ନିବାରଣର କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଧ
ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତହିଁର ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷକୁ ସୁସ୍ଥ
କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଓ-
ତ୍ତପ୍ତା ଗଜେଟରେ ବାହାରଅଛି । ତହିଁରେ ଶାଳ
ପିଅଶାଳ ଶିଶୁ ପ୍ରଭୃତି ମୂଲ୍ୟବନ୍ତ କାଠ ସଙ୍ଗେ
କସି କୁସୁଅନା ମହାନାମ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୩ ଜାତି
କାଠର ନାମଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ କାଠ ଫରେଷ୍ଟ
ଅଇନର ୨୧ ଧାର ଅନୁସାରେ ବଟା ନ ଯାଇ
ଅଟକ ରହିବ । ଏ ସମସ୍ତ ଗଛ ସାଧାରଣ
ଲୋକେ ସଦଳରେ ଚିତ୍ତି ବା ଭଲ ବଦରଣ
ବିଜ୍ଞାପନରେ ଲେଖା ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା
କାରଣ କେହି ଚିତ୍ତି ନ ପାରିବା ଦେଉ ସେପରି
ଗଛ କାଟିଲେ ତାହାର ଦଣ୍ଡ ବିପର ଦେବ ?

କଟକ ଓ ବୁନୋଲ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସର-
କାସ ଜାହାଜ ଯାତାୟାତ କରୁଅଛି ତହିଁ ସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଏକ ନୂତନ ବିଜ୍ଞାପନ କଲକତା ଗଜେ-
ଟରେ ବାହାରଅଛି । ଏଥିରେ ଭଡ଼ାର ନିୟମ
ପୂର୍ବପେକ୍ଷା କିଛି ଉଣା ହୋଇଅଛି ଯଥା;
ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଭଡ଼ା ୫୦୦ ଟଙ୍କା ସ୍ତ୍ରୀଲେ ୪୦୦ ଟଙ୍କା
ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ଭଡ଼ା ୩୦୦ ଟଙ୍କା
ସ୍ତ୍ରୀଲେ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର
ଭଡ଼ା ପୂର୍ବ ୧୫୦ ଟଙ୍କା ରହିଅଛି । ଫସ୍ତକ-
ମାନଙ୍କ ସନ ଗୋଜନ ଲଭ୍ୟବର ସୁବିଧା
ନିମିତ୍ତ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଉଣା ଅଧିକ ଜାହାଜ
ଅଟକବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଯଥା; ପଟାମୁ-
ଣ୍ଡେର ଏବଂ ଗଣ୍ଡାକିଆରେ ଏକଦଣ୍ଡା, କେନ୍ଦ୍ରା-
ପଡ଼ା ଓ କେନ୍ଦ୍ରପଟଣାରେ ଅଧଦଣ୍ଡା ଏବଂ ଅପର
ଲକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ସନର ମିନଟ ଲେଖାଏ ।
ଏଥି ପୂର୍ବେ ଏହିପରି କିଛି ବନୋବସ୍ତ କରବା
ସକାଶେ ଅନୁମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲୁ ।
ଏ ଉତ୍ତରୁ ଲକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ
ଲେଖାଏ ଉତ୍ତରଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଅଭାବ ମୋଚନ ଦେବ । ମୁକ୍ତ
ଦୋକାନ ପ୍ରଧାନ ଲକ୍ଷମାନଙ୍କଠାରେ ବସିବାର
ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ।

ତଳତ ମାସ ୪ ରଖରେ ଏଠାରେ ପେଟି
ଅଟକପତ୍ର ସକାଶେ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନିମିତ୍ତ
ଗୋଟିଏ ସର ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର

ସାହେବ ସମ୍ଭାଷଣ ହୋଇଥିଲେ । ଶୀଘ୍ର କାଳର ସକାଳ ବେଳେ ସତ୍ତା ଦେବା ଦେଉଳୁ ଦେଉ ଅଥବା ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ ଦେଉ ବସୁର ଲୋକ ସଭାକୁ ଆସି ନ ଥିଲେ । ତେହା ସମ୍ଭବ କମିତ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ ହେଲା ଏବଂ ବାବୁ ସାହିବାଳା ମୁଖ୍ୟତଃ ସେକେଟସୀ ହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରାୟ ୫୧୦୦ ଲୋକ ହେବା ସ୍ଵାକ୍ଷର କଲେ । ତେହା ଫର୍ଦ୍ଦ ଓଡ଼ିଶାର ଚିନିଜଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗଜଜାତ ମହାଲ ଚୁମଣ କରବା ଅନୁମୋଦନ ଆଶା କରୁଁ ସେ ଧନୀ ଲୋକମାନେ ଏ ମହତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତେହା ଦେବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । ଦେଶୀୟ ଧନୀତ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଅଗ୍ରତ ଦେଖି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ଫଣ୍ଡ ସ୍ଵାଧୀନ କରିଅଛନ୍ତି ନତୁବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାହା-ରିକୁ ତେହା ଦେବାକୁ ବଳାହାର କରୁ ନାହାନ୍ତି ତେବେ ସ୍ଵାମୀୟ ଦାବିମଙ୍କ ଛତ୍ରା ଅପର ଲୋକଙ୍କ-ଦ୍ଵାରା ସଭା ଆଦୂର ହୋଇ ଥିଲେ ଅଧିକ ଶୋ-ଭମାୟ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ବାଙ୍କୀରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଗ୍ରାମ ଓଲଡ଼ା ଓ ବସନ୍ତ ରୋଗ ଲାଗିଅଛି । ବାଙ୍କୀର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଚୌଷଠିପଡ଼ାକୁ ବଦଳ କରିବା କାରଣ ଯାଇ ଥିଲେ । ସଭର ପିତା ଓ ସୁଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଜଣେ ବୃକ୍ଷରୁ ସେଠାରେ ଓଲଡ଼ା ଧରବାକୁ ସେମାନେ ବାଟରେ ମର ଗଲେ । ସେହି ବର ସାହିକ ସଙ୍ଗରେ ଏ ରୋଗ ବାଙ୍କୀକୁ ଆସି ଏବେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରାମରେ ବସୁର ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଏଥିରେ ମର ପଡ଼ିଲେଣି ମହାନଦୀର ଦୁଇ କୂଳରେ ରୋଗ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ବସନ୍ତ ରୋଗରେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ନାଶ ହେଲେଣି । ଇଂରାଜୀ ଟିକାଦିଆ ହେତେ ଲୋକ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଟିକା ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଲୋକ-ମାନେ ଏ ଟିକାର ମହତ୍ତ୍ଵ ଜାଣି ନ ଥିବାରୁ ତେବେ ଅଗ୍ରତ ସହର ଟିକା ଦେଲୁ ନାହାନ୍ତି । ବାସୁବରେ ଯେତେବେଳେ ଇଂରାଜୀ ଟିକାର ସଫଳ ମୂଗଲବନ୍ଦୀର ଲୋକେ ବୁଝିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଉ ନାହାନ୍ତି ସେ ସ୍ତୁଳେ ଗଜଜାତିଙ୍କର କଥା ବ ବୋଲି ଯିବ । ଅନୁମୋଦନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାଣି ସେ ଇଂରାଜୀ ଟିକା ବସନ୍ତ ରୋଗର ସଂପର୍କ ବାରକ ଅଟଇ ଏବଂ ଏ ଟିକା ଦେଲବା-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରୁଁ ।

—*—

ଉତ୍କଳଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବା-ଲେଶ୍ଵରର ପୁଲିସ ସୁପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କେବଳ ଦୁଇ ପ୍ରହରାଅ ଏବଂ କରଲ ଏହି ଦୁଇଦିନ ରାତ୍ର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଜା ବଜାଇବାର ଅଦେଶ ଦେଲଥିଲେ ଏବଂ ଅପର ସମସ୍ତ ପଦଦଳମାନ-କରେ କେବଳ ଗୁଡ଼ି ୧୦ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଜା ବାଜିବାର ନିୟମ କରଥିଲେ ଏଥିରେ ସେଠା କଦମରସ୍ତଲକଠାରେ ଗୁଲଗୁଡ଼ି ଅର୍ଥାତ୍ ମହ-ରମ ଆରମ୍ଭଦିନ ଗୁଡ଼ି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏ ଗୁଡ଼ି ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ରହିବା ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥା ଅଟଇ । ଏ ପ୍ରଥାପ୍ରକୃତ ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାରେ ମୁସଲମାନ-କର କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନସ୍ତାପ ହୋଇଥିବ ତାହା ସଦୃଶରେ ଅନୁଭବ ହେଇ ପାରେ । ପୁଲିସର ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକୃତ ବାଧା ଦେବା ତୁଲ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କର-ଥିବେ । ସ୍ଵାମୀୟ ଦାବିମଙ୍କର ଏହି ପ୍ରକାର ଅନ-ର୍ଥକ ଅପ୍ରୀତିକର କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟପ୍ରକୃତ ଲୋକଙ୍କର ଅଟକିବିଶ୍ଵାସ ବିତଳିତ ହେଇ ଯାଏ କାରଣ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟକଠାରୁ ମୁଅକ୍ ଜ୍ଞାନ କରିନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହିଭଳି ଦାବିମ ସ୍ଵାଧୀନର ପ୍ରକୃତ ଶତ୍ରୁ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏକ ସମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରେ ଶାସନ କରିବାର ଉଚିତ ।

—୦୦—

ଏକର୍ଷ ମୋହରମପର୍ବ ଏ ନଗରରେ ସୁଖ-ରେ ନିବ୍ୟାହତ ହେଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମତରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାପେଷା ଏଥର ଉତ୍ତମ ଯାତ୍ରୀ ଏବଂ ଭାଜିଆ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଲୋକେ ଅଧିକ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ମତ୍ ଥିଲେ । ଏଥିର ଭାରଣ କେବଳ ଗୁଡ଼ିଲ ଶସ୍ତ୍ରାଦିନା ଅନ୍ୟ କିଛି ଦେଖିଯାଇ ନାହିଁ । ପଲଟନର ଭାଜିଆ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ହେଉ ନ ଥିଲା ଏଥର ପଲଟନ ବଦଳ ହେବାର ଥିଲେ-ହେଁ ପଲଟନଅମାନେ ଏକଖଣ୍ଡ ଏବଂ ଯେନସ-ନଲୋଗୀ ଗୋଲନକମାନେ ଏକଖଣ୍ଡ ଭାଜିଆ କରଥିଲେ । କରଲଗୁଡ଼ି ଏବଂ ଅଲକିଦାଦନ ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମାଗେତରେ ସ୍ଵରୁଚୁରୁପେ ଏବଂ ବିନାଦୁର୍ଘଟନାରେ ନିବ୍ୟାହତ ହେଲା । ପୁଲିସ ଆପଣା କର୍ମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂବଧାନ ଥିଲେ ପଲଟନର ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଭିତ୍ତା ନଗରମଧ୍ୟରେ ଖ ୧୨ ଗ୍ର ଭାଜିଆ ହୋଇଥିଲା । ଭୂମିମଧ୍ୟରେ ସୁଗଠନରେ କରମଣ୍ଡାକ ଭାଜିଆ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଲଦ

କର ପୁଣ୍ୟ ଖ୍ୟାତିକୁ ରକ୍ଷା କହେଲା । ଉତ୍ତମ କାରିଗରିରେ ଓଡ଼ିଆବଜାଇର ଭାଜିଆ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ବକସିନଜାଇର ଭାଜିଆ ଉତ୍ତମ ସୁଗଠନ ଏବଂ ଶିଳ୍ପନିପୁଣ୍ୟତାରେ ଦୁଇୟ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା । ଏହି ଭଳି ଭାଜିଆ ବିତ ସୁନର ହୋଇଥିବାରୁ ପୁଲିସସାହେବ ଏମାନଙ୍କର ପୁଅକୁ ଫଟିଗ୍ରାଫ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଭାଜିଆମାନ ସେ ଯଦୃଦନ ସୁନର ହୋଇଥିଲା କେବଳ ଅସ୍ଵଶ୍ଵର ଅଇନହେଉ ଏବଂ ବେତେକ ପରମାଣରେ ଲୋକଙ୍କର ରୁଚି ପରବର୍ତ୍ତନହେଉ ପୁଣ୍ୟକ ଲର ଆତ୍ମତାବାଲକର ଧୂମଧାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାରେ ଆସୁ ନାହିଁ ।

—*—

✓ ଘୋଡ଼ାଗାଠ ଡାକ ।
ଗର ଚିନସପାହର ଉତ୍କଳ-ଦର୍ପଣରେ ଘୋଡ଼ା-ଗାଡ଼ି ଡାକ ବସୁରେ ପାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ବାହା-ରି ଅଛି ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜାଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ସଫଳ କରିବା କାରଣ ସମ୍ପାଦକ ବିଶେଷରୂପେ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ମୟୂର-ଭଞ୍ଜର ମହାରାଜା ମଧ୍ୟ ଅନୁକୁଳମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାର ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକାରେ ପାଠ କରିଅଛୁଁ ମାତ୍ର ମହାରାଜା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଦ୍ଧତି ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମହାତ୍ମାମତ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖନ୍ତି । ମହାରାଜାଙ୍କର ଏ ଇଚ୍ଛାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନାୟୁ ଜ୍ଞାନ କରୁଁ । କାରଣ କୌଣସି ଗୁରୁତର ବିଷୟରେ ଦୟାର୍ପ-ଣ କରିବା ପୂର୍ବେ ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ଚର୍ଚ୍ଚିକ ପୂର୍ଣ୍ଣାପର ସମସ୍ତ କଥା ବିବେଚନା କରିବା ସଂପର୍କ ବିଜ୍ଞ ଲୋକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ।

ଦର୍ପଣଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରେଲବାଟି ଆସିବାର କଥା ଆସି ନାହିଁ । କେନାଲଦ୍ଵାରା କଲିକତାରୁ ପୁଣ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗର-ଦ୍ଵାର ସୁବିଧା ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସଦୃଶ ଅବଧି ପରଲ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାହା ଯେ ସାମ୍ପ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସିବ ଏମନ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଦଖୁ ନାହିଁ ପୁରସଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକ ରକ୍ଷା ଶିତ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ମିଶି ଯେବେ ମେଦନପୁରଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘୋଡ଼ାଡାକ ବସାଇବେ ତେବେ ଅପାରତଃ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ଅଗ୍ରବ ମୋତନ ହେବ । ମେଦନପୁରଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ମା ୨୫୦ ମାଇଲ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁରମାଇଲରେ ଡାକ ବଦଳ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମା ୧୦ ମାଇଲରେ ଗୋଟାଏଲୋଡ଼ାଏ ସହ ଷ୍ଟେସନ-

ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର୍ବୋତ୍ତମରେ ଖ ଧ ଶ୍ର ଲେଖାଏ ବନି ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଦଳି ସ୍ଥାନରେ ଗୋ ଧ ଙା ଲେଖାଏ ଘୋଡ଼ା ରହିବ ଏପରି ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ଘୋଡ଼ା ଏବଂ ୨୫୦ ବନିର ପ୍ରତ୍ୟେକନ ଦେବ । ଏ ସମସ୍ତ କ୍ରମ୍ ଏବଂ ଘର ଲଭାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଏବଂ ଅନାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପ୍ରାୟ ୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଗିବ । ଗୁରୁମାନଙ୍କ ବେତନ ଓ ଘୋଡ଼ାଙ୍କ ଖୋରାକ ଲଭାଦି ମାସିକ ୫ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିବ । ସମ୍ପାଦକ ବୋଲନ୍ତି କି ମେଦନାପୁରଠାରୁ ପୁରୀପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଦୂରତ୍ୱଙ୍କ ବେତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ୫ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହି ଟଙ୍କା ମଧୁରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜ କୁ ଦେଲେ ଗାଡ଼ି ତାଙ୍କର ମାସିକ ବ୍ୟୟ ଦିବାଦି ଦୋର ଯିବ ଏବଂ ଯାହାଠାରୁ ମାଲପ୍ରତି ଏକଅଣା ଲେଖାଏ ଉଡ଼ା ନେଲେ ଯାହା ଆୟ ଦେବ ଭାଦ୍ରା ଲାଭ ଦେବ । ଏହିପରି ଦର୍ପଣ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି କି ମହାରାଜା ଏ ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭରଣ ଦକାରଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କଲେ ଆପାତତଃ ଭାଦ୍ରାଙ୍କର କ୍ଷତି ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ପରିଣାମରେ ଲାଭ ଦୋର ପାରେ ।

ସଂବାଦ ବାହିକା ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଲୁଚନାରେ ମତ ଦେଇ ଏକା ମଧୁରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜାକୁ ଏଥିର ଭାର ନେବାକାରଣ ଅନୁରୋଧ କରି ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ମଧୁରଭଞ୍ଜ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ବିଶେଷ ଉପକାରର ସମ୍ଭାବନା ନ ଦେଖି ମହାରାଜାକୁ ଚାହିଁବୁ ଯାନ୍ତୁ ଦେବାକାରଣ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କହିଅଛନ୍ତି କି ମହାରାଜା ଯେବେ ନିଜାନ୍ତ ଭରଣଦକାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ତେବେ କୃଷିବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ଅଥବା ଅପଣା ସ୍ୱଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ସାଧନରେ ବ୍ୟୟ କରିବୁ ଚାହିଁବେ ଅଧିକ ଉପକାର ଦେବ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ଯେ ଦର୍ପଣ ମହା- ଶୟ ଆପଣା ପ୍ରସ୍ତାବଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନାହାନ୍ତି କାରଣ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଗାଡ଼ିର ତାଙ୍କ ବସିଲେ କେତେଲୋକ ପ୍ରତ୍ୟଦି ଚାହିଁବେ ଯାହା- ସ୍ୱୀକ୍ଷ କରି ପାରିବେ ଏବଂ ମେଦନାପୁରଠାରୁ ପୁରୀକୁ ଆସିବାକୁ କେତେଦିନ ଲାଗିବ ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ୨୭୦ ଖା ରେ କଲିକତାଠାରୁ କଟକକୁ ତାଙ୍କ ଆସୁଅଛି ଯେବେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ଏଥିରୁ ଚଢ଼ାଇ ଅଥବା ଏହି ପରିମାଣରେ ତାଙ୍କ ଆସିବ ଏବଂ ବ୍ୟବ-

ସାୟୁଷ୍ଟି ଚରଣାୟୁ ଦେଲପ୍ରାୟ ବୋଧ ଦେବ ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଗାଡ଼ି ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା କରାଇବାକୁ ଆପଣି କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁମତି ଦେଉଅଛୁ ମାତ୍ର ଗାଡ଼ିତାଙ୍କ ସ୍ୱଗୁରୁତ୍ୱପେ ତଳାଇବା ସୁଦ୍ଧା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ- କର ସାହାଯ୍ୟ ଅଣା କରିବା ଦୃଷ୍ଟା । ଅତଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟକୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଲାଭ ମଧ୍ୟରେ ଗଣନା କରି ଆପାତତଃ ଗାଡ଼ିତାଙ୍କ- ଦ୍ୱାରା ଚାହିଁବ ଟଙ୍କା ଉଠି ପାରିବ କି ନାହିଁ ଏଥିର ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିକୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧୁରଭଞ୍ଜ ପତ୍ରିକା ସହିତ ଦିଅନ୍ତୁହୋଇ କହୁଅଛୁ ଯେ ଏଥିରେ ପ୍ରକୃତ ଉପକାର ଅବା ଲାଭର ସମ୍ଭାବନା ଅତି ଅଳ୍ପ । ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ିରେ ବାଣିଜ୍ୟର କିଛିମାତ୍ର ସୁବିଧା ନାହିଁ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିବନା ଦେଶର ଉନ୍ନତି ହୋଇ ନ ପାରେ । ଗାଡ଼ି ତାଙ୍କରେ ଏକା ଯାତ୍ରିଙ୍କ ସୁବିଧା ମାତ୍ର ମାଲପ୍ରତି ଏକଅଣା ଅବା ଅଧଅଣା ଦେଇ କେତେ ଯାତ୍ରି ଏଥିରେ ଗଲାପୁତ୍ର କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେବେ । ଗୁରୁ- ଟଙ୍କାରେ କଲିକତାଠାରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରି ଆସୁ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଯେଉଁମାନେ ଜାହାଜ- ରେ ଆସିବାକୁ ଆପଣି କରିନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ଶଗଡ଼ଚଢ଼ା କରି ଆସନ୍ତି ସେହିମାନେ ଏତେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟଦେଇ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ଆସିବେ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ସମ୍ଭା ଯେ ଅଧିକ ଭାଦ୍ରା ଜଣା- ଯାଉନାହିଁ । ଆଉ ଚାପାଲି ପାଇ ଦେବାର କିଛି ବନୋବସ୍ତୁ ଦର୍ପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦେଖା ଯାଉନାହିଁ । ନବାବାଲିରେ ଘୋଡ଼ା କମ୍ପା ବନି ଚାଲିବ ନାହିଁ । ଚାହିଁପାଇଁ ଦେଶୀୟ ଶଗଡ଼ ଓ ବଳଦ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଚାହିଁରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଓ ବଳମ୍, ଦେବ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁମାନକରୁଁ କି ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ି ବଳଦରେ ବଳଦଗାଡ଼ି ତାଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଉପଯୋଗି ଦେବ ଏବଂ ତାହା ଯେବେ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ ଚାଲିପାରେ କି ଯେମନ୍ତ ମାଲି ପ୍ରତି ଏକପଇସା ଲେଖାଏ ଉଡ଼ା ନେଲେ ପୋଷାଇବ ତେବେ ଏକପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ତଳ- ପାରେ । ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳର ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ବଳ- ଦ ଗାଡ଼ିର ତାଙ୍କ ଅଛି ଓ ତଦ୍ୱାରା ଭଲକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁ ଯଦ୍ୟପି ଚାହିଁର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ କେହି ବିଶେଷରୂପେ ଅବଗତ ହୋଇ ଏଠାରେ ଉଦନୁଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ତେବେ ଏକପ୍ରକାର ସୁବିଧା ହୋଇ

ପାରେ ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଚାରକରୁଁ କି ଗୋଟିଏ କୋମ୍ପାନି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ପ୍ରଥମତଃ କଟକଠାରୁ ପୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳଦ ଗାଡ଼ିତାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାସ୍ୱରୂପ ବ୍ୟବହାର ତେଣୁ ଦେଇ କଲି- କତାରୁ ଚାଲିବାବାଟେ କଟକକୁ ଯେତେ ଯାତ୍ରି ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଆଠ ଦଣ ଅଣା ଅଧିକା ଦେଇ ପୁରୀକୁ ଯିବାକୁ କଦାଚ କୃଷିତ ଦେବେ ନାହିଁ ଓ ଏ ବାଟରେ ଗାଡ଼ିତାଙ୍କ ସମ୍ପଲ ଦେଲେ କ୍ରମେ ମେଦନାପୁରଠାରୁ ଆଖି- ଆପଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଫିଟିପାରେ ଓ ସେଠାରୁ ଦ୍ୱାଇଲେବଲ ବେନାଲବାଟେ କଟକକୁ ଯାତ୍ରି- ମାନେ ଆସି ପାରନ୍ତି । ମଧୁରଭଞ୍ଜରମହାରାଜା ଏଥିରେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ଏକାକି ଏଥିର ଭାର ନେବାର ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ନ ପାରୁଁ କମ୍ପାନି ହେଲେ କ୍ଷତି ଲାଭର ଦାୟି ସମସ୍ତେ ଦେବେ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଜଣଙ୍କ ଯତ୍ନ ଓ ବିବେଚନାରେ କାର୍ଯ୍ୟହେଲେ କ୍ଷତିର ସମ୍ଭା- ବନା ଅଳ୍ପ ଦେବ ମଧ୍ୟ କାହାରିକୁ ସମୁଦାୟ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜାଳପୁରସ୍ତୁ ସବାଦଦାତା ଲେଖି- ଅଛନ୍ତି ଯଥା ;—

ବର୍ତ୍ତମାନ ବ ଦରପରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଓଲଟା ଓ ଗ୍ରାମ୍ ସବନ ସ୍ଥାନରେ କୃତ ସେଗର ବିଶେଷ ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି ଓ ତଦ୍ୱାର ଅନେକ ମନଷ୍ୟ ମତ ପଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ମୋଟ ନୂଆ ଗୁରୁଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ୫ ୧୭ ସେ ୨୨ ର ହସାବ ପ୍ରସ୍ତ ଦେଉଅଛି ଅନ୍ତର ଏ ସବ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଥର ଆକାର ଅଧ୍ୟାୟ ଉଦ୍ଧାରା ବେଦପତ୍ରା ସ୍ୱର ଉଦ୍ଧରୁ ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅଗ୍ନିଶିଳ୍ପ କଲେକଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାସେ ସ.ଦେବ ତନତ ମାସ ତା ୫ ରଖରେ ଗୋପାଳପୁର ମୁଦ୍ରାମରେ ବେଦପତ୍ରା ହାକିମଙ୍କୁ-ବର୍ତ୍ତ ଦେଇ ଗୁରୁନ୍ତ ମାତ୍ର ହାତମଗ୍ନା ପ୍ରଭୃତ ବେଦେକ ପ୍ରବନ୍ଧାର ଯେକିନ୍ତୁ ପୁଣ୍ୟ- ପେଷା ହାଲ ବନୋବସ୍ତୁରେ କିଛି କିଛି ଦେବ ବିଶେଷତଃ ବେଦ ପତ୍ରା ମୁନସ୍ତୀ କଟକ ମୁଦ୍ରାମରେ ହାକିମଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧ- ପୁସ୍ତକାବର ପକ୍ଷରେ ଅଭିଧାନା ଅଗ୍ରର୍ଷତ ସମସ୍ତ ଲେଖକର ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଦେବ । ଏଠାର ଶ୍ରୀ-ବିଦେଶୀ ଠାକୁରଣିକର ଅନେକ ଉପବଳା କମି ଓ ବ୍ୟସବ ଗୁଡ଼ି ତଦ୍ୱାର ଶ୍ରୀ ଠାକୁ- ରଣିକର ସେବାପତ୍ରା ବ୍ୟୟତେ କିମ୍ପାବ ହୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ସେବା ପୂଜାର ତତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟାଧିଗଣ କରିବା ସକାଶ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପଦ୍ମରୁ ଉତ୍ତମ ବନୋବସ୍ତୁ ହୋଇ ନ ଥିବା ବଦା ପଦ୍ଧା ମୁକ୍ତରୁ କି ଆଇ-ସକତ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ସେବକର ଉପରେ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଠାକୁରଣିକର ସମସ୍ତ ଅନୁଗ୍ରାହ କର ଠାକୁରଣିକ ସେବା ପତ୍ରା ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ-କ୍ଷତି କରୁ- ଅଛନ୍ତି ଯତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନା ବନ ଠାକୁରଣିକ ଦେଶ ବରେ ମଦତ ଶାନ୍ତବାର ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷ ଦେଖା ପାଇଥିଲ ଠାକୁରଣି- କର ଘେନେ ନଡ଼ିଏ ଗୁଡ଼ ଅଛି ତହିଁରୁ ବାର୍ଷିକ ୫ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଭ୍ୟ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତ ମଦତ ପର୍ତ୍ତାରେ ଅପବ୍ୟୟ ହୁଏ ।

ଅତିରିକ୍ତ

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଛା ୧୮ ରୁଖ ଉପମୂଲ୍ୟ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।

<p>ସନ ୧୮୮୦ ମସିହାର ବିଭାଗୀୟ ପଦ୍ମାମାନଙ୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ବୃତ୍ତି ପାଇଥିବାର ବୃତ୍ତିଲିଖିତ ବା ଶୁଭ୍ରବୃତ୍ତି କଟକ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ପ୍ରବୋଧମୋହନ ଆଦିତ୍ୟ କଟକମତେଇ ସ୍କୁଲ ୨ ଶରଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ " " " ୩ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ମୂର୍ଖା ଅରୁଆ " " ୪ ରାଜାଧର ହିପାଠା ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡେଇ " " ୫ ଭୃମରବର ବରଲ ଅନ୍ୟାସିପୁର " " ୬ ଧର୍ମ ଚରଣ ମାବୁଲୁ ପୁନାଙ୍ଗ " "</p> <p>ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ବୈଦିନ ପୁଷ୍ପି ବେରବୋର ସ୍କୁଲ ୨ ଗୋବିନ୍ଦ ମଦାନ୍ତି ଚଣାଦୁହାଁ " " ୩ ମକ୍ତୁନ ମଦାପାଡ଼ ଶ୍ରୀମତେଇପୁର " " ୪ ସତ୍ୟବାସ ଦାସ ଜରପଡ଼ା " " ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ଭୁବନେଶ୍ଵର ବସୁ ଦେହୁରୁଦା ସ୍କୁଲ ୨ ଜୈନାଶ୍ରମ ପ୍ରଧାନ " " " ୩ ଶ୍ରୀନିବାସ ମଦାନ୍ତି ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶନ " " ୪ ପ୍ରାଣବଳ ମହାପାତ୍ର ବାସଦେବପୁର " "</p> <p>ଗଜପତି</p> <p>୧ ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା ଚଢ଼ିକା ସ୍କୁଲ ୨ ଦାସରଥ ଶରଚ ଚେକାନାଦ " " ୩ ରଘୁନାଥ ବଗୋର ବସିପଡ଼ା " " ୪ ଚନ୍ଦ୍ରାଣି ମିଶ୍ର ଅଠଗଡ଼ " " ମାଲକର ବୃତ୍ତି ପାଇଥିବା ଶ୍ରୀମତେଇ ନାମ କଟକ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରସାଦ ହିଦ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ସ୍କୁଲ</p>	<p>୧ ଜଗନ୍ନାଥପ୍ରସାଦ ଦାସ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ସ୍କୁଲ ୨ ଶ୍ରୀଧର ସୁଆଁ ଯାଜପୁର " " ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ସ୍କୁଲ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ଦୁରସ୍ତୁ ଦତ୍ତ ବାରବାଟି ସ୍କୁଲ ୨ ଗୋଲକପ୍ରସାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରପୁର " " ୩ ଦାନବନ୍ଧୁ ଜେନା ବାରବାଟି " " ଉତ୍କଳପ୍ରାଣ ଗ୍ରାମ ବୃତ୍ତି ପାଇଥିବା ଶୁଭ୍ର ନାମ</p> <p>୧ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରସାଦ ହିଦ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ସ୍କୁଲ ଲେର ଚନ୍ଦ୍ରାଣିଲର ବୃତ୍ତି ପାଇଥିବା ଶ୍ରୀମତେଇ ନାମ କଟକ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ଦାନନାଥ ହିଦ ଗୁନୋର ସ୍କୁଲ ୨ ସେକ ଦାକମମହାନ୍ତି ଉତ୍କଳ " " ୩ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଗୁଲୋର " " ୪ ଗୋବିନ୍ଦ ନାୟକ କଞ୍ଚିବାଳ " " ୫ ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ବର ବସା " " ୬ ବଲରାମ ବଞ୍ଚାଳ ପଞ୍ଚପଣ୍ଡି " " ୭ ଚନ୍ଦ୍ରାଣି ଧଳ ଜମିଡ଼ା " "</p> <p>ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କଣାସ ୨ ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା ବାକଟପୁର ୩ ମଦନମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଚଢ଼ା ୪ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଵରାଜି " " ୫ ମିତ୍ର ନିନ୍ଦ ଉତ୍କଳପ୍ରସାଦ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା</p> <p>୧ କରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସ ମଦାପାତ୍ର ଅଲକପୁର</p>	<p>୧ ପ୍ରଜ୍ଞାଦ ଦାସ ଶାନ୍ତିପୁର ୨ ଗିରୀଶ୍ଵର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଅଶବେଦୁଳା ୩ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ମଦାନ୍ତି ଗୁଜୁରୁଡ଼ା ୪ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦାସ ପାଦାପୁର ୫ କୃତ୍ତିବାସ ଗୋଷ୍ଠ ଗୋସ ୬ ରାମକୃଷ୍ଣ ମଦାନ୍ତି ଗୁଜୁରୁଡ଼ା ଗଜପତି ।</p> <p>୧ ବାଲକୃଷ୍ଣ ପାଠ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ କଟକମାଳ ୨ ବୈକୁଣ୍ଠ ଶରଚ ମଙ୍ଗଳପୁର ଚେକାନାଳ ୩ ବିଦ୍ୟାଧର ଜେନା କମଳାଙ୍ଗ ଏଜନ ୪ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସିଂହ ଅନନ୍ଦପୁର ଦେଉଳିଝର ୫ ରଘୁନାଥ ପରମପୁର ଗୁରୁପୁର ଚେକାନାଳ ୬ ଗାଳମଣି ମିଶ୍ର ବୈଦ୍ୟେଶ୍ଵର ବାଳି ୭ କୃତ୍ତିବାସ ନାୟକ କମଳାଙ୍ଗ ଚେକାନାଳ ୮ ସତ୍ୟବାସ ପାତ୍ର ମଙ୍ଗଳପୁର ଏଜନ ଦ୍ରୁମ ସଂଯୋଧନ ।</p> <p>ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ଦେହୁରୁଦା ସ୍କୁଲର ଉପମୂଲ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ନାମା ଯେଉଁ ଶୁଭ୍ର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ଶୁଭ୍ରବୃତ୍ତି ପଦ୍ମାମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଦ୍ଵାଦଶ ସ୍ଥାନ ପାଇ- ଥିଲେ ସେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ ।</p> <p>କଟକ ସଙ୍ଘର ସ୍କୁଲର ବନବିହାରୀ ମଦାନ୍ତି ନାମକ ଯେଉଁ ଶୁଭ୍ର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ମାଲକର ପଦ୍ମାମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ଏକତରଫାତଃ ଶୁଭ୍ର ସ୍ଥାନ ପାଇ- ଥିଲେ ସେ ଉକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅପସରତ ଅର୍ଥାତ୍ ଅକୃତକାରୀ ଶୁଭ୍ର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ।</p> <p>CUTTACK 11th December 1880. RADHANATH RAI, Jr. Inspector of Schools Orissa.</p> <p>ଉତ୍କଳପାଠିକା ଛା ୧୮ ରୁଖ ଉପମୂଲ୍ୟ ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା ।</p>
---	--	--

232

ଉତ୍କଳ ବିକାଶ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୫ ର }
ପୃ ୫୧ ଖ୍ୟା }

ଦାମ୍ଭର ମାତ୍ର ତ୍ରୟସର ସନ ୧୮୮୦ ମସିହା । ମୁ. ଘୋଷ ବ ୧୦ ନ ସନ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪ ୨୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪ ୧୫

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲକ୍ଷ ଶରୀର ଅବଧି ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ୱର ହୋଇଥିଲା ମତ୍ର ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଦି ୪୫ ନ ହେଲା ଜ୍ୱର ଶୁଭ ଯାଇଥିଲା କେବଳ ଶରୀର ଦୁର୍ବଳ ଅଛି । ଭାଦ୍ରା ଶୁକ୍ଳାଷ୍ଟମୀ ତାରିଖରେ ଭାରତବାସୀ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ଏକଥା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନାକରୁଁ ଯେ ଶୀଘ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ଲଭ କରି କଲିକତା ନଗରକୁ ଫେରିଆସି ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଆନନ୍ଦବର୍ଦ୍ଧନ କରିନ୍ତି ।

ଗର କଲିକତା ଗଜେଟରେ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କର ପଦୋନ୍ନତିର ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । କଟକପ୍ରତି ଭାଦ୍ରା ବଡ଼ ଶୁକ୍ଳ ଅଟଇ । ବାବୁ ସାଧୁକାନ୍ତ ମୁଖର୍ଜୀ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀରେ ବାହାଲ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ଅନୁପ୍ରସାଦ ଘୋଷ କଲିକତା ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶ୍ରେଣୀକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । ଏ ଶ୍ରେଣୀର ବେତନ ୪ ୫୦୦ ଟଙ୍କା । ବାବୁ ଶ୍ରୀନାଥ ଭଦ୍ର ଏବଂ ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ କଲିକତା ନିମିତ୍ତ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭରତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଶ୍ରେଣୀର ବେତନ ୪ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ ।

—*—

ଡେଲିନିୟମର ସଂବାଦଦାତାଙ୍କର ଏକ ଭାରତବାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲକ୍ଷର ଏକ ରାହାଜ ସମ୍ଭାର ଅଧି-

କାଂଶ ମେମ୍ବର କାନାଡ଼ାରକୁ ହାତରେ ରଖିବାର ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବିଲ୍ଲଭର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାନାଡ଼ାରକୁ ଶୀଘ୍ର ଶୁଭ ଦେଇ ଚାଲି ଆସିବାର ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ବିଲ୍ଲଭର ବିଚାରଟା ଭଲ ଜଣା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ଆଫଗାନ ସ୍ତାନ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧକରବା ପ୍ରଥମେ ଆବଶ୍ୟକ ନ ଥିଲା ବିନୁ ଯେତେବେଳେ ଏତେ ଦୂରଯାଏ କଥାଗଲା ତେତେବେଳେ ସବୁ ଶୁଭ ଭୁନି ହୋଇ ଯାଇ ଫେରି ଆସିବା ଭଲ ଯୁକ୍ତିକୁ ଆସୁ ନାହିଁ । କେବଳ ସେଥିରେ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଅବଦୂର ରଦ୍ଦେମାନଙ୍କୁ ଅମୀର କରବା କାରଣ କି ଏତେ କାଣ୍ଡ ହୋଇ ଥିଲା ? ଆଫଗାନମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉଦାର ଭାବ ବୁଝି ନ ପାର କେବଳ ଦୁର୍ବଳ ଚୋଲି ହାସ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ଉପସ୍ୟତରେ ପୁଣି ଗୋଲମାଲ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ହେବେ ।

ଖଜଣାସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅରନ ସଂଜାନ୍ତରେ ବ୍ରହ୍ମ ସ ଉତ୍ତୀୟାନ ସଭା ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଏକପତ୍ର ଲେଖିଥିଲେ ଇଞ୍ଚର ଉତ୍ତରରେ ମାନ୍ୟବର ଇତନ ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏ ଆରନରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବମାନ କି ସରମାଣରେ ଏବଂ କେଉଁ ମାର୍ଗରେ ଫେରି ବଦଳ ହେବ ଯଦ୍ୟପି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମସ୍ତ କହିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ତଥାପି ସେ ଉକୋଟି ବିଷୟ ବିଶେଷକରି

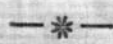
ବିବେଚନା କରିବା କରଣ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁସୂଚ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯଥା;—ପ୍ରଥମ, ପ୍ରକାର ଜୋଳ ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱକୁ ପ୍ରଗସ୍ତ ଓ ଦୂରରୂପେ ସ୍ଥାପନ କରିବା । ୨ ଯୁ, ଖଜଣା ରୁକି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ କମିଶନରୀର ଏକ ସାମୟିକ ନିରାଖ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ୩ ଯୁ, ବାଲ୍ୟଜଣଣା ଆଦାୟ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ସଂଶୋଧନ କରିବା । ଅଧିକ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ କି ସର୍ବସାଧାରଣ ଏହି ତିନି ବିଷୟକୁ ଭଲ କରି ବିବେଚନା କରି ଅପଣା ମତଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବେ ।

ଗର ମାସତା ୨୮ ରଖରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର କଲେଜ ଗୃହରେ ମାନ୍ୟଜର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉତ୍କଳଅବବଳିହାମକୁ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଦେବା ସମାପ୍ତ ଏକ ବୃହତ୍ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ବାର୍ତ୍ତାଲିପିରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେଠାରେ ଏପରି ସଭା ଆଉ କେବେ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏହି ସଭାସେଠା ଉନ୍ନତର ପରଞ୍ଚୁକ ଅଟଇ । ସଭାରେ ଅନେକ ସମ୍ମାନଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା କୋର୍ଟର ଉତ୍କଳମାନେ ଇଞ୍ଚର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ୟମ କର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଅସୁଦେଶୀୟ ବାବୁ ଯାଶୋମୋହନ ଆର୍ତ୍ତୁର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବାବୁ ହନବଜତରଣ ଚୂର୍ଚ୍ଚରୀ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଓ ପ୍ରଥମେ ବାବୁ କହୁଛ ବକ୍ତୃତା ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ତତ୍କଳ ସୁରଣାର୍ଥେ ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ଗୋଟିଏ ଟାଉ-

ନିହଳ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ହେଦା ସମ୍ବୃଦ୍ଧ ହେଉଅଛି । ଏ ନୂହରେ ଟ ୩୦୦୦୯ କ୍ରା ଲାଗିବ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୨୩୮୮ କ୍ରା ସ୍ଵାକ୍ଷରଣ ହୋଇଅଛି । ଆମ୍ଭମାନେ ଆଶାକରୁଁ ଯେ ଗଞ୍ଜାମ ଅଞ୍ଚଳର ସୁଜାମାନେ ଏ ନୂହକାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହପୂର୍ବକ ହେଦା ଦାନ କରିବେ ତାହା ଦେଲେ ଅନା-ମ୍ଭୂଷରେ ୨୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଦ୍ଵାରା ଗୋଟିଏ ସ୍ଵମ୍ଭର ଅଞ୍ଚଳିକା ହୋଇ ପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍କଳଅବବଳିଦ୍ଵୀପ ଉତ୍କଳର ଏବଂ ସ୍ଵମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀଦ୍ଵାରା ଏକା ମାନ୍ଦାଳରେ କାହିଁକି ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ହିନ୍ଦି-ଭାଜନ ହୋଇଅଛି । ତାହାଙ୍କ ସ୍ଵରାଜ ନିମିତ୍ତ ଉପସ୍ଥଳ ହେଦା ଉଠିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଚିତ ହେଉଅଛି ।

ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ମୋଫସଲର ନାନାସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କ ଚିତା ଦେବା ନେବା ଶକ୍ତି ଅଧିକ ବିସ୍ତାର କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକା ଗ୍ରାମର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଅବଧାନମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ଯମାଣ୍ଡର ନିୟୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରାମ ତାଙ୍କ ହରକରମାନଙ୍କୁ ଚିତା ରେକର୍ଡ୍ସ କରିବାର ଭାର ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ କମ୍ପା ଅବଧାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ଘରର ଭାର ଦିଆ ଯିବ ସେମାନଙ୍କୁ ମ.ସକୁ ଟ ୨୯ କ୍ରା ଲେଖାଏ ବେତନ ଦିଆ ଯିବ ଏବଂ ସାମୟିକ ହେସାବ ଓ ଭାଲିକ ମାନଙ୍କର ଫାରମ ଦିଆ ଯିବ । ସେମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସେ ସମସ୍ତ ପୂରଣ କରି ପଠାଇବେ । ତାଙ୍କ ଲଲକର ସପ୍ତଶ୍ରୀମାନେ ଏମାନଙ୍କୁ ସାମାଜ୍ୟରେ ବରଖାସ୍ତ କମ୍ପା ବଦଳ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବେତନଗ୍ରାଣୀ ଶୁକର ଦେବେ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭମାନେ ଅନୁମାନ କରୁଁ ମୁଖ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ଅବଧାନମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲି ପାରିବ ଓ ଅନେକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାଠଶାଳାର ଅବଧାନ ଅଧିକା ଦୁର୍ଲଭତା ପାଇଲେ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଓ ଚିତାପତ୍ରର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଧର୍ମେ ତାହାଙ୍କର ଉନ୍ନତର ଭରସା ପୁଲେ ଅନ୍ତର ଯତ୍ନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ଟି ଅଟକ ଲେଖିବା ଅନୁସାରେ ଯେବେ ବେତନ ବିନା ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନେବାର ତା-କ୍ଷୟକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରି ଥାନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ କେହି ସଂଶୟ ହେବା ପରି ଦିଶୁ ନାହିଁ ।

ଅତ୍ତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ହରକରଙ୍କୁ ଚିତା ରେକର୍ଡ୍ସର ଭାର ଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନାୟତ୍ତରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ହୋଇ ପାରେ କାରଣ ଶୁକରମାନଙ୍କୁ ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଦେବ ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ତାହା ଦେ-ନବେ ନୋହଲେ କର୍ମ ଯିବ । ଆପାତତଃ ଏଥିରେ ଉତ୍ତର କାରଣ ନାହିଁ କାରଣ ମୋଫସଲରେ ଚିତା ରେକର୍ଡ୍ସ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ଉତ୍ତମ ଦେବ ।

ଆମ୍ଭମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ସବାଦପତ୍ରରେ ପଠ କଲୁଁ ଯେ ସନ୍ତାଳ ପ୍ରଗନ୍ତାରେ ବିଦ୍ରୋହ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ଉପକ୍ରମ ଦେଖା ଯାଏ । ସନ୍ତାଳମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗଜଜାଗାୟ ଲୋକ ପରି ଅଟନ୍ତି ସେମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଭଲ ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତରେ ରଖିବା ବଡ଼ କଠିନ । କିନ୍ତୁ ସେ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ମନ ବିଗତ ଯାଇଅଛି । ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ଟାକ୍ସ ଏବଂ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ । ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାର ଅଭିପ୍ରାୟ ସେମାନେ କିଛି ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ତା-ହାଙ୍କର ଧୂର ବିଶ୍ଵାସ ସେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଦେଲେ ଟାକ୍ସ ଉତ୍ତର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରରୁ ତାହାଙ୍କର ନିସ୍ତାର ପାଇବାର ଅତ୍ତ ଆଶା ନାହିଁ । ଏଥି-ପାଇଁ ସେମାନେ ପ୍ରାଣପଣେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି କି ଯେମନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଘରରେ ନମର ଦିଆ ନ ଯାଏ ଓ ସେମାନେ କେବେ ଗଣତ ହେବେ ନାହିଁ । ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବିଷୟରେ କେତେ ପ୍ରକାର ଅସମ୍ଭବ କଥା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାହାର ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଏହି ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କରି ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଏକସ୍ଥଳରେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବାଳକ ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟସ୍ଥଳରେ ରଖିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖନ୍ତି । ଯେ କୌଣସି କାରଣରୁ ହେଉ ସେ-ମାନଙ୍କର ସଂକଳ୍ପ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପଛକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଫାଶୀ ଦେବେ ବା ଗୁଳି ମାରିବେ ମାତ୍ର ସେମାନେ କଦାପି ଗଣତ ହେବେ ନାହିଁ । ସନ୍ତାଳମାନେ ବଡ଼ ମେଳିଆ ସମୁଦାୟ ସନ୍ତାଳ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଏ କଥା ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଓ ସ୍ଥାନେ ସତ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକା ସଂକଳ୍ପ । ଏବେ ସେମାନେ ହାକିମମାନଙ୍କୁ ମାନୁ ନାହାନ୍ତି କମ୍ପା ତାହାଙ୍କର କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଚେପୁଟା ନିମିତ୍ତର ଓଲଟାମ ସାଦେବ ଜାମତର ଓ ନାଗ୍ଵଶ୍ଵପୁର ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ସ୍ଥାନ ଧ୍ରୁମଣ

କରି ସନ୍ତାଳମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାଧିକାରୀ ପାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦେଖି ଫେର ଅସି ଦୁର୍ଲଭତା ସରଦାରଙ୍କୁ ଅସନ୍ନ ବ୍ୟବହାର କରିବାରୁ ବିରପ୍ତର କଲେ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ବିଚାର ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଏଥିରେ କେହି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଘରେ ଅଗ୍ନି ଲଗାଇ ଦେଲେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଜଳ କବାଟିବାଟେ ପଳାଇ ଅସି ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କଲେ । ତାହାଙ୍କ କୋଠି ଯୋଡ଼ି ଗଲେ । ପାଦ୍ରିମନଙ୍କପ୍ରତି କୋ-ଣସି ଅଭାଗର ହୋଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଠାକୁ ଅନେକ ସୁଲିପ ଓ ଦେଶୀୟ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ କି କରିବେ କିଛି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡକୁ ଅତି ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାକୁ ହେବ । ଅସଭ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ବଡ଼ ସହଜ ବ୍ୟାପାର ନୁହଇ । ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-ଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ନିୟମ ଏକାବେଳକେ ତାଳି-ଦେବା ଉଚିତ ହେଇ ନାହିଁ । ଲଲସେନ୍ଦ୍ର ଟାକ୍ସ ଲଭ୍ୟାଦି ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ ବସାଇ ନ ଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର କେତେ କ୍ଷତି ହୁଅନ୍ତା ।

ବାର୍ଷିକ ବକାସନା ।
(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)
ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଗୃହି କର୍ମରେ କଟକ ବିଖ୍ୟାତ ଅଟେ ମାତ୍ର ଏଥିର ରାମାନ ବୃଦ୍ଧି ହେଉ ନାହିଁ । ମେଳ ଚୌକ ଲଭ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ କଟକରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । ଓଡ଼ିଶାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଲବଣ ବିସ୍ତାର ପରି-ମାଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୭୮-୭୯	ସନ ୧୮୭୯-୮୦
କଟକ— ମ ୨୭୭୪୩ ଦୁର୍ଗ	ମ ୪୧୧୭୧ ଦୁର୍ଗ
ପୁରୀ— ମ ୪୦୧୪୩୭	ମ ୨୪୧୧୮୧
ବାଲେଶ୍ଵର— ମ ୧୪୭୪୪୪	ମ ୧୭୪୦୨୪
ମ ୪୨୭୭୪୪	ମ ୪୮୭୧୮୪

ଲବଣ ମାସୁଲ ସମାନ ହେବାରୁ କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଘୋ-ଜ୍ଞାନ ହୋଇଅଛି । ପୁରୀରେ କମି ଘୋଜ୍ଞାନର କାରଣ ଏହି ଯେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଲବଣ ଅନେକ ବାକୀ ଥିବାରୁ କାନିଗଟିକାରମାନେ ଘୋଜ୍ଞାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କଲେ ଓ ପଞ୍ଚାହଳୁ ବର୍ଷା ହେବାରୁ ଅଧିକ ଘୋଜ୍ଞାନ ହୋଇ ନ ପାରିଲା ।

ମାସୁଲରୁ ସରକାରଙ୍କର ନିମ୍ନ ଲେଖିତ ହୋଇଅଛି ଯଥା;—

ସନ ୧୮୭୮୭୯	ଟ ୧୮୭୯୮୦
ଟ ୪୭୮୮୮୮	ଟ ୧୦୭୪୧୨
ଟ ୭୮୮୮୮୦	ଟ ୭୮୦୨୧୫
ଟ ୪୪୮୮୮୦	ଟ ୩୧୦୪୦୩
ଟ ୧୧୧୧୦୮	ଟ ୧୨୭୭୧୨୧

ପୁଣ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଯୋଜନା ହୋଇଲେ ଗତ ବର୍ଷର ବାକୀ ସହଜ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ସହଜ ହୋଇଥିବାରୁ ଆୟ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ମେଟରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କର ଲାଭ ଅଧିକ ହେବ । ଏଥିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ବାଦ ଦିବ । ଶୁଣି ଶରତ ପୂର୍ଣ୍ଣାପେକ୍ଷା ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଓ ଲୋକଙ୍କ ଉନ୍ନତ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦିର ରାଶି ସ୍ୱରୂପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଇଅଛି । ଗୁରୁତର ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଗୋଟିଏ କାରଣ ହୋଇବେ ।

ବାଣିଜ୍ୟ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମଦାନା ରପ୍ତାନ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ନିମ୍ନଲେଖିତ କାର ଅଟଇ ଯଥା;—

ସନ ୧୮୭୮୭୯	ଉପାଜ	ସନ ୧୮୭୯୮୦
ଟ ୧୧୨୮୩୦	ଟ ୧୩୪୪୦୫	ଟ ୧୧୩୧୭୦
ଟ ୧୧୨୮୩୦	ଟ ୧୩୪୪୦୫	ଟ ୧୧୩୧୭୦
ଟ ୧୧୨୮୩୦	ଟ ୧୩୪୪୦୫	ଟ ୧୧୩୧୭୦
ଟ ୧୧୨୮୩୦	ଟ ୧୩୪୪୦୫	ଟ ୧୧୩୧୭୦

ଆମଦାନୀ ଅପେକ୍ଷା ରପ୍ତାନୀ ଅଧିକ ହେଲେ ଦେଶର ଲାଭ । ଯେହେତୁ ଆମଦାନୀ ଯୋଗେ ଦେଶରୁ ଟଙ୍କା ବାହାର ଯାଏ ଓ ରପ୍ତାନୀ ଯୋଗେ ଦେଶକୁ ଟଙ୍କା ଆସେ । ଏଦେଶର ରପ୍ତାନୀ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତର ସର୍ବ ପ୍ରଧାନ । ଏକା କଟକରୁ

ଯାତେ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଧାନ ଗୁରୁତର ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ରପ୍ତାନୀ ହୋଇଅଛି । ଯଦତ ଗୁରୁତର ବିପ୍ରର ପରମାଣରେ ରପ୍ତାନୀ ଦେବାର କିଣି-ଅଙ୍କର କିଛି କଷ୍ଟ କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଦେଶର ଲାଭ ଓ ଏହି ହେତୁ କୃଷିଜୀବୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ଣ୍ଣାପେକ୍ଷା ଅନେକ ଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି ଓ କିଣି-ଖିଆଙ୍କର ସଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ଯାକ ଯେ ରପ୍ତାନୀ ଆମଦାନୀ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଛି ଏହା ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ବିଲ୍ଦରୁ ଯେପରି ଲୁଗା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀମାନ ଏ ଦେଶକୁ ଆସେ ସେହିପରି ଯଦ ଏ ଦେଶରୁ ବିବିଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀମାନ ଗୁରୁତର ପରି ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ ହେଉଥାନ୍ତା ତେବେ ଏ ଦେଶର ଅନେକ ଲାଭ ହୁଅନ୍ତା ସମେତ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ଅଧିକାଂଶରେ ଶିଳ୍ପକରଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର ରଖଇ । ଯଦ ଲୋକେ ଶ୍ରମ ଓ ବୃଦ୍ଧି ସହକାରେ ନାନାଦି ଉତ୍ପାଦ ସାମଗ୍ରୀମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେ ସବୁ ବିଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ ହୁଅନ୍ତା ଓ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ କରୁଡ଼ି ଅର୍ଥାନ୍ତା ଓ କିଣିଖିଆଙ୍କର ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ ନ ହୁଅନ୍ତା । ମାତ୍ର ଆଲସ୍ୟ ଓ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାର ଓ ଅବିଦ୍ୟା ଯୋଗେ ଲୋକେ ଏ ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ଦେଖା ନ ଯାଏ ତେବେ ଯେଉଁ ରପ୍ତାନୀ ଯୋଗେ ବିଛି ଲାଭ ହେଉ ଇତ୍ୟାଦି ଗାଈ ଗୁରୁ ହେବାର କିଛି କାରଣ ନାହିଁ ।

ଗତ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ କଟକ ଓ ପୁଣ୍ୟରେ ରପ୍ତାନୀ କିଛି ଉଣା ହୋଇଅଛି ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିବ ରାଜ ହେବାରୁ ଗୁରୁତର ରପ୍ତାନୀ ଉଣା ପଡ଼ିଲା ମାତ୍ର ଗତ ଦଶ ବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କଲେ ଦେଖଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏହା ଅଳ୍ପ ଅନୁମର ବିଷୟ ଅଟେ । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ୱରର ଆମଦାନୀ ଓ ରପ୍ତାନୀ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକୃତ ନୁହେଁ କାରଣ ଗୁରୁତର ବିଦାନ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିବାରୁ ସେ କାଟେ କଟକର ଯେତେ ଆମଦାନୀ ଓ ରପ୍ତାନୀ ହୁଅଇ ସେ ସବୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ତଳେ ଯାଏ ଏଣୁ କିର କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରର ପ୍ରକୃତ ଆମଦାନୀ ରପ୍ତାନୀ ଜଣିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ମାସୁଲ ଯୋଗେ ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ସରକାରଙ୍କର ନିମ୍ନଲେଖିତ ଆୟ ହୋଇଅଛି ।

କଟକ	ଟ ୧୧୭୭୧୧
ବାଲେଶ୍ୱର	ଟ ୩୭୭୭୭
ପୁଣ୍ୟ	ଟ ୭୨୧୭
	ଟ ୧୨୦୭୭୫

କଟକ ଅପେକ୍ଷା ବାଲେଶ୍ୱରର ବାଣିଜ୍ୟ ଅଧିକ ଦେଖାଗଲେବେ କଟକର ବାଣିଜ୍ୟ ଶୁଲ୍ଲ ଏତେ ଅଧିକ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର କିଛି କାରଣ ବିଜ୍ଞାପନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନାହିଁ । କ୍ରମଶଃ

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ଉତ୍ତମ ଶୀତ ପଡ଼ିଅଛି । ଶୀତକାଳ ବଳୟ ହେବାରୁ ସମସ୍ତେ ସେମନ୍ତ ଭବନରେ ସୁଲେ ଦେମନ୍ତ ଏଥର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ତରାଳ ଶୀତ ବ୍ୟସ୍ତ କର ଅଛି । ଶୀତ ଋତୁ ହେବା ସଙ୍ଗେ କୁର ଓ ଶର୍ଦ୍ଦି ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଅଗାମୀ ବଲ୍ୟ ମଫଲସର ଗପୁରୁ ପ୍ରଦାନାଗମନ କରବେ ।

ଉପୋକ୍ତି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବରଦା ବାବୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଛତୁ ପୁଲସ ବେଶ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅପରାଧର ମକଦ୍ଦମାରୁ ସେ ବେକଳ ମୁକ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ସେମାନଙ୍କ ମୁଦେର ନାମରେ ମିଥ୍ୟା ନାଉଣର ମକଦ୍ଦମା କରବା କାରଣ ଅନୁମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ମକଦ୍ଦମାର ଏପରି କରୁଥିଲେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଯାଏ । ମୁଦେରର ଜଣେ ସାକ୍ଷୀ ମୁଦାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାରୁ ମୁଦେର ହେତୁ କଳ୍ପନାକର ଓ ସର୍ଭିଲ୍ଡେକ୍ଟରଙ୍କ ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପ ମାନ ସୁଲ ଓ ତାହାର ମୁକ୍ତ କି ସାହାଜ ପ୍ରତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନେ ଅଦ୍ୟାବୁଦି କରୁଥିଲେ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେବାର ପ୍ରର୍ଥନା କରୁଥିଲ । ମକଦ୍ଦମାର ଅପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧିରେ ସମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେବାର ଅବଶ୍ୟକ ଥିବ । ଉପୋକ୍ତି ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସେମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ସେ ମକଦ୍ଦମାରୁ ମିଥ୍ୟା ସ୍ୱରୂପ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅମୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ କରୁଥିଲେ ଶୁଣ ହୋଇଥିବାର ବ୍ୟତୀତ ହେଉଅଛି । ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା ନାଉଣର ଦର-ଗାପୁ ଦେବାରୁ ଜଣମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ତାହା ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରେ ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତମ ।

ମୁଦୁରଭକ୍ତ ପଞ୍ଚିକାରୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ହେଲୁଁ ସେ ସେଠାର ମହାବଜା ଏକ ତାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସହୋଦର ଗତ ମାର୍ଗଶିର ମାସ ତା ୨୭ ରାଜରେ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳକୁ ଗର୍ଭ କରୁବାରୁ ଯାମା କର ଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରୀ ପୁଣ୍ୟ ମିତ୍ରୀ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଲୋକ ଗଠିଲ । ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଶାକରୁ ସେ ମହାବଜା ଗର୍ଭ ଭ୍ରମଣର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପଳାଇ କର ରୁଣ୍ଡରେ ସୁରକ୍ଷାକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକେ ଏହି ବିଦେଶ ଭ୍ରମଣଦ୍ୱାରା ସେ ଉତ୍ତର ଗର କରବେ ତାହା ପ୍ରକାଶକରୁ ଉତ୍ତର ପଳ ହେବ କିମ୍ପାକିବେ ।

ନେପାଳର ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସରଭଗବାପ ସିଂହ ପୁର ଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ଅଧିକାର ଶୁଣାଯାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପାଟନାରେ ଗଠିତ ସମ୍ପର୍କରେ ଜେନରାଲ ପାଟା ହୋଇ ନ ସୁଲେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ କଲିକତାରୁ ଗାୟିଥ ଗ୍ରେ କହୁଡ଼ି କୁଅର ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ୫ ୧୫ ଶ ମହାବଜା ୫ ୫ ୫ ସେନାପତି ୫ ୫ ୫ ଶ ରାଜ୍ୟ ୫ ୫ ୫ ବାସୀ ଏବଂ ୫ ୫ ୫ ବାଦ୍ୟକର ଅଧି ଅଛନ୍ତି ।

